

MØTEINNKALLING

Kommunestyret

Dato: 13.12.2018 kl. 09:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 14/00584
Arkivkode:

Mulige forfall meldes snarest til ordføreren.

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
43/18	16/00514-9	Astafjordlegene	3
44/18	18/00353-1	Søknad om fritak fra verv	13
45/18	18/00351-1	Budsjett 2019/økonomiplan 2020-2022	15
46/18	18/00340-1	Disponering av inntekter fra Havbruksfond og Grønne konsesjoner	21
47/18	18/00323-3	Planstrategi 2019-2022	25
48/18	18/00113-4	Budsjettregulering investering nr 2/18	29
49/18	18/00197-6	Samarbeidsavtale beredskap, barnevern	37
50/18	18/00262-4	Tiltaksstrategi for SMIL - 2018 - 2021	42
51/18	16/00162-33	Nytt formelt vedtak, Ånderkleiva næringsområde.	44
52/18	18/00325-1	Kommunestyrevalget 2019	46
53/18	18/00242-5	Opprettelse av politisk samarbeidsorgan - Midtre Hålogaland regionråd.	48
54/18	17/00530-9	Tilleggsbevilgning, riving av gamle ibestad barneskole og realskolen	53
55/18	18/00013-11	Felles utvalg for vannområdene i Sør- og Midt-Troms	57
56/18	18/00033-10	Orienteringer, spørsmål m.m. - Kommunestyremøte 13.12.2018	61

--	--	--	--

Hamnvik, 07.12.2018

Dag Sigurd Brustind
ordfører

Saker til behandling

43/18 Astafjordlegene

Arkivsak-dok. 16/00514-9
Arkivkode. B
Saksbehandler Roe Jensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	11.10.2018	94/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	43/18

Formannskap har behandlet saken i møte 11.10.2018 sak 94/18

Møtebehandling

AFL/H/SP v/Jim Kristiansen fremmet følgende forslag:

Nytt pkt. 14. Samarbeidet evalueres etter første driftsår, senest innen februar 2020.

Pkt. 7. Ta bort kommunalt ansatte

AFL/H/SP v/Dag Sigurd Brustind fremmet følgende forslag:

Nytt pkt. 15. Kommunestyret ber om et møte med vedtakskommunene vedrørende interkommunal legevakt på Setermoen. Målselv kommune vurderer å trekke seg fra samarbeidet. Målselv står for 45 prosent av kostnadene til interkommunal legevakt. Vi ber derfor om en vurdering av muligheten for en ny interkommunal legevakt på Sjøvegan.

Votering

Det ble votert over rådmannens forslag med tillegg av forslagene fra AFL/H/SP. Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Astafjordlegen etableres som et samarbeid mellom kommunene Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen med utgangspunkt i Kommunelovens §28, administrativt vertskommunesamarbeid. Salangen kommune er vertskommune og de tre øvrige kommunene blir samarbeidskommuner.
2. Det gjennomføres virksomhetsoverdragelse i henhold til Arbeidsmiljølovens §16. Det betyr at alt personell ved de respektive legekantorene overflyttes til Astafjordlegene.

3. Astafjordlegen opprettholder legekantor i hver kommune. Kontorene skal bemannes fem dager i uka på hverdager med minimum to leger, hvorav den ene kan være turnuskandidat. Videre bemannes det enkelte kontor med minst to medarbeidere per legedag.
4. Astafjordlegen ledes faglig av en kommuneoverlege. Det avsettes 1 årsverk til kommuneoverlegefunksjon. Funksjonen fordeles på flere personer med ulike faglige ansvarsområder, herunder faglig ledelse.
5. 100 % stilling som administrativ leder opprettes.
6. Leger og øvrige medarbeidere som ansettes etter iverksettelse av Astafjordlegene, ansettes i Astafjordlegene men med et spesifikt arbeidssted. Det er behovet for opprettholdelse av legekantor i hver kommune som bestemmer hvilke tjenestested den nyansatte blir ansatt på. Ved behov må det påregne å jobbe ved andre legekantor.
7. Ordningen med privatpraktiserende leger videreføres.
8. Satsingen på turnusleger, legestudenter og andre studenter videreføres og systemiseres.
9. Det innføres felles system for pasientjournalhåndtering og telefon. Elektroniske system for pasientenes kommunikasjon med legekantorene videreutvikles, og det innføres systematisk bruk innenfor lovens begrensinger av teknologiske hjelpemidler.
10. Eksisterende kostnader ved drift av de respektive legekantorene dekkes av de respektive kommunene. Merkostnadene ved innføringen av Astafjordlegene fordeles slik: 20 % fordeles likt og 80 % fordeles etter befolkningstall.
11. Det nedsettes en egen referansegruppe bestående av rådmann/administrasjonssjefer fra alle deltakende kommuner. Vertskommunen, Salangen kommune, har ansvaret for å innkalle og informere referansegruppa. Vertskommunen, Salangen kommune, har prosjektleder-ansvar fram til administrativ leder har tiltrådt.
12. Ibestad kommune forutsetter at minimum to av de øvrige tre kommunene fatter vedtak om deltakelse, og er innforstått med at dersom en kommune ikke velger å delta så vil andelen felleskostnader øke.
13. Ibestad kommune sin merkostnad for 2019, inntil Kr 693.264,- budsjetteres inn fra budsjettåret 2019.
14. Samarbeidet evalueres etter første driftsår, senest innen februar 2020.

15. Kommunestyret ber om et møte med vedtakskommunene vedrørende interkommunal legevakt på Setermoen. Målselv kommune vurderer å trekke seg fra samarbeidet. Målselv står for 45 prosent av kostnadene til interkommunal legevakt. Vi ber derfor om en vurdering av muligheten for en ny interkommunal legevakt på Sjøvegan.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Astafjordlegen etableres som et samarbeid mellom kommunene Dyrøy, Ibestad, Lavangen og Salangen med utgangspunkt i Kommunelovens §28, administrativt vertskommunesamarbeid. Salangen kommune er vertskommune og de tre øvrige kommunene blir samarbeidskommuner.
2. Det gjennomføres virksomhetsoverdragelse i henhold til Arbeidsmiljølovens §16. Det betyr at alt personell ved de respektive legekantorene overflyttes til Astafjordlegene.
3. Astafjordlegen opprettholder legekantor i hver kommune. Kantorene skal bemannes fem dager i uka på hverdager med minimum to leger, hvorav den ene kan være turnuskandidat. Videre bemannes det enkelte kontor med minst to medarbeidere per legedag.
4. Astafjordlegen ledes faglig av en kommuneoverlege. Det avsettes 1 årsverk til kommuneoverlegefunksjon. Funksjonen fordeles på flere personer med ulike faglige ansvarsområder, herunder faglig ledelse.
5. 100 % stilling som administrativ leder opprettes.
6. Leger og øvrige medarbeidere som ansettes etter iverksettelse av Astafjordlegene, ansettes i Astafjordlegene men med et spesifikt arbeidssted. Det er behovet for opprettholdelse av legekantor i hver kommune som

bestemmer hvilke tjenestested den nyansatte blir ansatt på. Ved behov må det påregne å jobbe ved andre legekontor.

7. Ordningen med både kommunalt ansatte og privatpraktiserende leger videreføres.
8. Satsingen på turnusleger, legestudenter og andre studenter videreføres og systematiseres.
9. Det innføres felles system for pasientjournalhåndtering og telefon. Elektroniske system for pasientenes kommunikasjon med legekantorene videreutvikles, og det innføres systematisk bruk innenfor lovens begrensinger av teknologiske hjelpemidler.
10. Eksisterende kostnader ved drift av de respektive legekantorene dekkes av de respektive kommunene. Merkostnadene ved innføringen av Astafjordlegene fordeles slik: 20 % fordeles likt og 80 % fordeles etter befolkningstall.
11. Det nedsettes en egen referansegruppe bestående av rådmann/administrasjonssjefer fra alle deltakende kommuner. Vertskommunen, Salangen kommune, har ansvaret for å innkalle og informere referansegruppa. Vertskommunen, Salangen kommune, har prosjektlederansvar fram til administrativ leder har tiltrådt.
12. Ibestad kommune forutsetter at minimum to av de øvrige tre kommunene fatter vedtak om deltakelse, og er innforstått med at dersom en kommune ikke velger å delta så vil andelen felleskostnader øke.
13. Ibestad kommune sin merkostnad for 2019, inntil Kr 693.264,- budsjetteres inn fra budsjettåret 2019.

Vedlegg:

1. Sluttrapport prosjekt Astafjordlegen (datert 20.6.18)
2. Kommunestyrets vedtak 23.02.2017, sak 2/17

Kort beskrivelse av saken

I kommunestyret den 23.02.2017, sak 2/17, tok kommunestyret utredningen av fase 1 til orientering og ba om at fase 2 ble iverksatt.

Dette arbeidet er nå gjennomført og saken skal opp til ny politisk behandling.

Fakta i saken

I kommunene Dyrøy, Ibestad, Lavangen og Salangen har det gjennom de siste årene fremkommet bekymring i forhold til legedekningen i distriktet, nye oppgaver som

legges til kommunene, samt utfordringer med å rekruttere og beholde leger. I 2016 har de fire kommunene utviklet og jobbet med et prosjekt kalt Astafjordlegen. Med utgangspunkt i samarbeidsordninga Senjalegen ønsket kommunene å utvikle sin egen modell, tilpasset egne ønsker og behov.

Å gi befolkningen i kommunene et fullgodt legetilbud har til tider vært krevende. Fravær av gode søkere har ført til at legestillinger har stått ubesatt, og vikarleger fra vikarbyrå har vært benyttet. Manglende tilstedeværelse av nødvendig kompetanse har medført at enkelte kommuner ikke har kunnet motta turnusleger. Ulike samarbeidsordninger har ikke i tilstrekkelig grad gitt befolkningen den primærhelsetjenesten de etterspør. Små legekantor med én til tre leger gjør det vanskelig å planlegge når ferie skal avvikles og sykdom oppstår. Det samarbeidet som er inngått med hensyn til legevakt, der de respektive kommuners leger må ta vakter, bidrar også til en svekkelse av legetjenesten i kommunen. Det er stor fare for at det systematiske samfunnsmedisinske og lovpålagte arbeidet nedprioriteres ettersom det ikke er kapasitet.

Med dette som bakgrunn ble det gjennomført møte mellom de fire rådmennene/administrasjonssjef der målet var å avklare om det var ønskelig med et interkommunalt samarbeid. Resultatet av dette møtet var at det ble besluttet å gjennomføre et prosjekt delt inn i tre faser:

Fase 1.

Avklare grunnlaget for videre arbeid med prosjekt Astafjordlegen. Fase 1 ble gjennomført i 2016 og førte til politiske vedtak i alle kommunene.

Fase 2.

Prosjekt Astafjordlegen skal detaljplanlegges (utarbeide organisasjonsmodeller, foreta økonomiske beregninger og klargjøre for rekruttering). Opprettelse av Astafjordlegen vil ikke føre til billigere tjenester for kommunene, men en bedre tjeneste.

Det er i oppdragsgivers bestilling for fase 2 understreket at prosjektet ikke er iverksatt for å spare penger, men for å sikre stabil legedekning gjennom tiltak for primært å rekruttere og beholde leger og sekundært for å videreutvikle øvrige medarbeidere.

For å bistå i arbeidet med fase 2 besluttet referansegruppa, bestående av rådmenn/administrasjonssjef i de fire kommunene, at det skulle engasjeres ekstern prosjektleder. Etter en forenklet anbudsrunde besluttet referansegruppa i samråd med Finnut AS at Astafjord Utvikling AS skulle engasjeres som prosjektleder.

Organisering fase 2:

Prosjekteier;

Dyrøy, Ibestad, Lavangen og Salangen kommune.

Oppdragsgiver/Prosjektansvarlig:

Roe Jensen, Rådmann, Ibestad

Styringsgruppe:

Roe Jensen (leder)

Rådmann, Ibestad

Karl-Johan Olsen/Tore Uthaug (*1)

Kommunalsjef for helse og omsorg/rådmann, Dyrøy

Erling Hansen Rådmann, Lavangen
Frode Skuggedal Administrasjonssjef, Salangen
Styringsgruppa har gjennomført fire møter. Herav to fellesmøter med arbeidsgruppa.

*1 Uthaug overtok etter Olsen 1.1.18

Prosjektleder:

Astafjord Utvikling AS v/Bjørn Nordmo og Ingrid Frantzen.

Arbeidsgruppe;

Karl-Johan Olsen	Kommunalsjef for helse og omsorg, Dyrøy
Kjell-Are Pettersen	Kommuneoverlege, Lavangen
Anita Dahl-Solbakken	Leder av HSO, Ibestad
Lars A. Nesje	Kommuneoverlege, Salangen

Arbeidsgruppa har gjennomført seks møter (to sammen med styringsgruppa) inkludert befarings på legekantorene.

Det har vært gjennomført egne møter med medarbeiderne på legekantorene, og et fellesmøte for medarbeiderne og arbeidsgruppa.

Det er gjennomført dokument og litteraturstudier. Arbeidsgruppa har vært på møte med Senjalegen og prosjektledelsen med Nasjonalt senter for distriktsmedisin – UiT.

Fase 3.

Gjennomføres dersom politikerne i de fire kommunene etter fase 2 beslutter å gå videre med prosjektet. I denne fasen skal prosjektet kunne implementeres uten videre utredning.

KOSTNADER FOR ENKELTKOMMUNER:

For å oppnå målet med to leger per ukedag må Dyrøy øke sin ressursbruk med 0,5 årsverk. Med utgangspunkt i tallene for Senjalegen (kapittel 5.5) vil det med full stilling, spesialistutdanning og kontor på andre steder utgjøre kr 870.000 per år.

50 % = kr 435.000 x 1,24 (sosiale utgifter) = kr 539.400

Summen av pasientegenandeler og refusjoner fra HELFO anslås til kr 270.000 per år (*1).

50 % av kr 270.000 = kr 135.000 per år.

Total merutgift per år for økt antall legedager: Lønn inkludert sosiale utgifter kr 539.400 minus pasientegenandeler og refusjoner fra HELFO kr 135.000 = kr 304.400

For å oppnå to medarbeidere per legedag må Dyrøy øke sin ressursbruk med 0,8 årsverk. Med utgangspunkt i ei gjennomsnittlig årslønn for medarbeidere i Dyrøy (sykepleier og helsesekretær) beregnet til kr 475.000 vil 80 % utgjøre kr 380.000,- x 1,24 (sosiale utgifter) = kr 471.200.

Økte merutgifter per år for økt antall legedager kr 304.400 og økt antall dager for medarbeidere kr 471.200 = **775.600**

Per dato har Lavangen og Salangen til sammen 0,8 årsverk som kommuneoverlege, og Dyrøy 0,25 årsverk. 1 årsverk som kommuneoverlege for de fire kommunene fordeles likt på hver av de fire kommunen. Med utgangspunkt i Senjalegen utgjør et

årsverk kr 870.000 x 1,24 (sosiale utgifter) = 1.078.800 : 4 = kr 269.700. For Lavangen og Salangen vil det bety en besparing på 0.15 årsverk i forhold til dagens forbruk. For Dyrøy vil kostnaden bli som for dagens nivå og for Ibestad vil det bli en merkostnad på kr 269.700

gjelder for alle ansatte. Merkostnad Dyrøy = kr **775.600**
Merkostnad Ibestad = kr **269.700**

*1 Det er den enkelte lege og turnuskandidat som i henhold til HELFO sine systemer skal sende inn refusjonskrav. Størrelsen på årlig refusjonsinnkreving ligger mellom kr 250.000 og kr 800.000 avhengig av om det for eksempel er turnuslege eller en erfaren lege, samt i forhold til antallet pasienter på den enkelte fastleges liste. I utregningen er det lagt opp til et lavt årlig anslag i forhold til refusjoner fra HELFO.

FELLESKOSTNADER PER ÅR

Dersom en kommune velger ikke å delta vil kostnadene for de tre andre kommunene samlet øke tilsvarende kostnadene for den kommunen som ikke deltar.

Ansettelse av administrativ leder:

Godt kvalifisert leder (høgskoleutdannet). Årslønn kr 675.000X1,24 = kr **837.000** per år

Kompetanseheving:

Kritisk suksessfaktor ved innføring av Astafjordlegen og Det settes av kr **200.000** per år

Møtearenaer og intern nettverksbygging:

Det settes av kr **100.000** per år.

Leasing av biler:

Kostnad ved 4 kjøretøy (et kjøretøy ved hvert legekantor) anslås til kr. 3.500 per måned per kjøretøy = kr 14.000 per måned x 12 måneder = kr **168.000** per år.

Innføring av Elektronisk pasientjournalssystem – EPJ, og felles telefonsystem:

Engangskostnad. System, lisenser, innleie kr 250.000 for EPJ og kr 100.000,- for felles telefonsystem = kr **350.000**

Drift av Elektronisk pasientjournalssystem – EPJ, og felles telefonsystem:

Det forutsettes det at IT support ivaretas av en eller flere av de eksisterende dataavdelingene. Kostnad per år kr **100.000**

Totalt kr **1.755.000** Av dette vil kr 350.000 være engangskostnad, Det vil si at fra og med år to vil felleskostnadene være kr 1.405.000

Fordeling av felleskostnader per år

Felleskostnadene fordeles med A) 20 % likt på hver enkelt kommune og B) 80 % fordelt etter befolkningstall.

A. 20 % fordeles likt på hver kommune:

20 % av kr 1.755.000 = kr 351.000 fordeles likt på 4 kommuner = kr **87.750,-** per

B: 80 % fordelt etter folketall:

80 % av kr 1.755.000 = kr 1.404.000 fordeles etter folketall. I henhold til tabell 4.2 er folketallet 5828 innbyggere = kr 240,90 per innbygger

Dyrøy: 1138 innbyggere x kr 240,90 = kr 274.144
Ibestad: 1394 innbyggere x kr 240,90 = kr 335.814
Lavangen: 1076 innbyggere x kr 240,90 = kr 259.208
Salangen: 2220 innbyggere x kr 240,90 = kr 534.798

Sum A) og B):

Dyrøy: kr 87.750 + kr 274.144 = kr 361.894
Ibestad: kr 87.750 + kr 335.814 = kr 423.564
Lavangen: kr 87.750 + kr 259.208 = kr 346.958
Salangen: kr 87.750 + kr 534.798 = kr 622.548

Merkostnader per kommune:

	Merkostnad enkeltkommuner	Felles-kostnader	SUM
Dyrøy	Kr 775.600	Kr 361.894	Kr 1.137.494
Ibestad	Kr 269.700	Kr 423.564	Kr 693.264
Lavangen		Kr 346.958	Kr 346.958
Salangen		Kr 622.548	Kr 622.548

Vurdering

Ei enstemmig arbeidsgruppe tilrår at Astafjordlegen innføres. Det opprettholdes legekontor i hver kommune, som bemannes av leger og medarbeidere på alle hverdager. Dagens leger og øvrige medarbeidere anses i Astafjordlegen, og beholder sine nåværende arbeidssteder. Det motiveres og tilrettelegges for at disse ved kompetanseheving, sykdom og ferieavvikling kan ambulere mellom legekantorene.

Personer som anses etter iverksettingen av Astafjordlegen anses på et tjenestested, men med plikt til å ambulere ved kompetanseheving, sykefravær eller ferieavvikling. Kjoring mellom ulike tjenestesteder foregår i arbeidstiden, og ved bruk av kjøretøy eid eller leaset av Astafjordlegen. Det innføres felles kommuneoverlegefunksjon fordelt på flere personer som samlet ivaretar bred fagkompetanse. Astafjordlegen ledes faglig av en av kommuneoverlegene og administrativt av en administrativ leder. Ny stilling opprettes.

Kompetanseheving av leger og øvrige medarbeidere prioriteres, og det legges opp til systematisk videreutvikling for rekruttering, mottak og oppfølging av turnusleger og studenter. Det innføres felles system for pasientjournalhåndtering og telefon, og kommunene inngår administrativt vertskommunesamarbeid i henhold til Kommunelovens §28. Før inngåelse av avtale utarbeides det avtaler for ansvar, myndighet, delegering, økonomi samt utvikling og evaluering.

Innforing av Astafjordlegen vil ha flere effekter på kort og lang sikt. Tilgang på felles system for pasientjournalhåndtering vil føre til at den enkelte lege og medarbeider i enda sterkere grad kan gi den enkelte pasient et godt tilbud. Innføring av felles

telefonsystem vil føre til mindre ventetid for pasienter som for eksempel ønsker å bestille legetime. Det vil bli lettere å benytte dagens kompetanse mer effektivt på tvers av kommunegrensene. For eksempel gjennom at spesialister i allmennmedisin kan veilede andre leger, turnuskandidater og studenter, eller at medarbeidere med spesialkompetanse kan bli en ressurs for alle fire kommunene.

Kommunene kan videreutvikle og systematisere deling av systemer og rutiner. Felles faglig og administrativ ledelse vil føre til bedre utnyttelse av den samlede kapasiteten, som vil føre til mindre sårbarhet i forbindelse med kompetanseheving, sykdom og ferieavvikling. Planlegging for rekruttering av nye leger og øvrige medarbeidere blir lettere, og mulighetene for veiledning og kompetanseheving forenkles.

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Det forventes en forbedring av legetilbud og tilgjengelighet i lbestad kommune, noe som vil komme befolkningen til gode. Et større faglig miljø forventes også å ha positive mentale- og faglige effekter ved legekantoret.

Personell

lbestad kommune får tilført kommuneoverlegeressurs, slik at de samfunnsmedisinske arbeidsoppgavene blir ivaretatt. Vi vil også få aktivisert hjemmelen for turnuskandidat. I tillegg vil vi ha muligheten, via opplærings- og utdanningsprogram, å tiltrekke oss leger.

Økonomi

Merkostnaden, per år, på kr. 693.264,- må ses i sammenheng med følgende: lbestad kommune har per dato ikke kommuneoverlege og arbeidsoppgaver innen samfunnsmedisin blir derfor ikke ivaretatt. Kr. 270.000,- av totalsummen er kostnader i forbindelse med etablering av kommuneoverlege i lbestad kommune. Per dato har lbestad kommune en svært dyr legeordning. Gjennom et samarbeid med de andre kommunene står vi sterkere ved rekruttering og forhandling av lønn. Det vil også bli fremmet en søknad til fylkesmannen om oppstartsmidler, når de respektive kommunene har fattet sine vedtak.

Rådmannens konklusjon

Etter en totalvurdering vil rådmannen tilrå at lbestad kommune tilslutter seg samarbeidet. Konklusjonen er basert på det faktum at innbyggerne i lbestad kommune vil få en bedre helsetjeneste. lbestad kommune får dekket inn behovet av kommuneoverlege og dermed ivaretatt de samfunnsmedisinske oppgavene. Rådmannen er også av den mening at merkostnadene vil elimineres på sikt, ved rekruttering av nye leger.

Vedlegg til sak

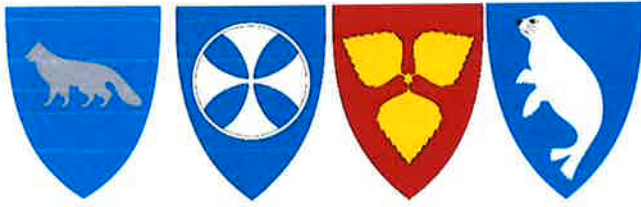

Sluttrapport
Astafjordlegene, fase

Kommunestyrets
vedtak - sak 2/17

Sak 43/18-VI

2018

Prosjekt - Astafjordlegen

Astafjord Utvikling

20.06.2018

Sammendrag

Iverksetting av prosjekt Astafjordlegen har bakgrunn i at det gjennom en periode over mange år har vist seg at det i større eller mindre grad er blitt mer krevende å rekruttere og beholde leger til kommunehelsetjenesten.

Ei enstemmig arbeidsgruppe tilrår at Astafjordlegen innføres. Det opprettholdes legekontor i hver kommune, som bemannes av leger og medarbeidere på alle hverdager. Dagens leger og øvrige medarbeidere ansettes i Astafjordlegen, og beholder sine nåværende arbeidssteder. Det motiveres og tilrettelegges for at disse ved kompetanseheving, sykdom og ferieavvikling kan ambulere mellom de ulike legekantorene. Personer som ansettes etter iverksettingen av Astafjordlegen ansettes på et tjenestested men med plikt til å ambulere ved kompetanseheving, sykefravær eller ferieavvikling. Kjøring mellom ulike tjenestesteder foregår i arbeidstiden, og ved bruk av kjøretøy eid eller leaset av Astafjordlegen. Det innføres felles kommuneoverlegefunksjon fordelt på flere personer som samlet ivaretar bred fagkompetanse. Astafjordlegen ledes faglig av en av kommuneoverlegene og administrativt av en administrativ leder (stillingen nyopprettes). Kompetanseheving av leger og øvrige medarbeidere prioriteres, og det legges opp til systematisk videreutvikling for mottak og oppfølging av turnusleger og studenter. Det innføres felles system for pasientjournalhåndtering og felles telefonsystem, og kommunene inngår administrativt vertskommunesamarbeid i henhold til Kommunelovens §28. Før inngåelse av avtale utarbeides det avtaler for ansvar, myndighet, delegering, økonomi samt utvikling og evaluering.

Innføring av Astafjordlegen vil ha flere effekter på kort og lang sikt. Tilgang på felles system for pasientjournalhåndtering vil føre til at den enkelte lege og medarbeider i enda sterkere grad kan gi den enkelte pasient et godt tilbud. Innføring av felles telefonsystem vil føre til mindre ventetid for pasienter som for eksempel ønsker å bestille legetime. Det vil bli lettere å benytte dagens kompetanse mer effektivt på tvers av kommunegrensene. For eksempel gjennom at spesialister i allmenmedisin kan veilede andre leger, turnuskandidater og studenter, eller at andre medarbeidere med spesialkompetanse kan bli en ressurs for alle fire kommunene. Kommunene kan videreutvikle og systematisere deling av systemer og rutiner. Felles faglig og administrativ ledelse vil føre til bedre utnyttelse av den samlede kapasiteten som vil føre til mindre sårbarhet i forbindelse med kompetanseheving, sykdom og ferieavvikling. Videre vil det bli lettere å planlegge for rekruttering av nye leger og øvrige medarbeidere, samt at mulighetene for veiledning og kompetanseheving forenkles.

Sjøvegan 28. mai 2018

ARBEIDSGRUPPA FOR PROSJEKT ASTAFJORDLEGEN

Karl-Johan Olsen
Dyrøy kommune

Anita Dahl-Solbakken
Ibestad kommune

Kjell-Are Pettersen
Lavangen kommune

Lars A. Nesje
Salangen kommune

Innhold

1.0	Bakgrunn	3
2.0	Hovedmål og arbeidsoppgaver for fase 2	4
2.1	Prosjekt mål for fase 2	4
2.2	Fokusområder og arbeidsoppgaver fase 2	5
3.0	Prosjektorganisering	6
4.0	Organisering av legetjenesten i Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen.....	6
4.1	Kart over kommunene Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen	7
4.2	Folketallsutvikling	8
4.3	Avstander mellom legekantorene	8
5.0	Tiltak og løsninger	8
5.1	Generelle forhold	8
5.2	Faglig og administrativ ledelse	9
5.3	Forholdet til etablerte legevaktordninger	9
5.4	Kommuneoverlegefunksjon	10
5.5	Praktiserende leger	11
5.6	Medarbeidere på legekantorene	13
5.7	Felles pasientjournalhåndtering	14
5.8	Felles telefonsystem.....	14
5.9	Faglig utvikling.....	15
5.10	Merkostnader for drift av legekantorene ved innføring av Astafjordlegen	16
6.0	Alternativer og anbefaling.....	18

1.0 Bakgrunn

I kommunene Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen har det gjennom de siste årene fremkommet bekymring i forhold til legedekningen i distriktet, nye oppgaver som legges til kommunene, samt utfordringer med å rekruttere og beholde leger. Gjennom 2016 har de fire kommunene utviklet og jobbet med et prosjekt kalt Astafjordlegen. Prosjektet har tatt utgangspunkt i Senjalegen, og med utgangspunkt i dette prosjektet ønsker kommunene å utvikle en modell, tilpasset egne ønsker og behov.

Å gi befolkningen i de respektive kommunene et fullgodt legetilbud har til tider vært krevende. Fravær av gode søkere har ført til at legestillinger har stått vakant, og utbredt bruk av vikarleger fra vikarbyrå har vært benyttet. Manglende tilstedeværelse av nødvendig kompetanse har medført at enkelte kommuner ikke har kunnet motta turnusleger. Ulike samarbeidsordninger har ikke i tilstrekkelig grad gitt befolkningen den primærhelsetjenesten de etterspør. Små legekantor med én til tre leger gjør det vanskelig å planlegge når ferie skal avvikles og sykdom oppstår. Det samarbeidet som er inngått med hensyn til legevakt, der de respektive kommuners leger må ta vakter, bidrar også til en svekkelse av legetjenesten i kommunen. Det er også stor fare for at det systematiske samfunnsmedisinske og lovpålagte arbeidet nedprioriteres ettersom det ikke er kapasitet.

Med dette som bakgrunn ble det gjennomført møte mellom de fire rådmennene/administrasjonssjefene der målet var å avklare om det var ønskelig med et interkommunalt samarbeid. Resultatet av dette møtet var at det ble besluttet å gjennomføre et prosjekt delt inn i tre faser:

Fase 1.

Avklare grunnlaget for videre arbeid med prosjekt Astafjordlegen. Fase 1 ble gjennomført i 2016 og førte til likelydende politiske vedtak i alle kommunestyrene.

1. *Kommunestyret tar orienteringen vedrørende etablering av Astafjordlegen til etterretning.*
2. *Kommunestyret ber arbeidsgruppen iverksette fase 2 i prosjektet, som omhandler detaljplanlegging, utarbeide organisasjonsmodeller, foreta økonomiske beregninger og klargjøre for rekruttering og implementering.*
3. *Kommunestyret ber om at saken fremmes for ny politisk behandling etter at fase 2 er gjennomført.*

Fase 2.

Prosjekt Astafjordlegen skal detaljplanlegges (utarbeide organisasjonsmodeller, foreta økonomiske beregninger og klargjøre for rekruttering). Opprettelse av Astafjordlegen vil ikke føre til billigere tjenester for kommunene, men en bedre tjeneste.

For å bistå i arbeidet med fase 2 besluttet referansegruppa, bestående av rådmenn/administrasjonssjefer i de fire kommunene, at det skulle engasjeres ekstern prosjektleder. Etter en forenklet anbudsrunde besluttet referansegruppa i samråd med Finn AS at Astafjord Utvikling AS skulle engasjeres som prosjektleder.

Fase 3.

Gjennomføres dersom politikerne i de fire kommunene etter fase 2 beslutter å gå videre med prosjektet. I denne fasen skal prosjektet kunne implementeres uten videre utredning.

2.0 Hovedmål og arbeidsoppgaver for fase 2

Kommunene Dyrøy, Ibestad, Lavangen og Salangen skal med utgangspunkt i Senjalegen utvikle egen modell kalt Astafjordlegen, som skal tilpasses ønsker og behov hos de fire kommunene.

2.1 Prosjektmål for fase 2

1. Utvikle en modell Astafjordlegen slik at befolkningen i Dyrøy, Lavangen, Ibestad og Salangen får et fullgodt legetilbud i egen kommune. Herunder ivareta allmennt medisinske og samfunnsmedisinske oppgaver som kommunene er pålagt.
2. Prosjekt Astafjordlegen skal detaljplanlegges (utarbeide organisasjonsmodeller, foreta økonomiske beregninger og klargjøre for rekruttering).
3. Med den detaljerte prosjektbeskrivelsen som bakgrunn skal det utarbeides et saksfremlegg med nødvendige vedlegg som kan legges frem for de respektive kommunene for politisk behandling.

Det er i oppdragsgivers bestilling for fase 2 understreket at prosjektet ikke er iverksatt for å spare penger, men for å sikre stabil legedekning gjennom tiltak for primært å rekruttere og beholde leger og sekundært for å videreutvikle øvrige medarbeidere.

I nesten alle OECD land er det ifølge Ono med flere (2014) slik at leger er fordelt ulikt mellom ulike regioner. I følge Holte (2015) finnes det ikke vitenskapelige studier som dokumenterer at ustabil legetjeneste som fører til vikarbruk, påvirker helsen til folk. Imidlertid er det ifølge Cabana og Jee (2004) påvist positiv sammenheng i forhold til kontinuitet i forholdet mellom lege og pasient, og utbyttet dette gir pasienten. Spesielt er slik kontinuitet viktig for mennesker som er kronisk syke. Det er av Grobler med flere (2015) beskrevet fire strategier for å påvirke helsepersonell til å arbeide i områder med personellmangel:

- Utdanning (for eksempel via fortrinnsrett, god praksistilrettelegging med mer).
- Reguleringer (for eksempel fordelinger av leger i primær- og spesialisthelsetjenesten og påvirkning av geografisk spredning).
- Finansielle (for eksempel inntekt som har kortsiktig effekt, men ingen dokumentert langsiktig effekt).
- Personlig eller profesjonell støtte (for eksempel ikke-økonomisk støtte men faglig utvikling).

2.2 Fokusområder og arbeidsoppgaver fase 2

Fokusområdene og oppgavene er satt opp stikkordsmessig i uprioritert rekkefølge. Lista er ikke utfyllende og en av oppgavene i forbindelse med fase 2 vil være å utdype, konkretisere og prioritere lista (herunder kravet til involvering av ansattes organisasjoner samt forholdet til gjeldende lov- og avtaleverk):

- Eksisterende stillingshjemler som kommunene har, skal videreføres.
- Ved nytilsetninger, må tilsatte være villig til å samarbeide praktisk og faglig som beskrevet.
- Legekontorene skal bestå i de respektive kommunene, og være bemannet med lege og medarbeidere, normalt på alle hverdager.
- Videreføre og videreutvikle samarbeidsavtaler med UiT Norges Arktiske Universitet (Tromsø).
- På sikt er det ønskelig å kunne inngå i forsknings- og fagutviklingsarbeid.
- For leger som skal betjene de mindre legekontorene, er det hensiktsmessig at de også har faste arbeidsdager på andre kontorsteder.
- Det forventes at det tilrettelegges felles faglige møter, både for leger og øvrige medarbeidere.
- Forholdet til etablerte legevaktordninger, og krav til disse.
- Det etableres felles journalsystem (EPJ) der hensynet til personvern, legale krav, krav om tilgang til nødvendige og relevante opplysninger (også ved fravær blant legene) er ivaretatt.
Det må avklares hvordan legevirkksomheten organisatorisk skal driftes, for legalt å kunne drifte et felles journalsystem (EPJ).
- Kompetanse- og bemanningskrav i akutforskriften er utsatt til 2020. Kommunene plikter å etablere bakvaksordning for leger i vakt, som ikke oppfyller kravene for å jobbe alene. Videre at helsepersonell som arbeider sammen med lege i vakt skal ha gjennomført kurs i akuttmedisin og kurs i vold og overgrepshåndtering.
- Ta hensyn til at et overordnet interkommunalt legevaktsamarbeid eventuelt kan føre til ytterligere samarbeid (Kommunale, akutte døgnplasser, KAD, innen rus/psykiatri, helsesøstertjeneste, psykososialt kriseteam, jordmortjeneste, folkehelsearbeid, visuelle tjenester med mer). Dette punktet ligger utenfor prosjektets mandat, men må hensyn tas ved implementering av eventuell ny organisasjonsmodell.

3.0 Prosjektorganisering

Prosjekteier;

Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen kommune.

Oppdragsgiver/Prosjektansvarlig:

Roe Jensen, på vegne av oppdragsgiver.

Styringsgruppe;

Roe Jensen (leder)

Karl-Johan Olsen

Erling Hansen

Frode Skuggedal

Rådmann i lbestad kommune

Kommunalsjef for helse og omsorg i Dyrøy kommune

Rådmann i Lavangen kommune

Administrasjonssjef i Salangen kommune

Prosjektleder;

Astafjord Utvikling AS v/Bjørn Nordmo og Ingrid Frantzen.

Arbeidsgruppe;

Karl-Johan Olsen

Kjell-Are Pettersen

Anita Dahl-Solbakken

Lars A. Nesje

Kommunalsjef for helse og omsorg i Dyrøy kommune

Kommuneoverlege i Lavangen kommune

Leder av HSO i lbestad kommune

Kommuneoverlege i Salangen kommune

Referanser;

Helen Brandstorp (leder av Nasjonalt senter for distriktsmedisin – UiT) med flere.

Evy Nordby (Senjalegen).

4.0 Organisering av legetjenesten i Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen

Per 1.4.18 er det et legekantor i hver av de fire kommunene. Felles for alle disse legekantorene er at de lokalisert i hensiktsmessige lokaler med god adkomst og godt medisinsk utstyr som kreves og forventes på et moderne legekantor.

Kantoret i Dyrøy er bemannet mandager, onsdager og fredager mens de øvrige er bemannet alle hverdager innenfor normal arbeidstid. I Dyrøy er det totalt syv legedager i løpet av ei uke. Seks av disse er fordelt på hver av de tre dagene nevnt ovenfor med to leger på hver dag, og den syvende dagen er avsatt til institusjon.

I Dyrøy er legekantoret samlokalisert i Brøstadbotn sammen med kommuneadministrasjonen, NAV, fysioterapi, ambulanse og helsestasjon. Det er kort veg mellom legekantoret og sykehjemmet.

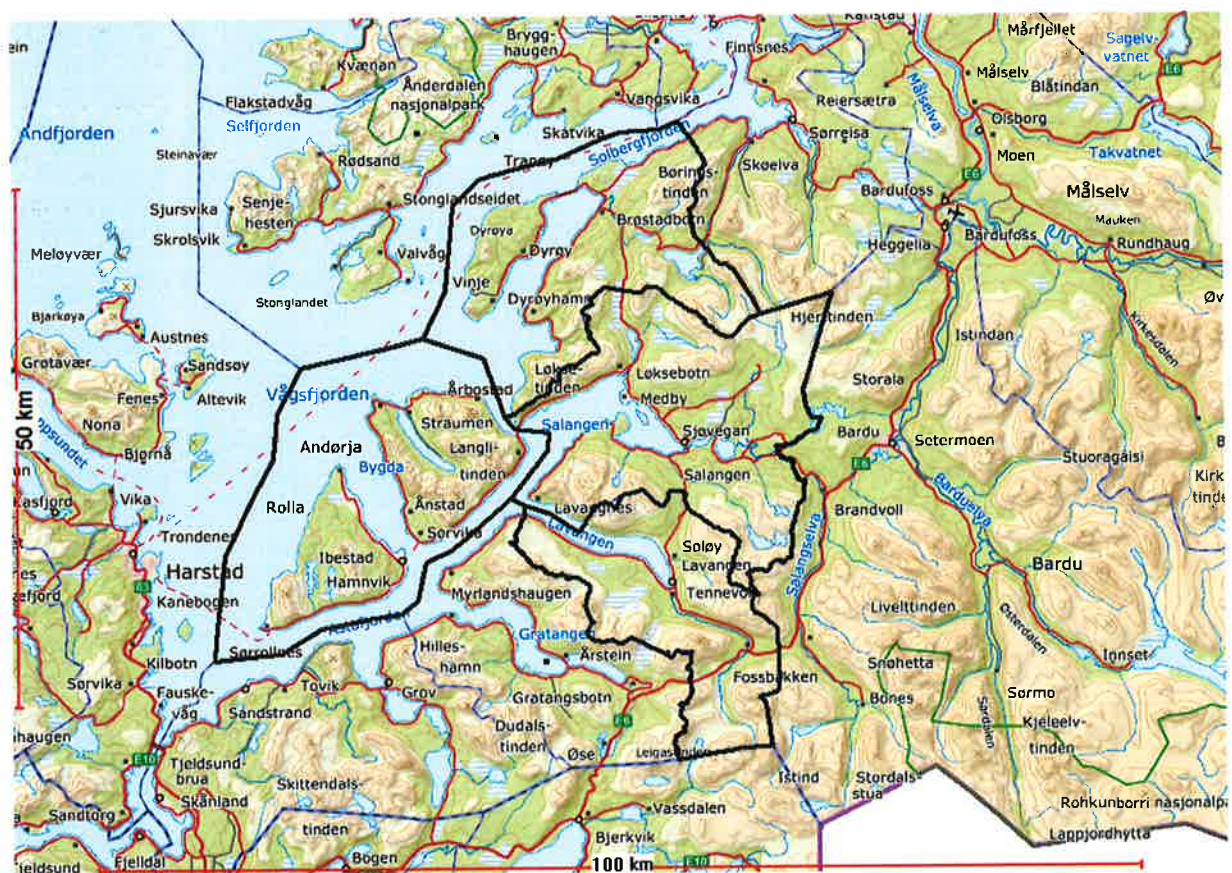
På Ibestad er legekantoret samlokalisert med Pleie- og omsorgstjenesten, helsestasjon, fysioterapitjenesten, den offentlige tannhelsetjenesten, NAV og sykehjemmet i Hamnvik sentrum. Det er gangavstand fra legekantoret til ambulansesasjon og kommuneadministrasjon.

I Lavangen er legekantoret nylig flyttet fra Soløy til Tennevoll, og er nå samlokalisert med helsestasjonen. Den nye lokaliseringen er nær både sykehjem og kommuneadministrasjon.

I Salangen ligger legekantoret på Sjøvegan, og er samlokalisert med ambulans, helsestasjon, fysioterapitjenesten, psykiaritjenesten og den offentlige tannhelsetjenesten. Det er gangavstand både til sykehjem og kommuneadministrasjon.

Nærhet til ambulansetjenesten er viktig, og opprettholdelse av dagens struktur er av vesentlig betydning i forhold til den akuttmedisinske beredskapen for innbyggerne. Kommunene Dyrøy og Lavangen har i tillegg valgt å utdanne deltidsmannskaper i Brannvesenet i forhold til «First responder» for å styrke beredskapen ved hjerte-lungeredning. Det ligger forpliktelser for samtrening mellom alle aktører som inngår i den akuttmedisinske beredskapen, og det må prioriteres og tilrettelegges for at dette i tilstrekkelig grad blir utført.

4.1 Kart over kommunene Dyrøy, Ibestad, Lavangen og Salangen

4.2 Folketallsutvikling

Kommune	2010	2017	Endring
Dyrøy	1233	1138	-95
Ibestad	1408	1394	-14
Lavangen	1012	1076	+64
Salangen	2211	2220	+9

Kilde: Kommuneprofilen

Totalt folketall per 31.12.17 for de fire kommunene = **5828** innbyggere. Ved utgangen av 2010 var befolkningstallet 5864. Det er syv år mellom de ulike tellingene og i perioden har det vært en nedgang i folketallet på 42 personer.

4.3 Avstander mellom legekantorene

Brøstadbotn	Hamnvik	49 km
Brøstadbotn	Tennevoll	54 km
Brøstadbotn	Sjøvegan	30 km
Hamnvik	Tennevoll	63 km
Hamnvik	Sjøvegan	44 km
Tennevoll	Sjøvegan	18 km

Kjøreavstandene mellom de fire legekantorene, Brøstadbotn (Dyrøy), Hamnvik (Ibestad), Tennevoll fra og med 1.6.18 (Lavangen) og Sjøvegan (Salangen) er i snitt 43 km. Samtlige avstander er under 70 km. Mellom Sjøvegan og Hamnvik vil det enkelte dager på vinteren kunne være stengt enten på grunn av ras eller fare for ras. Videre er kvaliteten på vegene av noe varierende standard. På tross av dette anses alle avstandene og strekningene å være innenfor akseptabel dagpendleravstand.

5.0 Tiltak og løsninger

Med bakgrunn i prosjektets mandat, prosessen som er gjennomført og beskrevet ovenfor, drøftes aktuelle utfordringer og problemstillinger i dette kapittelet.

5.1 Generelle forhold

Detaljene i gjennomføringen vil i liten grad bli beskrevet. Arbeidsgruppa anbefaler å vedta prinsippene rundt Astafjordlegen i dette stadiet av prosjektet. Når disse eventuelt er tatt til vare på vil det være opp til den nye organisasjonen å detaljplanlegge og implementere. Dialog med fagforeningene vil stå sentralt i dette arbeidet, noe som på grunn av ressurstilgang ikke har vært prioritert i denne fasen av prosjektet.

I prosjektets mandat fremkommer det at man skal sette seg inn i, og benytte erfaringer fra, innføringen av Senjalegen der dette ikke går ut over oppdragets rammer. Videre ble det forutsatt at prosjektet skulle ha dialog med Nasjonalt senter for distriktsmedisin og deres

erfaringer/forskning i forhold til denne typen samarbeid. Der det er naturlig vil erfaringer fra ovenfor nevnte, helt eller delvis bli henvist til.

Felles for kommunene er at de på ulik måte prioriterer, planlegger, organiserer, tilrettelegger for og tar imot turnuskandidater, legestudenter og andre studenter. Det er krevende å gjennomføre dette på en optimal måte både for turnuskandidat/student og arbeidsgiver, men erfaringene konkluderer med at det er svært hensiktsmessig å fortsette med å videreutvikle dette arbeidet. Turnuskandidater/studenter som blir tatt godt imot og får godt faglig og sosialt utbytte av sin utplassering får først og fremst relevant faglig påfyll, men de blir også gode ambassadører for det stedet de har vært. Dette både i forhold til selv å komme tilbake, men også for å påvirke andre. Utplassering av turnuskandidater/studenter virker rekrutteringsfremmende, og bør inngå som en viktig del av den fremtidige organiseringen.

5.2 Faglig og administrativ ledelse

En av nøkkelfaktorene for at innføringen av Senjalegen ble vellykket var fokus på, og strukturering av, den faglige og administrative ledelsen. Det anbefales at det overordnede faglige ansvaret tillegges en av legene med kommuneoverlegefunksjon. Det er ikke nødvendig at administrativ leder er lege, men det kreves gode lederegenskaper og ledererfaring. Senjalegen har ansatt administrativ leder med sykepleierbakgrunn. Ved ansettelse av administrativ leder for Astafjordlegen bør ledererfaring vektas i sterkere grad enn faglig bakgrunn.

Det anbefales at det ansettes en person i 100 % stilling for å implementere, iverksette og drifte Astafjordlegen. Det anbefales ikke at det ansettes administrativ leder i deltidsstilling, da dette ikke vil gi tilstrekkelig fokus til å kunne utføre en optimal jobb. Ved ansettelse i hel stilling bør det vurderes hvorvidt leder kan tillegges relevante merkantile oppgaver. Alternativt om disse helt eller delvis kan tillegges noen av de øvrige medarbeiderne, eller at de kjøpes hos en eller flere av de samarbeidende kommunene.

5.3 Forholdet til etablerte legevaktordninger

Fra mai 2018 har nasjonale myndigheter, i henhold til akuttmedisinforskriften, lagt opp til at leger må være spesialist i allmenntilleggsmedisin for å kunne gå selvstendig legevakt. Alternativt at det kan gås legevakt med en spesialist i allmenntilleggsmedisin som går bakvakt (iverksettelse av den nye forskriften er utsatt til 2020). Per i dag har Dyrøys innbyggere legevakt på Finnsnes sammen med kommunene Sørreisa, Lenvik, Berg, Torsken og Tranøy. Kommunene Ibestad, Lavangen og Salangen har felles legevakt på Setermoen sammen med Bardu og Målselv kommune. Det er slått fast at prosjekt Astafjordlegen ikke skal ta for seg dagens legevaktordning. Imidlertid er det grunn til å påpeke at dersom den nye akuttmedisinforskriften iverksettes som forutsatt vil dette kunne få vesentlig betydning både i forhold til å rekruttere leger, men også for å beholde leger i deltakerkommunene.

I henhold til høringsnotatet fra kommuneoverlegene for de kommunene som sokner til legevakta på Setermoen ble det ved en opptelling funnet at 72 % av legevaktene i en 4 måneders periode ble utført av leger som etter reglene fra 1.5.18 vil trenge bakvakt. Videre fremgår det at 1/3 av legene som inngår i vaktplanen er kompetente til selvstendig vakt, men at enkelte kan søke vaktfritak på grunn av alder (etter fylte 60 år). Dersom kravet om at leger med bakvakt skal ha utrykningsplikt, vil det kunne føre til at vaktbelastningen blir så stor for legene at det blir vanskelig både å beholde de som per dato er i kommunene eller å rekruttere nye. Videre vil den nye forskriften kunne bli avgjørende for om det kan opprettholdes eget legevaktdistrikt i vår region.

Flyttes nærmeste legevakt for eksempel til Narvik vil det bli enda lengre for den enkelte lege å reise fra bosted til legevakta, som igjen kan virke hemmende på å rekruttere og beholde leger og det medfører betydelig lengre reisevei for publikum.

5.4 Kommuneoverlegefunksjon

Ved inngangen til 2018 har Lavangen og Salangen kommuneoverlege med 40 % stilling hver Dyrøy samarbeider med Sørreisa og er som nevnt i legevaktdistrikt med de øvrige kommunene i Midt-Troms. Disse kommunene har samlet 1,5 årsverk. Dyrøy og Sørreisa deler på 0,5 årsverk. Det vil si 0,25 årsverk i Dyrøy. Ibestad har per dato ikke definert størrelse på funksjonen. I følge SSB (2016) ligger landsgjennomsnittet for kommuneoverlege på 0,5 årsverk per 10000 innbyggere. For Troms er gjennomsnittet på 0,7 årsverk, mens Samfunnsmedisinerne organisasjon – LSA (Leger i samfunnsmedisinsk arbeid) hadde i 2012 en anbefaling på 1,0 årsverk per 10000 innbyggere.

Ofte tillegges kommuneoverlegefunksjonen til fastleger, og det anbefales at kommuneoverleger er spesialister i samfunnsmedisin. Oppgavene som skal utføres er både lovbestemte innenfor Lov om helse- og omsorgstjeneste, Lov om psykisk helsevern, Lov om smittevern, Lov om folkehelse samt Dødsårsakregisterfunksjon. I tillegg kommer de ikke-lovpålagte oppgavene der det ofte er forventninger om ansvar selv uten tildelt myndighet.

Det er ulikt hvordan de fire kommunene har organisert helsesjefunksjonen. Bakgrunnen for valg av organisering er forskjellig, og avhenger for eksempel av om kommunen er organisert etter 2- eller 3-nivåmodell. Det tilrådes at den enkelte kommune på fritt grunnlag fortsetter å organisere sin helsesjefunksjon, og at dette i sin helhet holdes utenfor Astafjordlegen.

Etter iverksetting av fase to i prosjekt Astafjordlegen har det vært rettet en forespørsel fra kommunene Bardu og Målselv i forhold til mulig felles kommuneoverlegefunksjon for alle kommunene som sokner til den interkommunale legevakten på Setermoen. Prosjektet har deltatt på møte med de nevnte kommunene, og i etterkant av dette har arbeidsgruppa anbefalt at man ikke tiltrer forslaget. Begrunnelsen for dette er at de fire samarbeidende kommunene ønsker å avklare hvorvidt Astafjordlegen skal etableres, og at man innenfor denne rammen vil etablere en slik fellesfunksjon. Videre ønsker man ikke å tiltre et slikt samarbeid på grunn av geografiske avstander og sårbarhet ved fravær.

Arbeidsgruppa ønsker imidlertid å etablere felles kommuneoverlegefunksjon innenfor rammene av Astafjordlegen. Det påpekes at arbeidsoppgavene må fordeles på flere personer, der en kan få det overordnede ansvaret. Ved å fordele ansvaret på flere personer vil disse kunne spesialisere seg innenfor ulike fagfelt, og det vil kunne bli lettere å rekruttere til funksjonen. Dette gir også rom for stedfortrederfunksjon og større robusthet ved fravær.

Det anslås å være behov for 1 årsverk til kommuneoverlegefunksjon (se vedlegg 1)

5.5 Praktiserende leger

Per dato er legene i Lavangen og turnuskandidater lønnet av kommunen. I Ibestad og Salangen er det en blanding av kommunalt ansatte leger og næringsdrivende leger med driftstilskudd. Legene som praktiserer i Dyrøy er ansatt i Sørreisa kommune.

Det er til sammen 11 leger med ulik stillingsstørrelse som praktiserer. Antallet turnuskandidater er varierende og telles ikke med her. Det påpekes imidlertid at det er viktig å satse på turnuskandidater. Dette både i forhold til den totale legedekningen, men også i forhold til å rekruttere turnusleger til faste stillinger, samt at disse både kan og vil være gode ambassadører for rekruttering av andre leger.

I Dyrøy er det to stillinger på 60 %. Bortsett fra Dyrøy er det 4 kvinner og fem menn med en gjennomsnittsalder på 44,8 år og av disse er det to personer som er spesialister i allmenntidmedisin, samt en person som er ferdig med sin spesialistutdanning i løpet av høsten 2018. I tillegg er den ene kommuneoverlegen spesialist i allmenntidmedisin, men vedkommende praktiserer ikke. Tre av de ni legene er 60 år eller eldre, og dette kombinert med naturlig jobbtøse vil føre til store rekrutteringsutfordringer de nærmeste årene. Erfaringer både fra Senjalegen og i forhold til arbeidsgruppas egne ønsker og erfaringer tilsier at det bør være minimum to leger i tillegg til medarbeidere for hver enkelt legedag (normal arbeidsdag). Begrunnelsen for dette er å kunne overlappet hverandre faglig og på den måten gi innbyggerne et optimalt tilbud:

«Legekontorene skal bestå i de respektive kommunene og de skal være bemannet med 2 leger (hvorav den ene kan være turnuskandidat) og to medarbeidere, normalt på alle hverdager»

Med fire legekontor vil dette kreve 40 legedager, mens det totale antallet legedager som produseres per i dag er 47. I forhold til de 47 legedagene er det viktig å ta hensyn til at Dyrøy per dato har lege tre av fem uke dager, og da bemannet med to leger. Det vil si seks legedager fordelt på 2 x 60 % stilling. For å sikre minimumsdekning med to leger på jobb alle hverdager også i Dyrøy så må Dyrøy øke stillingsressursen med 0,8 årsverk (fire legedager). Totalt antall legedager som produseres i løpet av ei arbeidsuke blir 51.

Dersom Astafjordlegen innføres, videreføres stillingshjemplene som kommunene har i dag. gjennomføres det virksomhetsoverdragelse i henhold til Arbeidsmiljølovens §16. Det må avklares hvorvidt det er mulig og ønskelig at også dagens kommunalt ansatte og selvstendig næringsdrivende ved kompetanseheving, sykdom og ferieavvikling ambulerer mellom de

ulike legekantorene. Ved å stimulere til dette vil det være mulig å holde alle fire legekantorene åpne med minimum to leger til stede på hvert kontor hver dag. Videre vil det være mulig å gjennomføre fagdager og en vil være mindre sårbare enn i dag i forhold til ferie, permisjoner, sykdom med mer.

For å lykkes er det viktig med god dialog med den enkelte lege og deres organisasjon, og merarbeidet/merbelastningen må kompenseres på en hensiktsmessig måte. I Senjalegen har de organisert seg slik at de kjører i arbeidstiden og at kjøring foretas i kjøretøy administrert av Senjalegen. Utfordringen med kjøring i arbeidstiden er at antallet timer hver enkelt lege behandler pasienter synker (legetimer). Hvor stor nedgang i antallet legetimer produsert per dag dette vil føre til, avhenger av kjørelengden. I Senjalegen (all utkjøring foretas fra Silsand i Lenvik) er nedgangen på over 30 % i forhold til kontoret på Skaland (nåværende Berg kommune).

Ved nyrekruttering må det være fleksibilitet i forhold til stillingsstørrelser og ved hvilket av de fire legekantorene stillingshjemplene plasseres. Ansatte tilsettes i Astafjordlegen med arbeidssted spesifisert til et av de fire legekantorene, og fordeles ut fra behovene til enhver tid, samt preferansene for den/de som skal tilsettes.

For å oppnå et felles fagmiljø, gode samarbeidsrelasjoner og et godt tjenestetilbud for kommunens innbyggere må leger som skal tilsettes ved behov påregne å ha arbeidsdager på andre kontorsteder enn der den primære ansettelsen er foretatt.

Kjøring fra primært arbeidssted til andre lokasjoner er å anse som arbeidstid og kan foretas innenfor normal arbeidstid og i kjøretøy som driftes av Astafjordlegen.

Der legen er selvstendig næringsdrivende, mottar de pasientegenandeler og refusjoner fra HELFO. Disse legene betaler husleie til kommunen og kommunen yter basistilskudd per capita, til den enkelte legen. Basistilskuddet ligger i rammeoverføringene til kommunene.

Der legene er fastlønnet beholder kommunen basistilskuddet, og kommunen mottar pasientegenandeler og refusjoner fra HELFO. Legene betaler ikke husleie og kommunen betaler lønn til den enkelte legen.

I 2015 ble leger ansatt i Senjalegen godtgjort slik:

- Grunnlønn i 100 % stilling kr 720.000,- per år.
- Spesialister i allmenmedisin gis et tillegg på kr 100.000,- per år.
- Hver lege gis 20 % av inntjeningen på sine pasienters innkrevde egenandel, og 20 % av tilhørende innkrevde refusjoner fra HELFO.
- Leger som betjener utekontor gis et lønnstillegg på kr 50.000,- per år.

5.6 Medarbeidere på legekantorene

Ifølge Nasjonalt senter for distriktsmedisin er involvering av øvrige medarbeidere en fellesnevner for å lykkes i forhold til arbeid med å bedre legedekningen. Ved utgangen av mars 2018 er det gjennomført møte med medarbeiderne på samtlige fire legekantor. I disse møtene har prosjektet, status for prosjektet og den videre fremdriften blitt presentert. I samtlige av disse møtene har det vært uttrykt tilfredshet med å få informasjon. Det ble påpekt fra medarbeiderne at man ser behovet for prosjektet, men at man er opptatt av hvordan egen fremtidig arbeidssituasjon vil bli, og at eventuelle endringer må skje i nær dialog med medarbeiderne samt at eventuelle endringer ikke må føre til økt arbeidsbelastning i forhold til ukompensert arbeidstid osv. Det er imidlertid uttrykt klart at nye arbeidsoppgaver fulgt opp av kompetanseheving og samarbeid med andre er ønskelig.

Som det fremkommer av tabellen i kapittel 4.3 «Fordeling av yrkesgrupper, kjønn og stillingsprosent» er det samlet sett svært god og variert kompetanse blant medarbeiderne.

Det er til sammen 13 kvinner med følgende utdanning og stillingsstørrelse:

Det er tre sykepleiere med totalt 2,5 årsverk. Dyrøy (70 %), Ibestad (80 %) og Salangen (100 %). I Dyrøy har sykepleieren videreutdanning som kreftsykepleier og i Ibestad som diabetessykepleier.

Samtlige fire kommuner har helsesekretærer fordelt på seks personer og 4,0 årsverk. Dyrøy (100 %), Ibestad (80 %), Lavangen med tre personer (80 %, 60 % og 60 %) og Salangen (20 %).

Det er to bioingeniører med henholdsvis 70 % og 80 % stilling, og begge disse jobber i Salangen.

Salangen har også to andre medarbeidere i 100 % og 30 % stilling, og for disse er det ikke spesifisert utdanning.

Aldersspredningen på medarbeiderne er fra 26 år til 64 år med en gjennomsnittsalder på 43,2 år. Tre av medarbeiderne er over 60 år, og dette sammen med naturlig jobbtrotasjon gjør at samarbeidskommunene også i forhold til sine medarbeidere vil ha utfordringer med rekruttering i årene som kommer.

De fire kommunene har god og allsidig kompetanse blant sine medarbeidere og bør systematisk jobbe med å videreutvikle og spre denne.

Det anbefales at det utarbeides plan for rekruttering av medarbeidere. Hver lokasjon bør ha minimum to medarbeidere med særlig tanke på å redusere sårbarhet i forhold til permisjoner, ferie og sykdom. Ved nyansettelse må det i hvert enkelt tilfelle gjøres ei vurdering av hvilken type kompetanse som skal etterspørres. Dette for å ivareta den enkelte kommune sitt behov, men også for å sikre at Astafjordlegen til enhver tid har godt sammensatt kompetanse blant sine medarbeidere.

Medarbeiderne og deres organisasjoner må gis anledning til medbestemmelse i forhold til den praktiske organiseringen. Imidlertid bør det ligge til grunn for nyrekruttering at disse i

likhet med nyrekrutterte leger må påregne å ambulere mellom de ulike lokasjonene. Slik ambulering må kompenseres på lik linje med de ordninger som blir gjort gjeldende for legene (for eksempel kjøring i arbeidstid). I forbindelse med innføring av Astafjordlegen må det tilrettelegges for at medarbeidere på legekantorene kan møtes til strukturert oppfølging av faglig utvikling, utvikling av nye samarbeidsrelasjoner samt at medarbeiderne gis tilbud om økt kompetanse innen akuttmedisin. Et høyt kompetansenivå blant medarbeiderne i forhold til akuttmedisin vil bidra til økt trygghet for innbyggerne i den enkelte kommunen.

5.7 Felles pasientjournalhåndtering

Det er mulig å innføre felles pasientjournalhåndtering for to eller flere kommuner. I følge Fylkeslegen i Troms er ei forutsetning for dette med innføring av eget organisasjonsnummer. Både Senjalegen og ETS-samarbeidet (Evenes, Tjeldsund og Skånland) er organisert etter vertskommuneprinsippet med felles organisasjonsnummer og felles pasientjournal.

Kommunene Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen deltar alle i ulike former for interkommunalt samarbeid. I henhold til Kommunelovens §28a gis det mulighet til at en kommune kan utføre tjenester i og for en eller flere andre kommuner.

Kommuneloven §28a «overføring av myndighet til vertskommune»

En kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver, herunder deleger myndighet til å treffe vedtak som omtalt i forvaltningsloven §2 første ledd bokstav a (offentlig myndighetsutøvelse) til en vertskommune etter §§ 28b og 28c hvis den aktuelle lov ikke er til hinder for det.

Det er tre typer samarbeid som kan iverksettes: 1) **Administrativt vertskommunesamarbeid** og 2) **vertskommunesamarbeid** med folkevalgt nemd. Hos de deltakende kommunene er det gode erfaringer med administrativt vertskommunesamarbeid der en av kommunene tillegges eller påtar seg vertskommunerollen. Det siste alternativet er 3) **interkommunalt selskap** som passer best for tilnærmet forretningsdrift som for eksempel avfallsselskap.

Arbeidsgruppa anbefaler at kommunene inngår et administrativt vertskommunesamarbeid i henhold til §28. Før inngåelse av avtale utarbeides det avtaler for ansvar, myndighet, delegering, økonomi samt utvikling og evaluering.

5.8 Felles telefonsystem

I prosjektets oppdrag er innføring av felles telefonsystem et av temaene. Dette temaet var et av de momentene som ble drøftet i møtene med medarbeiderne på de ulike legekantorene. Her fremkom det at de fleste så positivt på dette, og at et slikt felles system ville bidra til å gi pasientene et enda bedre tjenestetilbud. Slik situasjonen er nå kan det være nødvendig å stenge sentralbordet dersom kontoret holder felles kurs eller møter. I en slik situasjon vil brukerne oppleve at legekantoret er utilgjengelig. Spesielt for de mindre

legekontorene vil det samme være gjeldende både ved sykdom og ved avvikling av ferie og permisjon. Innføring av felles telefonsystem vil gi økt tilgjengelighet til det enkelte legekontor. Ved innføring av felles telefonsystem forutsettes at det utvikles god dialog og samarbeid mellom de enkelte legekontorene og de medarbeiderne som har ansvar for å følge opp telefoniske henvendelser. Ved innføring av felles telefonsystem vil det være ei forutsetning at system for felles pasientjournalhåndtering blir innført. Ved innføring vil det til enhver tid kunne tilrettelegges for raske besvarelser av telefonhenvendelser.

Det opprettes felles telefonsystem med rullerende svarfunksjon mellom kontorene. Alarmvakt kan vurderes lagt til et av kontorene etter nærmere avtale. I livstruende tidskritiske situasjoner er det et lovkrav at nærmeste lege gir nødvendig helsehjelp.

Det anbefales at parallelt med innføring av felles telefonsystem videreutvikles det elektroniske systemet for kommunikasjon med legekontorene. Dette systemet må markedsføres på en slik måte at det motiverer til økt bruk. Dette vil være tidsriktig spesielt for yngre brukere, og vil i tillegg bidra til mindre trykk på telefon og fysisk oppmøte.

5.9 Faglig utvikling

Tradisjonelt har den enkelte kommune i sin helhet forestått å rekruttere og beholde leger. Ofte har dette ført til utstrakt og dyr vikarbruk, mye vakanser og stor turn over. Nasjonalt senter for distriktsmedisin påpeker at i de kommunene og regionene der man har lyktes med å endre den tradisjonelle metodikken for å rekruttere og beholde leger, så har de særlig vektlagt å utvikle kompetansen både til den enkelte legen, men også til hver enkelt av de øvrige medarbeiderne. Både Senjalegen og i Alta kommune er det satset på å utdanne medarbeiderne i forhold til akuttmedisin. På den måten opprettholdes et godt akuttmedisinsk tilbud på det enkelte legekontoret selv om antallet legedager og legetimer er redusert. Dette kommer innbyggerne til gode, og virker motiverende og stimulerende både på de medarbeiderne som er ansatt og i forhold til rekruttering av nye.

Hvilken type faglig utvikling det skal legges til rette for både ovenfor leger og øvrige medarbeidere må fremkomme gjennom utvikling av kompetanseutviklingsplan. Kompetanseplanen utarbeides med bakgrunn i krav, ønsker og behov sett i forhold til dagens gruppe ansatte og deres utviklingsønsker og potensial. I tillegg må kompetanseutviklingsplanen ta hensyn til fremtidige behov for rekruttering og derigjennom rotasjon av kompetanse og behov for endret kompetanse.

I Senjalegen var det i 2015 et betydelig antall ukentlige kontakter mellom pasienter og det enkelte legekontor, som ikke ble foretatt av leger, men øvrige medarbeidere. Ved å organisere tjenestetilbudet slik blir det mindre sårbarhet i forhold til om et legekontor enkelte dager ikke er bemannet med lege. Omfanget av en slik organisering må fastsettes sammen med de enkelte medarbeiderne og under ledelse av faglig og administrativt ansvarlig. I tillegg til kompetanseheving for medarbeidere, anbefales systematisk bruk innenfor lovens begrensinger av teknologiske hjelpemidler.

5.10 Merkostnader for drift av legekantorene ved innføring av Astafjordlegen

I tillegg til dagens kostnader vil det komme ekstra kostnader. Noen av disse vil være felleskostnader, mens andre vil være ekstrakostnader for enkeltkommuner.

Kostnader for enkeltkommuner:

For å oppnå målet med to leger per ukedag må Dyrøy øke sin ressursbruk med 0,5 årsverk. Med utgangspunkt i tallene for Senjalegen (kapittel 5.5) vil det med full stilling, spesialistutdanning og kontor på andre steder utgjøre kr 870.000 per år.

50 % = kr 435.000 x 1,24 (sosiale utgifter) = kr 539.400

Summen av pasientegenandeler og refusjoner fra HELFO anslås til kr 270.000 per år (*1).

50 % av kr 270.000 = kr 135.000 per år.

Total merutgift per år for økt antall legedager: Lønn inkludert sosiale utgifter kr 539.400 minus pasientegenandeler og refusjoner fra HELFO kr 135.000 = kr 304.400

For å oppnå to medarbeidere per legedag må Dyrøy øke sin ressursbruk med 0,8 årsverk. Med utgangspunkt i ei gjennomsnittlig årslønn for medarbeidere i Dyrøy (sykepleier og helsesekretær) beregnet til kr 475.000 vil 80 % utgjøre kr 380.000,- x 1,24 (sosiale utgifter) = kr 471.200.

Økte merutgifter per år for økt antall legedager kr 304.400 og økt antall dager for medarbeidere kr 471.200 = **775.600**

Per dato har Lavangen og Salangen til sammen 0,8 årsverk som kommuneoverlege, og Dyrøy 0,25 årsverk. 1 årsverk som kommuneoverlege for de fire kommunene fordeles likt på hver av de fire kommunene. Med utgangspunkt i Senjalegen utgjør et årsverk kr 870.000 x 1,24 (sosiale utgifter) = 1.078.800 : 4 = kr 269.700. For Lavangen og Salangen vil det bety en besparing på 0,15 årsverk i forhold til dagens forbruk. For Dyrøy vil kostnaden bli som for dagens nivå og for lbestad vil det bli en merkostnad på kr 269.700

Merkostnad Dyrøy = kr **775600**

Merkostnad lbestad = kr **269.700**

*1 Det er den enkelte lege og turnuskandidat som i henhold til HELFO sine systemer skal sende inn refusjonskrav. Størrelsen på årlig refusjonsinnkreving ligger mellom kr 250.000 og kr 800.000 avhengig av om det for eksempel er turnuslege eller en erfaren lege, samt i forhold til antallet pasienter på den enkelte fastleges liste. I utregningen er det lagt opp til et lavt årlig anslag i forhold til refusjoner fra HELFO.

Felleskostnader per år

Dersom en kommune velger ikke å delta vil kostnadene for de tre andre kommunene samlet øke tilsvarende kostnadene for den kommunen som ikke deltar.

Ansettelse av administrativ leder:

Godt kvalifisert leder (høgskoleutdannet). Årslønn kr 675.000X1,24 = kr **837.000** per år

Kompetanseheving:

Kritisk suksessfaktor ved innføring av Astafjordlegen og gjelder for alle ansatte. Det settes av kr **200.000** per år

Møtearenaer og intern nettverksbygging:

Det settes av kr **100.000** per år.

Leasing av biler:

Kostnad ved 4 kjøretøy (et kjøretøy ved hvert legekantor) anslås til kr. 3.500 per måned per kjøretøy = kr 14.000 per måned x 12 måneder = kr **168.000** per år.

Innføring av Elektronisk pasientjournalssystem – EPJ, og felles telefonsystem:

Engangskostnad. System, lisenser, innleie kr 250.000 for EPJ og kr 100.000,- for felles telefonsystem = kr **350.000**

Drift av Elektronisk pasientjournalssystem – EPJ, og felles telefonsystem:

Det forutsettes det at IT support ivaretas av en eller flere av de eksisterende dataavdelingene. Kostnad per år kr **100.000**

Totalt kr **1.755.000** Av dette vil kr 350.000 være engangskostnad, Det vil si at fra og med år to vil felleskostnadene være kr 1.405.000

Fordeling av felleskostnader per år

Felleskostnadene fordeles med A) 20 % likt på hver enkelt kommune og B) 80 % fordelt etter befolkningstall.

A. 20 % fordeles likt på hver kommune:

20 % av kr 1.755.000 = kr 351.000 fordeles likt på 4 kommuner = kr **87.750,-** per

B. 80 % fordelt etter folketall:

80 % av kr 1.755.000 = kr 1.404.000 fordeles etter folketall. I henhold til tabell 4.2 er folketallet 5828 innbyggere = kr 240,90 per innbygger

Dyrøy: 1138 innbyggere x kr 240,90 = kr 274.144

Ibestad: 1394 innbyggere x kr 240,90 = kr 335.814

Lavangen: 1076 innbyggere x kr 240,90 = kr 259.208

Salangen: 2220 innbyggere x kr 240,90 = kr 534.798

Sum A) og B):

Dyrøy: kr 87.750 + kr 274.144 = kr 361.894
Ibestad: kr 87.750 + kr 335.814 = kr 423.564
Lavangen: kr 87.750 + kr 259.208 = kr 346.958
Salangen: kr 87.750 + kr 534.798 = kr 622.548

Merkostnader per kommune:

	Merkostnad enkeltkommuner	Felleskostnader	SUM
Dyrøy	Kr 775.600	Kr 361.894	Kr 1.137.494
Ibestad	Kr 269.700	Kr 423.564	Kr 693.264
Lavangen		Kr 346.958	Kr 346.958
Salangen		Kr 622.548	Kr 622.548

6.0 Alternativer og anbefaling

ALTERNATIV 1 – Nullalternativet:

Nullalternativet innebærer at kommunene fortsetter i henhold til dagens organisering. Alternativet vil innebære trygghet i forhold til at både ansatte og kommunens innbyggere vil ha et kjent tilbud. Velges dette alternativet vil utfordringene slik de er per i dag med vanskelig rekruttering, vakante stillinger og derigjennom ustabil tjenestetilbud til innbyggerne i de fire kommunene fortsette.

Arbeidsgruppa tilrår at dette alternativet ikke benyttes da utfordringene med å rekruttere og beholde både leger og øvrige medarbeidere vil bli uforholdsmessig store ved dette alternativet.

ALTERNATIV 2 – Senjalegen:

Dette er et sentraliseringsalternativ, som i prosjekt Astafjordlegen er beskrevet som uaktuelt. Prosjektgruppa vil imidlertid understreke at drift av Senjalegen gjennom flere år også har gode erfaringer. En analyse utført av Nasjonalt senter for distriktsmedisin viser at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å beholde utekontor fremfor å sentralisere hele legetjenesten. For Senjalegen var den beregnede innsparingen (transport og tidskostnader for pasienter og ledsagere) for samfunnet på 8,3 millioner kroner, mens kostnadene med drift (husleie, lønn, transport av ansatte og åpningstider) beløp seg til 1,5 millioner kroner. Gjennom Senjalegen har det vist seg at flere søker på stillinger som lyses ut, og at de blir i jobben fem år eller lengre. En av de største utfordringene for Senjalegen for å bemanne utekontorene (Skaland, Gryllefjord og Stonglandseidet) med det antallet legedager som er fastsatt må kjøring foretas i arbeidstiden. For Senjalegen har dette som nevnt i kapittel 5.5 ført til en reduksjon på over 30 % i antallet legetimer som produseres. Med denne organiseringen vil det være grunn til å anta at det ved nyrekruttering av øvrige medarbeidere vil kunne bli utfordrende.

Produseres det legedager kun noen få dager i uka vil det være mindre attraktivt å være for eksempel helsesekretær på de øvrige ukedagene. Skal dette bli effektivt og ikke minst attraktivt vil man være helt avhengig av at medarbeiderne gis nye oppgaver slik at arbeidsdagene blir meningsfulle. Et annet element med denne typen organisering vil kunne være at de innbyggerne som normalt sokner til det spesifikke legekantoret samlet får så begrenset tilgang på legetimer at de bytter fastlege til et annet legekantor og derigjennom får økt avstand til egen fastlege. I en forlengelse av dette vil en ytterligere sentralisering og nedleggelse av mindre legekantor kunne bli en konsekvens.

Arbeidsgruppa tilrår at heller ikke dette alternativet benyttes. Dette først og fremst fordi det ligger utenfor oppdraget, dernest fordi alternativet gir for mange usikkerhetsmomenter og at antallet legedager og legetimer blir redusert.

ALTERNATIV 3 – Astafjordlegen:

Astafjordlegen vil for kommunene Dyrøy, lbestad, Lavangen og Salangen være en ny måte å organisere legetjenesten på. Modellen forutsetter at det skal være legekantor i alle fire kommunene. Disse skal holdes åpne innenfor normal arbeidstid alle hverdager. Alle fire legekantorene skal innenfor dette bemannes med minimum to leger og to medarbeidere samtlige hverdager. Det inngås avtale i forhold til vertskommunemodell med Salangen kommune som vertskommune. Det innføres felles system for pasientjournalhåndtering og telefonsystem. Rådmenn/administrasjonssjefer utgjør styre/styringsgruppe og det utarbeides egne regler for samarbeidet. Astafjordlegen ledes faglig av en kommuneoverlege. I tillegg ansettes det administrativ leder (nyopprettet hel stilling) med bred ledererfaring og kompetanse. Astafjordlegen opprettes med eget organisasjonsnummer, og det gjennomføres virksomhetsoverdragelse i henhold til Arbeidsmiljølovens §16. Nåværende ansatte (både leger og øvrige medarbeidere) opprettholder sine arbeidsbetingelser, og stimuleres til å påta seg arbeidsoppgaver ved behov også på et eller flere av legekantorene utenom eget ansettelsessted. Nyansatte må som en del av sitt ansettelsesforhold påregne å reise til øvrige legekantor ved behov. Astafjordlegen vil gjøre det enkelte legekantoret mindre sårbart i forhold til ferie, permisjon og sykdom og vil gi et godt utgangspunkt for kompetanseheving, oppfølging av studenter, felles møter og samhandling med spesialisthelsetjenestene og ulike utdanningsinstitusjoner. Samlet vil Astafjordlegen bidra til å sikre bedre legetjeneste for den enkelte innbygger. Det skal tilrettelegges for kompetanseheving for alle ansatte, og ved arbeid utenfor primært ansettelsessted foregår transporten i arbeidstiden med leasede kjøretøy. Innføringen av Astafjordlegen vil medføre økte kostnader, men disse vil langsiktig bli innspart helt eller delvis ved at leger og øvrige medarbeidere i økt grad blir værende i jobben over flere år. Astafjordlegen vil gi den enkelte bruker en stabil legetjeneste som totalt vil virke positivt på den totale samfunnsøkonomien. Det vil være mulig å innføre Astafjordlegen dersom en av de fire kommunen beslutter å ikke delta, men det tilrådes ikke å fortsette dersom kun to kommuner ønsker å samarbeide.

Arbeidsgruppa tilrår at Astafjordlegen innføres og at de fire kommunene fatter likelydende vedtak inkludert plan for implementering av Astafjordlegen.

Dokumenter og litteratur

Eksterne dokumenter:

Cabana MD, Jee SH (2004) Does continuity of care improve patient outcomes? Journal of Family Practice, 53, 974-980

Forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste m.v (akuttmedisinforskriften).

Først og fremst – Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus NOU 2015:17

Grobler L, Marais BJ, Mabunda SA. Interventions for increasing the proportion of health professionals practising in rural and other underserved areas (Review). Cochrane Database of Systematic Reviews 2015, Issue 6 art.no CD005314.

Holte JH (2015). Remuneration and organization in general practice. Avhandling for phd-grad i helsevitenskap. UiT Norges arktiske universitet. Tromsø

Kommunal- og Regionaldepartementet. Veileder. Vertskommunemodellen i kommuneloven §28a flg 2011.

Ono T, Schoenstein M, Buchan J, Geographical Imbalance in Doctor Supply and Policy Responses, OECD Health working papers, NO 69, 2014.

Pasientjournalloven og helseregisterloven. Prop. 72 L (2023-2014).

Senjalegen – Modell for fremtidig god legetjeneste i kommunene, Berg, Lenvik, Torsken og Tranøy kommuner.

Senjalegen – en evaluering (2015) Nasjonalt senter for distriktsmedisin, Det helsevitenskaplige fakultet. Gaski M og Abelsen B

Interne dokumenter:

Etablering av legesamarbeid (saksfremlegg for politisk behandling i de fire deltakerkommunene)

Oppdragsavtale mellom Dyrøy, Ibestad, Lavangen og Salangen og Astafjord Utvikling AS vedrørende prosjektledelse for fase 2 «Astafjordlegen»

VEDLEGG 1

Stillingsramme for kommuneoverleger i Astafjordlegen

Notatet oppsummerer faglige og legale rammer for kommuneoverlegestillinger.

I vårt område er mange ulike oppgaver tillagt kommuneoverleger, andre kommuneleger og helsesjefer og kommunenes organisering er ikke ensartet.

Oppgavene omfatter:

- Faglig og eventuelt administrativ ledelse av kommunal helsetjeneste, herunder drift og ledelse av legekantor, medisinskfaglig ansvar for helsestasjon, rehabiliteringstjeneste, omsorg for psykisk utviklingshemmede, hjemmesykepleie og sykehjem
- Internkontroll og prosedyreutvikling i helsetjenesten
- Veiledning av turnusleger (LIS1- leger) og leger i spesialisering i allmenntidmedisin (ALIS)
- Tilsyn, planarbeid og saksbehandling innen beredskap, folkehelse, miljørettet helsevern, smittevern, psykisk helsevern og allment planarbeid

Siden disse oppgavene kan organiseres, ledes og fordeles på mange måter, vil også stillingsrammen for å ivareta dette være fleksibel. Dersom rammen reduseres, vil flere oppgaver måtte fordeles på andre leger innenfor deres fastlønnssamme.

Oppsummering av faglige og legale rammer for kommuneoverlegestillinger

Helse- og omsorgsdepartementet har vedtatt spesialitetsregler for samfunnsmedisin. Spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin har vedtatt en målbeskrivelse for spesialiteten. Følgende er utdrag fra denne:

Samfunnsmedisin er grupperettet legearbeid for å:

- *ha oversikt over forekomsten av sykdom og helse i en befolkning og de samfunnsfaktorer som påvirker befolkningens helsetilstand*
- *tilrå, evaluere og eventuelt iverksette, og administrere målrettede helsefremmende tiltak.*
- *Bidra til god planlegging og organisering av helsetjenester på alle nivåer*
- *anbefale prioriteringer og fordeling av helseressurser basert på konsekvensanalyser*
- *utøve medisinsk faglig tilsyn med helsetjenesten i henhold til over og forskrifter.*

2.2.1. Kommunehelsetjeneste

Samfunnsmedisinsk praksis i en kommune har som mål å belyse og gi innsikt i:

- *hva slags lovpålagte oppgaver som finnes i kommunen, som miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap*
- *hvordan helsetjenestene forvaltes og hvordan beslutninger tas i et samspill mellom profesjonell rådgivning og politiske prosesser*
- *hvordan helsetjenestene kan utvikles på bakgrunn av de epidemiologiske, personalmessige, forvaltningsmessige og økonomiske forholdene i samfunnet*
- *utvikling og bruk av virksomhetens systemer for styring og evaluering av driften*
- *samarbeid med andre deler av helsetjenesten, kommuneforvaltningen, frivillige organisasjoner og enkeltpersoner*
- *bidrag til helsefremmende og forebyggende arbeid*
- *helsemessig og sosial beredskap, som risiko- og sårbarhetsanalyser, katastrofeplaner i forhold til helse- og sosialtjenesten, smittevernplan herunder pandemiberedskap.*
- *bidrag til et helhetlig helsetjenestetilbud for innbyggerne, gjennom samarbeid mellom kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og øvrig statlig helseforvaltning.*

Kommuneoverlegens oppgaver er dels fastsatt i lov.

- Helse- og omsorgstjenesteloven § 5-5: Kommunen skal ha en eller flere kommuneleger som skal utføre de oppgaver kommunelegen er tillagt i lov eller instruks.
- Psykisk helsevernloven § 3.1: Foreligger det behov for legeundersøkelse som nevnt i første ledd, men vedkommende unndrar seg slik undersøkelse, kan kommunelegen ..., vedta at det skal foretas en slik legeundersøkelse. Om nødvendig kan vedkommende avhentes og undersøkes med tvang. Kommunelegens vedtak om tvungen undersøkelse skal straks nedtegnes skriftlig.
- Smittevernloven § 7-2: Kommunelegen skal utføre de oppgaver innen smittevernet som pålegges i loven her; Planarbeid for smittevern og beredskap • Oversikt • Forebyggende arbeid og akutt problemløsende • Informasjon;
- Folkehelseloven (Hastekompetanse og rådgiver) § 9: Myndighet innen MHV i hastesaker § 27: Samfunnsmedisinsk kompetanse i kommunen. Det skal ansettes en eller flere kommuneleger som medisinsk-faglig rådgiver for kommunen for å ivareta blant annet: - samfunnsmedisinsk rådgivning i kommunens folkehelsearbeid, jf. §§ 4 til 7, inkl. epidemiologiske analyser, jf. § 5 - hastekompetanse ... i saker innen MHV, smittevern og helsemessig beredskap - andre oppgaver delegert fra kommunestyret.
- Dødsårsaksregisterforskriften § 2-3: Kommunelegen skal kontrollere at skjema, jf. § 2-2, er nøyaktig og fullstendig utfylt, og videresende skjema til Dødsårsaksregisteret senest to måneder etter at det er mottatt. Dersom det er nødvendig, skal kommunelegen innhente tilleggsopplysninger fra lege som har gitt helsehjelp til den person meldingen gjelder, før vedkommende døde.

Avtalefestede oppgaver:

- Rammeavtalen ASA 4310 regulerer forholdet mellom fastleger og kommunen. Kommuneoverlegen eller dennes stedfortreder har møteplikt i samarbeidsutvalget og er ansvarlig for å tilrettelegge møtene og følge opp saker hvor det er nødvendig
- SFS 2305 om vilkår for leger og turnusleger i kommunehelsetjenesten:
 - § 13 Samfunnsmedisin
 - 13.1 Kommunens medisinsk-faglige rådgiver benevnes kommuneoverlege. ...
 - 13.2 Kommuneoverlegen bør være spesialist i samfunnsmedisin – eller det skal legges til rette for slik utdanning.
 - 13.3 Kommunen skal tilstrebe at stillingen som kommuneoverlege utgjør minst 50 % av full stilling.
 - 13.4 For å sikre ..., kan det etableres kommunal eller interkommunal beredskapsordning

Andre oppgaver

- Medisinskfaglig rådgivning
 - Oppfølging av fastleger/Legevakt
 - Organisering av tjenesten
 - Planarbeid
 - Kvalitetsarbeid/ Internkontroll
 - Medarbeidersamtaler
 - Bekymringsmeldinger fra befolkningen, politi, ambulanse eller ansatte
 - Tvang:
 - Pasient- og brukerrettighetsloven kap 4 A
 - Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 10-2, § 10-3 og §10-4
 - Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester kap. 9

Arkivsak-dok. 16/00514
Arkivkode
Saksbehandler Roe Jensen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	26.01.2017	5/17
2 Kommunestyret	23.02.2017	2/17

SAKSPROTOKOLL

Etablering av legesamarbeid

Kommunestyret har behandlet saken i møte 23.02.2017 sak 2/17

Møtebehandling

Votering

Formannskapets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret fattet følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar orienteringen vedrørende etablering av Astafjordlegene til etterretning
2. Kommunestyret ber arbeidsgruppen iverksette fase 2 i prosjektet, som omhandler detaljplanlegging, utarbeide organisasjonsmodeller, foreta økonomiske beregninger og klargjøre for rekruttering og implementering.
3. Kommunestyret ber om at saken fremmes for ny politisk behandling, etter at fase 2 er gjennomført

44/18 Søknad om fritak fra verv

Arkivsak-dok. 18/00353-1
Arkivkode. 089
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	22.11.2018	114/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	44/18

Formannskap har behandlet saken i møte 22.11.2018 sak 114/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar å frita Aina Mathisen fra sitt politiske verv som representant i lbestad kommunestyre med umiddelbar virkning, for resten av valgperioden.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar å frita Aina Mathisen fra sitt politiske verv som representant i lbestad kommunestyre med umiddelbar virkning, for resten av valgperioden.

Vedlegg:

1. E-post av 12. oktober fra Aina Mathisen

Kort beskrivelse av saken

Aina Mathisen søker om fritak fra sine politiske verv for resten av kommunestyreperioden. Bakgrunnen for dette har hun utdypet i samtale med ordfører.

Aina Mathisen er medlem av kommunestyret, samt leder av Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Søknaden gjelder kun fritak fra kommunestyret.

Fakta i saken

Det vises til kommunelovens § 15, andre ledd ; «Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet»

Vurdering

Rådmannen mener at § 15 i kommuneloven åpner for adgang til å få innvilget fritak for tjeneste i vervet på grunnlag av søknad. Myndigheten til å gi slikt fritak er lagt til kommunestyret/fylkestinget, men med adgang til delegasjon til vedkommende organ.

Helse og miljø: Ikke vurdert

Personell: Ikke vurdert

Økonomi: Ikke vurdert

Rådmannens konklusjon

Rådmannen mener at Aina Mathisen kan gis fritak for sitt politiske verv som kommunestyrerepresentant.

Vedlegg til sak

Fritak

SAK 44/18- VI

Roald Pedersen

Fra: Dag Sigurd Brustind
Sendt: 15. oktober 2018 09:39
Til: 'Aina Mathisen'
Emne: SV: Søknad om fritak

Søknaden er mottatt og vil fremmes til kommunestyret for avgjørelse.

Beste hilsen

Dag Sigurd Brustind
Ordfører Ibestad
Mobil: 95 33 25 00
Dag.sigurd.brustind@ibestad.kommune.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Aina Mathisen [<mailto:aina.h.mathisen@me.com>]
Sendt: 12. oktober 2018 18:36
Til: Dag Sigurd Brustind
Kopi: hug-sa@online.no
Emne: Søknad om fritak

Jeg søker med dette om fritak fra mine politiske verv i Ibestad kommune for resten av kommunestyreperioden.

Jeg har i samtale med deg utdypet bakgrunnen for dette og håper at fritak lar seg innvilge.

Med vennlig hilsen

Aina Brox Mathisen

45/18 Budsjett 2019/økonomiplan 2020-2022

Arkivsak-dok. 18/00351-1
Arkivkode. 150
Saksbehandler Helge Høve

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	22.11.2018	116/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	45/18

Formannskap har behandlet saken i møte 22.11.2018 sak 116/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Inntekts- og formueskatt settes til maksimal sats.

2. Eiendomsskatt

2.1. I medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 a) skal eiendomsskatt skrives ut på alle faste eiendommer i hele kommunen.

2.2. I medhold av overgangsregel til eiendomsskattelovens §§ 3 og 4 første ledd første pkt. skrives det ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med én syvendedel i 2019.

2.3. Eiendomsskattesatser for alle eiendommer:

2.3.1. 2019 2 promille

2.3.2. 2020 3 promille

2.3.3. 2021 4 promille

2.3.3. 2022 5 promille

2.4. Kommunestyret viderefører tidligere vedtak om fritak fra eiendomsskatt.

2.5. Eiendomsskatten betales i to terminer.

2.6. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter.

3. Endring av priser og gebyrer:

3.1. Musikk- og kulturskole

- Individuell undervisning pr semester økes med 50 kr til 1.100 kr
- Gruppeundervisning pr semester økes med 50 kr til 800 kr
- Avgift pr korpsmedlem pr semester økes med 50 kr til 800 kr.
- Rockeverkstedet pr semester økes med 50 kr til 800 kr.

3.2. Skolefritidsordninga (SFO)

- Hel plass inntil 19 timer pr. uke økes med 100 til 2.200 kr.
- Halv plass inntil 9 timer pr. uke økes med 100 til 1.200 kr.
- Timepris for ekstra oppholdstid økes med 25 kr til 175 kr.

3.3. Barnehagesatser

Satser pr måned:

- 45 t (full plass) økes med 160 kr til 2.990 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 3.040 kr fra 1.8.2019
- 36 t (9 t x 4 dg) økes med 80 kr til 2.325 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 2.375 kr fra 1.8.2019
- 30 t (6 t x 5 dg) økes med 80 kr til 2.130 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 2.180 kr fra 1.8.2019
- 27 t (9 t x 3 dg) økes med 80 kr til 1.925 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 1.975 kr fra 1.8.2019
- 24 t (6 t x 4 dg) økes med 80 kr til 1.615 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 1.665 kr fra 1.8.2019
- 18 t (6 t x 3 dg) økes med 80 kr til 1.460 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 1.510 kr fra 1.8.2019
- Søskkenmoderasjon 50 %
- Kjøp av enkelttimer økes med 25 kr til 150 kr pr time.

3.4. Trygghetsalarmer

- Abonnementsavgift øker med 5 % til 378 kroner pr. måned.

3.5. Salg av middag

- Halv porsjon økes med 2 kr til 81 kroner.
- Hel porsjon økes med 4 kr til 109 kroner.

3.6. Hjelpeordninger for hjemmene

- Inntekt under 2 G – timepris lik statens minstesats
- « 2 – 3 G - timeprisen økes med 5 % til 119 kr
- « 3 – 4 G - timeprisen økes med 5 % til 170 kr
- « 4 – 5 G - timeprisen økes med 5 % til 203 kr
- « over 5 G - timeprisen økes med 5 % til 223 kr

3.7. Husleie/andre leieforhold som ikke reguleres særskilt

- Økes med 3 %.

3.8. Renovasjonsgebyr

- Renovasjonsgebyrene for husholdningsavfall økes med 15 %.
- Renovasjonsgebyrene for fritidsbolig/hytte økes med 5 %.

3.9. Avløpsavgift

- Avløpsavgiften økes med 3 %.

3.10. Vannavgift

- Vannavgiftene økes med 3 %.

3.11. Slamavgift

- Slamavgiften økes med 3 %

3.12. Øvrige gebyrer (PNU)

- Alle gebyrer i gebyrregulativet økes med 3 %.

4. Kommunestyret vedtar netto driftsbudsjett for 2019 i henhold til budsjettskjema 1.

5. Kommunestyret vedtar et tilskudd på 1.744.000 kr inkl. tjenesteyting til lbestad kirkelig fellesråd.

6. Kommunestyret vedtar investeringsbudsjett for 2019 i henhold til budsjettskjema 2.

7. Kommunestyret vedtar å oppta lån på 60,1 mill. kr til investeringer inkl. byggelån.

8. Kommunestyret vedtar økonomiplanens netto driftsbudsjett for 2020-2022 i henhold til budsjettskjema 1.

9. Kommunestyret vedtar investeringsbudsjett for 2020-2022 henhold til budsjettskjema 2.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Inntekts- og formueskatt settes til maksimal sats.
2. Eiendomsskatt
 - 2.1. I medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 a) skal eiendomsskatt skrives ut på alle faste eiendommer i hele kommunen.
 - 2.2. I medhold av overgangsregel til eiendomsskattelovens §§ 3 og 4 første ledd første pkt. skrives det ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med én syvendedel i 2019.
 - 2.3. Eiendomsskattesatser for alle eiendommer:
 - 2.3.1. 2019 2 promille
 - 2.3.2. 2020 3 promille
 - 2.3.3. 2021 4 promille
 - 2.3.3. 2022 5 promille
 - 2.4. Kommunestyret viderefører tidligere vedtak om fritak fra eiendomsskatt.
 - 2.5. Eiendomsskatten betales i to terminer.
 - 2.6. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter.

3. Endring av priser og gebyrer:

3.1. Musikk- og kulturskole

- Individuell undervisning pr semester økes med 50 kr til 1.100 kr
- Gruppeundervisning pr semester økes med 50 kr til 800 kr
- Avgift pr korpsmedlem pr semester økes med 50 kr til 800 kr.
- Rockeverkstedet pr semester økes med 50 kr til 800 kr.

3.2. Skolefritidsordninga (SFO)

- Hel plass inntil 19 timer pr. uke økes med 100 til 2.200 kr.
- Halv plass inntil 9 timer pr. uke økes med 100 til 1.200 kr.
- Timepris for ekstra oppholdstid økes med 25 kr til 175 kr.

3.3. Barnehagesatser

Satser pr måned:

- 45 t (full plass) økes med 160 kr til 2.990 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 3.040 kr fra 1.8.2019
- 36 t (9 t x 4 dg) økes med 80 kr til 2.325 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 2.375 kr fra 1.8.2019
- 30 t (6 t x 5 dg) økes med 80 kr til 2.130 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 2.180 kr fra 1.8.2019
- 27 t (9 t x 3 dg) økes med 80 kr til 1.925 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 1.975 kr fra 1.8.2019
- 24 t (6 t x 4 dg) økes med 80 kr til 1.615 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 1.665 kr fra 1.8.2019
- 18 t (6 t x 3 dg) økes med 80 kr til 1.460 kr fra 1.1.2019 og med 50 kr til 1.510 kr fra 1.8.2019
- Søskenmoderasjon 50 %
- Kjøp av enkelttimer økes med 25 kr til 150 kr pr time.

3.4. Trygghetsalarmer

- Abonnementsavgift øker med 5 % til 378 kroner pr. måned.

3.5. Salg av middag

- Halv porsjon økes med 2 kr til 81 kroner.
- Hel porsjon økes med 4 kr til 109 kroner.

3.6. Hjelpeordninger for hjemmene

- Inntekt under 2 G – timepris lik statens minstesats
- « 2 – 3 G - timeprisen økes med 5 % til 119 kr
- « 3 – 4 G - timeprisen økes med 5 % til 170 kr
- « 4 – 5 G - timeprisen økes med 5 % til 203 kr
- « over 5 G - timeprisen økes med 5 % til 223 kr

3.7. Husleie/andre leieforhold som ikke reguleres særskilt

- Økes med 3 %.

3.8. Renovasjonsgebyr

- Renovasjonsgebyrene for husholdningsavfall økes med 15 %.

- Renovasjonsgebyrene for fritidsbolig/hytte økes med 5 %.

3.9. Avløpsavgift

- Avløpsavgiften økes med 3 %.

3.10. Vannavgift

- Vannavgiftene økes med 3 %.

3.11. Slamavgift

- Slamavgiften økes med 3 %

3.12. Øvrige gebyrer (PNU)

- Alle gebyrer i gebyrregulativet økes med 3 %.

4. Kommunestyret vedtar netto driftsbudsjett for 2019 i henhold til budsjettskjema 1.

5. Kommunestyret vedtar et tilskudd på 1.744.000 kr inkl. tjenesteyting til lbestad kirkelig fellesråd.

6. Kommunestyret vedtar investeringsbudsjett for 2019 i henhold til budsjettskjema 2.

7. Kommunestyret vedtar å oppta lån på 60,1 mill. kr til investeringer inkl. byggelån.

8. Kommunestyret vedtar økonomiplanens netto driftsbudsjett for 2020-2022 i henhold til budsjettskjema 1.

9. Kommunestyret vedtar investeringsbudsjett for 2020-2022 henhold til budsjettskjema 2.

Vedlegg:

Rådmannens forslag til budsjett del 1 og del 2 ble utdelt i kommunestyres møte 08.11.2018. De som ønsker dokumentene elektronisk kan henvende seg til servicetorget.

Kort beskrivelse av saken

Ingen utover det som står i budsjettdokumentene.

Fakta i saken

Fra 2019 ble eiendomsskatteloven endret slik at kommunene ikke lenger kan skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner tilhørende verk og bruk. Eiendomsskatt på disse objekter skal trappes ned over 7 år fra 2019. Stortinget har vedtatt en kompensasjonsordning på inntil 500 mill. kroner som i utgangspunktet skal dekke kommunenes tap. Det blir først i revidert nasjonalbudsjett i mai 2019 avklart om kommunene får full kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt. De objekter der eiendomsskatt gradvis reduseres skal samles i et særskilt utskrivingsgrunnlag for å skille disse fra de øvrige skatteobjekter.

Vurdering

Framgår av budsjettforslagets del 1.

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Ikke vurdert

Personell

Ikke vurdert

Økonomi

Framgår av budsjettforslagets del 1.

46/18 Disponering av inntekter fra Havbruksfond og Grønne konsesjoner

Arkivsak-dok. 18/00340-1
Arkivkode. 254
Saksbehandler Helge Høve

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	06.12.2018	126/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	46/18

Formannskap har behandlet saken i møte 06.12.2018 sak 126/18

Møtebehandling

Forslag fra H/SP/AFL v/Dag Sigurd Brustind fremmet følgende forslag:

1. ca. 15 millioner kroner fra Grønne konsesjoner avsettes til investeringsfond, med hensikt forskuttering av Engenes havn.
2. 15 millioner kroner fra Havbruksfondet 2018 disponeres til investering i sykehjem.
3. 13,077 millioner kroner fra Havbruksfondet 2018 avsettes til disposisjonsfondet.

Votering

Det ble votert over rådmannens forslag opp mot forslag fra H/SP/AFL. Forslaget fra H/SP/AFL ble vedtatt mot 1 stemme (Hugo Salomonsen).

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. ca. 15 millioner kroner fra Grønne konsesjoner avsettes til investeringsfond, med hensikt forskuttering av Engenes havn.
2. 15 millioner kroner fra Havbruksfondet 2018 disponeres til investering i sykehjem.
3. 13,077 millioner kroner fra Havbruksfondet 2018 avsettes til disposisjonsfondet.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:
Kommunestyret vedtar:

1. 28,077 mill. kroner fra Havbruksfondet i 2018 avsettes til et driftsfond som kan disponeres i årsbudsjettene.
2. Ca 15 mill. kroner fra Grønne konsesjoner avsettes til ubundet investeringsfond.

Vedlegg:

Ingen.

Kort beskrivelse av saken

Ibestad kommune har mottatt 28.077.061 kroner fra Havbruksfondet i år. Kommunen er blitt informert om at vi vil motta til sammen ca 15 mill. kroner fra Grønne konsesjoner.

Rådmannen fremmer en sak om disponering av tilskuddene slik at det de blir styrt politisk. Dersom kommunestyret ikke bestemmer hvordan tilskuddene skal disponeres, blir de disponert i henhold til regnskapsforskriften.

Fakta i saken

Rådmannen velger å redegjøre for Havbruksfondet og Grønne konsesjoner for at kommunestyrets medlemmer skal være kjent med forutsetningene for inntektene som bakgrunn for å ta stilling til disponering av pengene.

Havbruksfondet

Stortinget besluttet i 2015 at det skal opprettes et Havbruksfond. Fra og med 2016 skal 80 % av inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen fordeles gjennom Havbruksfondet til kommunal sektor (kommuner og fylkeskommuner). Fiskeridirektoratet er ansvarlig for utbetalingene.

Pengene skal føres i driftsregnskapet, og kommunene kan bruke de fritt, overføring til investeringsregnskapet eller avsetning til disposisjonsfond.

I 2017 ble første utbetaling fra Havbruksfondet foretatt. Totalt ble det fordelt 75,5 mill. kroner. Av dette fikk 164 kommuner 46,25 mill. kr. Ibestad kommune fikk 687.000 kroner.

I 2018 ble 2,7 mrd. kroner fordelt etter følgende fordelingsmetode:

Alle kommuner og fylkeskommuner som det framgår av Akvakulturregisteret at har klarerte lokaliteter for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann får en respektiv andel av inntektene som skal fordeles årlig. Jo høyere andel av lokalitetskapasiteten den enkelte kommune/fylkeskommune står registrert med i Akvakulturregisteret, jo større andel av midlene som skal fordeles vil tilfalle dem.

Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel.

Kun lokaliteter for laks, ørret og regnbueørret i sjøvann vil inngå i fordelingsnøkkelen.

Fordelingsnøkkelen i Havbruksfondet er:

- kommunene 87,5 %

- fylkeskommunene 12,5 %.

Ibestad kommune har i år fått utbetalt 28,077 mill. kroner fra Havbruksfondet.

Etter 2018 er det uklart hvor mye som tildeles kommunene. Kommunal Rapport skriver at det i 2019 blir fordelt ca 400 mill. kroner, Nøkkelen for denne fordeling kan bli annerledes enn den som ble brukt i 2018. Med samme fordelingsnøkkel som i år kan Ibestad kommune få ca 4 mil kroner, men dette er langt fra avklart.

Det ligger an til at det blir en auksjon av nye konsesjoner i 2020. Det er ikke bestemt hvordan disse inntekter skal fordeles.

Kommunene får nå inntekter fra oppdrettsnæringa for å avgi naturressurser til oppdrettsnæringa på samme måte som mange kommuner har fått store inntekter for å avgi naturressurser til vannkraftutbygging. Nåværende ordning har en ulempe ved at det er kun gjennom vekst i nye eller utvidede konsesjoner som gir inntekter. På grunn av at oppdrettsnæringa krever store arealer og avstand mellom anleggene, så vil det før eller senere bli redusert eller ingen vekst. Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFFK) (som Ibestad kommune nettopp er blitt medlem av) har tidligere kritisert systemet fordi det er avhengig av evig vekst for at det skal dyppe penger på kommunene. NFFK ønsker en avgift på hver kilo solgte laks og ørret.

Regjeringa har nedsatt et nytt utvalg som skal se på hele beskatningen av oppdrettsnæringa. Saken skal slutføres i Stortinget våren 2020 med sikte på mulig ikrafttredelse medio 2020.

Dette betyr at både størrelsen på inntekter og fordelingsnøkkel av inntekter fra havbruk framover er høyst usikker.

Grønne oppdrettskonsesjoner

Grønne tillatelser har som formål å redusere miljøutfordringene med rømming av oppdrettsfisk og spredning av lakselus. Søknadene om disse tillatelsene ble vurdert av en egen faggruppe utnevnt av Nærings- og fiskeridepartementet.

I juni 2013 vedtok Nærings- og fiskeridepartementet en forskrift med formål å medvirke til å legge til rette for en bærekraftig og konkurransedyktig havbruksnæring, som kan bidra til aktivitet og verdiskaping langs kysten. Forskriften har også som formål å stimulere til å realisere nye teknologiske løsninger eller driftsmåter som legger til rette for å redusere miljøutfordringene med rømming av oppdrettsfisk og spredning av lakselus.

Penger fra grønne konsesjoner kan ikke benyttes til drift, men kun til investeringsformål enten ved finansiering eller avsetting til ubundne investeringsfond.

Ibestad kommune har enda ikke fått utbetalt tilskudd fra Grønne konsesjoner. Etter hva rådmannen forstår så er status som følger med hensyn til utbetaling:

Mjøsundet

I utgangspunktet ble alle midlene tildelt Karlsøy kommune. Ordførerne har laget en felles avtale, som gjør at midlene skal fordeles mellom kommunene som er involvert. Ibestad kommune får utbetalt ca 4,8 mill. kroner.

Fiskeridirektoratet sier de mangler fullmakt fra departementet for å kunne utbetale midlene.

Jekteberget

Denne saken ligger også i byråkratiet. Manglende saksbehandling hos Mattilsynet gjorde at saken ble forsinket. Ibestad kommune får utbetalt i overkant av 10 mill. kroner.

Vurdering

Rådmannen vil tilrå at kommunestyret vedtar disponering av tilskuddene.

Havbruksfondet

Rådmannen viser til sitt budsjettforslag som beskriver kommunens vanskelige økonomiske situasjon. Rådmannen forslår at Havbruksfondet fra 2018 avsettes til driftsfond som kun skal brukes i årsbudsjettene og ikke til annen løpende drift. I budsjettforslaget for 2019 er det foreslått å disponere ca 10 % av Havbruksfondet fra 2018 til drift. Ved å bruke maksimalt 10 % av fondet hvert år så vil fondet vare i 10 år og kommunen vil få renteinntekter årlig som riktignok vil være dalende. Et slikt vedtak vil hverken hindre annen disponering av årets eller framtidige utbetalinger fra Havbruksfondet. Det er vedtatt en endring i de kommunale regnskapsforskrifter fra 2020 som betyr at dersom en kommunes regnskap viser merforbruk skal dette dekkes av disposisjonsfond.

Grønne konsesjoner

Kommunestyret har vedtatt å disponere utbetaling fra Grønn Konsesjoner til finansiering av sykehjemmet. Det er uklart om utbetalingen kommer i 2018 eller 2019. Dersom utbetalingen kommer i 2018, bør beløpet avsettes til ubundet investeringsfond og disponeres ved første budsjettregulering i 2019 til finansiering av sykehjemmet. Årsaken er det ikke er påløpet så mye utgifter til sykehjemmet i 2018 at fondsutbetalingen fullt ut kan disponeres til sykehjemsbygging. Dersom utbetalingen kommer i 2018 uten at det er avsatt til investeringsfond, så vil beløpet disponeres i årsregnskapet som overskudd i investeringsregnskapet. Når regnskapet behandles i juni 2019, kan overskuddet avsettes til sykehjemsbygging.

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Ikke vurdert

Personell

Ikke vurdert

Økonomi

Vurdert ovenfor.

47/18 Planstrategi 2019-2022

Arkivsak-dok. 18/00323-3
Arkivkode. 000
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	06.12.2018	124/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	47/18

Formannskap har behandlet saken i møte 06.12.2018 sak 124/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar planstrategi 2019-2022 som vedlagt.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

*Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:
Kommunestyret vedtar planstrategi 2019-2022 som vedlagt.*

Planstrategi 2019-2022

Plan	Plantype	2	2	2	2	Finansiering	Status	Merknad
		0	0	0	0			
		1	2	2	2			
		9	0	1	2			
Rådmann/stab								
Kommuneplan - samfunnsdel	Kommuneplan	x				Egne midler		

Økonomiplan	Økonomiplan	x	x	x	x	Egne ressurser		Årlig rullering
Planstrategi – rullering handlingsdelen	Planstrategi	x	x	x	x	Egne ressurser		Årlig rullering
Arkivplan	Temaplan		x			Egne ressurser	Påbegynt	
Personalpolitisk plan	Temaplan		x			Egne ressurser	Påbegynt	
Boligsosial plan	Temaplan				x	Egne ressurser		Rulleres hvert 4. år
Boligpolitisk plan	Temaplan	x				Egne ressurser		Rulleres hvert 4. år
Beredskapsplan m/ROS	Temaplan	x				Egne ressurser		Beredskapsplanen er ved ROS-analyser gjenstår.
Strategisk næringsplan	Temaplan	x				Egne ressurser		Rulleres ved rullering av
Kompetanseplan	Temaplan			x			Vedtatt 15.12.2016	Rulleres hvert 4. år
Oppvekst								
Kommuneplan samfunnsdel oppvekststrategi for Ibestad kommune	Kommuneplan	x				Egne ressurser	Påbegynt	
Kulturplan	Temaplan			x		Egne ressurser	Påbegynt	Rulleres hvert 4. år
Anleggsplan for idrett og friluftsliv	Kommunedelplan	x				Egne ressurser	Vedtatt 2014 i KS sak 24/13.	Plan rulleres hvert 4.år. Handlingsprogram for anlegg rulleres årlig
Kulturminneplan	Temaplan	x				Egne ressurser	Påbegynt	Rulleres hvert 4. år
HSO								
Handlingsplan for vold i nær relasjon	Temaplan	x				Egne ressurser		Rulleres hvert 4 år
Smittevernplan	Temaplan	x	x	x	x	Egne ressurser		Årlig rullering
Folkehelseplan	Kommunedelplan			x		Egne ressurser		Rulleres hvert 4 år
Handlingsplan for rus og psykiatri	Temaplan	x				Egne ressurser		Rulleres hvert 4 år
Demensplan	Temaplan	x				Egne ressurser		Rulleres hvert 4 år
Eldreplan	Kommunedelplan	x				Egne ressurser	Påbegynt	Rulleres hvert 4 år
Plan, næring og utvikling (PNU)								
Arealdelen (innmark)	Kommuneplan	x					2016 (2019)	Rulleres sammen m utm.
Arealdelen (utmark)	Kommuneplan	x				Egne midler		
Hovedplan avløp (jobbes med fortløpende)	Kommunedelplan	x	x			Egne midler	Planlagt ferdig 2020	
Trafikksikkerhetsplan	Lokal handlingsplan	x	x	x	x	Egne ressurser	2010	Årlig rullering
Landbruksplan	Temaplan	x				Egne ressurser	Planlagt 2019	Rullering hver periode

Kommunal tiltaksstrategi SMIL-midler	Tiltaksstrategi					Egne ressurser	2018	
Kystsonoplan	Kommunedelplan	x				Disposisjonsfond	2015 (2019)	Rullering hver periode, f
Vedlikeholdsplan kommunale bygg	Temaplan	x	x	x	x	Egne ressurser	2017	Årlig rullering, delvis op
Vedlikeholdsplan kommunale veier (19)	Temaplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Planlagt 2019	Årlig rullering
Klima og Energiplan	Temaplan	x				Egne ressurser	2012	Rullering hver periode
Vann	Hovedplan		x			Eksterne resurser		Anbefales laget en helhe vannforsyning i Ibestad.

Vedlegg:

12/00324 Situasjonsbeskrivelse og overordnet planstrategi 2013.

Kort beskrivelse av saken

I henhold til plan- og bygningsloven og som et ledd i samfunnsplanleggingen skal kommunene minst en gang i hver valgperiode vedta en kommunal planstrategi som omfatter en drøfting av kommunens strategiske valg for samfunnsutviklingen, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og sektorenes virksomhet, og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. Planstrategiens funksjon er å ivareta kommunestyrets lederskap i samfunnsplanleggingen ved

- Å gi retning for bærekraftig samfunnsutvikling og ramme for kommunale planprosesser.
- Å klargjøre hvilke planoppgaver som skal prioriteres
- Å peke på planoppgaver hvor interkommunal og regional samhandling er fordelaktig

Plan- og bygningsloven, kommuneloven og folkehelseloven krever at kommunene skal bidra til bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner, og til å bruke samfunnsplanleggingen etter loven for å sikre dette.

Den vedtatte planstrategien rulleres årlig.

Fakta i saken

Ibestad kommune utarbeidet en situasjonsbeskrivelse og vedtok en overordnet planstrategi i kommunestyret 30.05.2013 (24/13) (arkivnr. 12/00324). Denne planstrategien har årlig vært revidert i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Nå er det et ønske om at planstrategien fremlegges som egen sak.

Hele planstrategien vil bli revidert og fremlagt i neste kommunestyreperiode.

Vurdering

En god planstrategi og et godt planverk er til stor hjelp i arbeidet med å utvikle kommunen i den retning politikerne ønsker.

Den største utfordringen er mangel på ressurser for å utarbeide og revidere vedtatt planverk.

Det settes ikke av ekstra midler til dette arbeidet i budsjettet så seksjonene må selv gjøre arbeidet innenfor sine gitte rammer. Ofte ser vi derfor at planarbeidet blir taperen når daglig drift tar all kapasitet.

Rådmannen forsøker derfor å sette opp en realistisk planstrategi, slik at vi har mulighet til å gjennomføre i henhold til plan.

Helse og miljø

Ikke vurdert

Personell

Utfordrende å gjennomføre alle planlagte planer, da det ikke avsettes egne ressurser til dette.

Økonomi

Det avsettes ingen økonomiske ressurser til planarbeid.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen mener den fremlagte planstrategien for 2019-2022 er realistisk og ber kommunestyret å tilslutte seg denne.

Vedlegg til sak

18-00323-1
12-00324-21 Ibestad

Sak 47/18-V1

IBESTAD KOMMUNE

SITUASJONSBESKRIVELSE

til planstrategi for Ibestad kommune
2012 – 2016

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
1. Planstatus og planevaluering	4
2. Planstrategi	8
3. Statlige forventninger og krav	9
4. Folkemengde og befolkningsutvikling	12
5. Oppvekst og kompetanse	14
6. Verdiskapning og næringsutvikling	16
7. Folkehelse/livskvalitet/levekår	18
8. Samferdsel og infrastruktur	20
9. Kommuneorganisasjon	22

INNLEDNING

Ifølge Plan- og bygningsloven fra 2009 skal alle kommuner, minst en gang i hver valgperiode, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Formålet med den kommunale planstrategi er å vedta hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Planstrategien skal redegjøre for viktige kommunale utviklingstrekk og utfordringer, vurdere langsiktige utviklingsmuligheter og ta stilling til hvilke planer det er viktig å prioritere i valgperioden.

Begrepet planstrategi og kommuneplan må ikke forveksles med hverandre, de har ulike roller:

<p style="text-align: center;">Planstrategi</p> <p style="text-align: center;">Skal beskrive sentrale utviklingstrekk, identifisere og prioritere kommunens utfordringer, samt synliggjøre planbehov og styre kommunens planlegging</p>
<p style="text-align: center;">Kommuneplan</p> <p style="text-align: center;">skal synliggjøre muligheter, gi retning og overordnede mål, samt fastlegge strategier og tiltak for utvikling av Ibestad kommune – politisk styring</p>

Målet med denne beskrivelsen er å gi et bilde av Ibestad kommunes utfordringer, både for kommunen som samfunn og som organisasjon. Denne situasjonsbeskrivelsen er basert på lovverket, nasjonale forventninger, statistikk, medarbeiderundersøkelse, gjeldende planer og årsrapporten for 2011, og skal danne grunnlaget for den kommunale planstrategien for perioden 2012 – 2016.

Planstrategien har ingen rettsvirkning og er ikke formelt bindende for kommunene. Den kan revideres etter behov innenfor valgperioden. Synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner skal innhentes, men ingen av disse har innsigelsesrett.

Ibestad, mai 2013

1. PLANSTATUS OG PLANEVALUERING

Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgavene kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en positiv utvikling av kommunene.

Ifølge Plan- og bygningsloven skal kommunen ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Handlingsdelen skal angi hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen. Det kan utarbeides kommunedelplaner for avgrensede områder (reguleringsplan), temaer eller virksomheter.

Noen definisjoner:

Kommuneplan

Overordnet styringsdokument, gir rammer for utviklingen av kommunesamfunnet og forvaltning av arealressursene. Begrepet kommuneplan består av to planer – kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Disse følges opp av en kortsiktig del som er handlingsdel som skal revideres hvert år. I Ibestad kommune vil handlingsdelen blir revidert hvert år som en del av økonomiplanprosessen.

Kommuneplan og kommunedelplan skal behandles med høring etc. i henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser og vedtas av kommunestyret, mens vi står fritt til å organisere høring og vedtak av en andre planer.

Kommunedelplan (tematisk eller geografisk)

For enkelte økonomiske støtteordninger kreves det at det foreligger en vedtatt kommunedelplan som grunnlag for finansieringssøknaden.

Andre planer

Dette gjelder planer som virksomheten (enheten) anser nødvendig for å utføre tjenestene og for å nå målene i kommuneplanene. Interne planer som ikke berører innbyggernes ve og vel kan gis en enklere behandling enn kommunedelplanene og enkelte planer vil være administrative styringsdokumenter som heller ikke trenger politisk behandling.

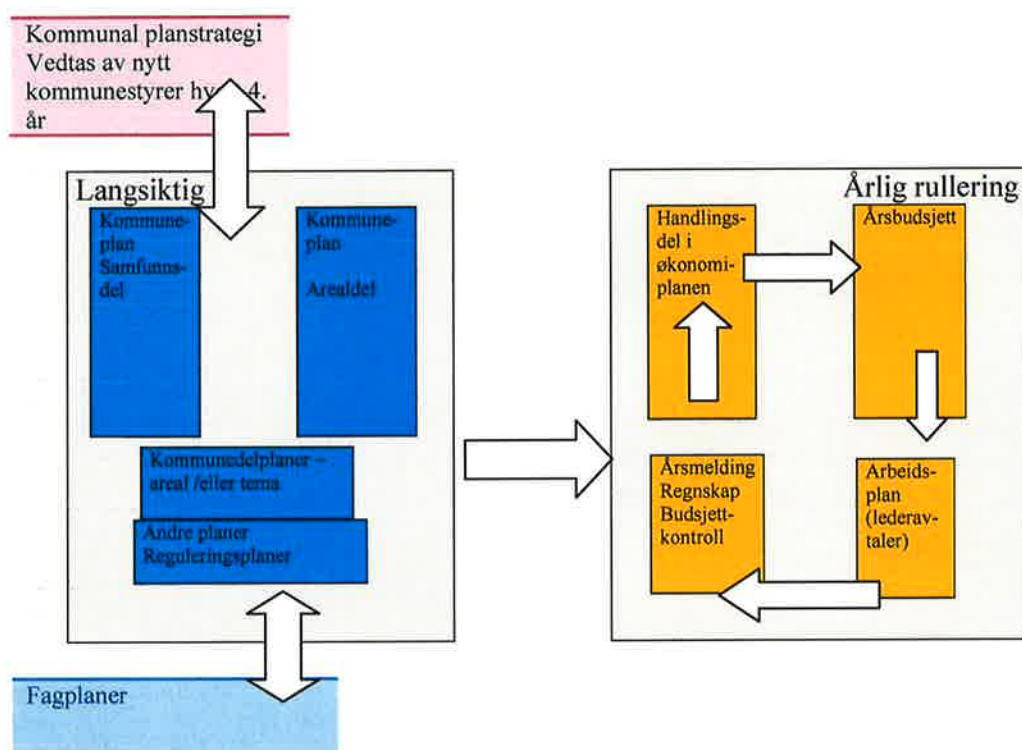
Revidering og rullering

Begrepene revidering og hovedrevidering, rullering og hovedrullering blandes ofte sammen. Begrepene som brukes i plan- og bygningsloven er revidering og rullering. Vi forholder oss til disse begreper.

Med *revidering* menes at en vedtatt plan endres gjennom samme planprosess som ved utarbeiding av nye planer eks. er det en kommunedelplan så blir det saksbehandling etter plan- og bygningsloven. Med *rullering* menes mindre vesentlige endringer i handlingsprogrammet og prioriteringslisten. Revidering av planen gjøres hvert 4. år, mens rullering gjøres årlig.

Større anlegg, eventuelt anlegg som ikke er i samsvar med planens målsetninger, kan kun tas inn ved revidering. Ved rullering gjøres mindre vesentlige endringer av handlingsprogrammet og endringer på prioriteringslisten.

Planhierarkiet og samhandlingen mellom de forskjellige planene vises i skissen nedenfor:

Ibestad kommune mangler i dag det overordnede styringsverktøyet som kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal være.

På 1990-tallet ble det satt i gang et arbeid med å utarbeide arealplan for Ibestad kommune. Kommunen klarte ikke den gang å få vedtatt en arealplan hovedsakelig på grunn av utfordringer med fritidsbebyggelse.

I 2009 startet arbeidet på nytt med å utarbeide en arealplan. Ibestad og Salangen fikk blant annet et skjønnstilskudd fra fylkesmannen til å finansiere deler av arbeidet. Kommunene engasjerte felles konsulent for arbeidet. Framdriften har ikke vært som forventet på grunn av flere forhold – hovedsakelige av organisatoriske forhold. I 2011 vedtok formannskapet etter tilrådning fr regional planmyndighet å dele planarbeidet slik at områder for fritidsbebyggelse ble tatt ut som egen plan. Hensikten var at eventuelle utfordringer med plan for fritidsbebyggelse ikke skulle hindre kommunen å få vedtatt en plan for de øvrige arealer. I 2012 ble planen lagt ut til ettersyn, men etter råd fra regionalplanmyndighet ble planen trukket da den hadde en del mangler. Disse mangler arbeider nå konsulent og rådmann med slik at målet er å legge ut planen på nytt i løpet av 2. halvår. Planen for fritidsbebyggelse blir deretter ferdigstilt.

Det foreligger et opplegg for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Som det framgår av lovteksten skal kommunen i løpet av 2012 vedta en kommunal planstrategi. Kommunen skal ta stilling til om gjeldende kommunalplan eller deler av denne skal revideres. Dette "slipper" vi da vi ikke har noe vedtatt kommuneplan. Det står videre i plan- og bygningsloven at kommunene skal ha en samlet kommunalplan som omfatter en samfunnsdel med en handlingsdel og arealdelen. Forhåpentligvis vil vi ha en ferdig arealdel til kommuneplanen i 2012.

Bestemmelsene i plan- og bygningsloven om planstrategi og kommuneplan er nye og det er derfor en viss usikkerhet om hvordan både prosess og utforming skal være. Loven gir kommunene stort handlingsrom til å løse oppgaven med å lage en planstrategi. KS har laget et "inspirasjonshefte" om kommunale planstrategier og Miljødepartementet har utgitt en veileder i Kommunal planstrategi. Det framheves tre muligheter som planstrategien gir kommunene:

- ✓ Rom for å gjøre strategiske veivalg for ønsket utvikling
- ✓ Videreutvikling av et godt lokaldemokrati
- ✓ Anledning til å foreta en samlet vurdering av planbehov i valgperioden.

Etter rådmannens mening er de valg som skal tas i en planstrategi og i kommuneplanens samfunnsdel viktige for de valg som skal gjøres for utvikling av Ibestadsamfunnet.

Intensjonen med bestemmelsen som pålegger kommunene å utarbeide og vedta en kommunal planstrategi minst en gang i hver valgperiode, er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres - at kommunene skal bli bedre på langsiktig planlegging, sikre samordning mellom kommune, fylke og stat, styrke kommuneplanens rolle og å sikre at det tas strategiske valg både i forhold til samfunnsutviklingen og sektorenes virksomhet. I arbeid med planstrategi kan det blant annet stilles noen spørsmål:

- Hva er de mest sentrale utfordringene og de viktigste mulighetene for å utvikle kommunen?
- Hvilken samfunnsutvikling ønsker "kommunen" – innbyggere, interesseorganisasjoner, næringsliv/bedrifter og politisk ledelse?
- Hvilke strategier for ønsket samfunnsutvikling vil "kommunen" benytte / anbefale i sin planstrategi?

Hva har vi av planer som fungerer godt allerede, og på hvilke områder trenger vi å lage nytt? Kommunen må prioritere hvilke planer som skal utarbeides. Slik kan vi sikre at det ikke lages flere planer enn nødvendig for å få til ønsket utvikling

Marginene i kommuneøkonomien er små. Kommunene har ikke råd til å bruke penger på tjenester, bygninger og/eller infrastruktur som ikke er framtidsrettet og tilpasset ei realistisk utvikling. Det er derfor viktig at alle små skritt går framover og i riktig retning.

Lovteksten anbefaler at det legges opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen, men lovens formelle krav til utarbeidelse av kommunal planstrategi er at det skal innhentes synspunkt fra nabokommuner, statlige og regionale organer.

Proessen ble startet i Økonomimeldinga for 2011 der rådmannen tok med de mest aktuelle utviklingsområder som kommunen må ta stilling til i et utfordringsdokument.

I planstrategien må kommunen være villig til å prioritere hvilke planer som skal utarbeides i kommunestyreperioden. Vi kommer ikke videre uten å gjøre noen strategiske og vanskelige

valg. Vi kan ikke si ja tak begge deler, da vil andre prioritere for oss. Vi vil på grunn av de økonomiske realiteter som kommunen står ovenfor med nedgang i inntektene blant annet som følge av endring i rammeoverføringen, måtte foreta prioriteringer både innenfor sektorene og mellom sektorene. Det er derfor min plikt som rådmann å få dette fram.

Uten at det er politisk vedtatt, anser jeg at det overordnede mål for Ibestad kommune vil være å opprettholde folketallet på over 1400 innbyggere (1410 pr 01.04.2012) i perioden 2012-2015. For å oppnå målet må det være et flytteoverskudd da befolknings sammensetningen gjør at vi vil få et fødselsunderskudd.

Oversikt over vedtatte planer:

Plan	Vedtatt år	Plantype
Administrativ virksomhet		
Økonomiplan 2014-2016	2012	
Oppvekst		
Kulturplan 2007 - 2010	2007	Andre planer
Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	2012	Andre planer
3-årig plan for Den kulturelle skolesekken 2011-2013	2011	Andre planer
Baren og unges oppvekstvilkår	2010	Andre planer
NAV (kommunal del)		
Helse		
Smittevernplan		Andre planer
Pleie, rehabilitering og omsorg		
Opplæringsplan	2012 (årlig rullering)	Andre planer
HMS-plan	2012 (årlig rullering)	Andre planer
Plan, næring og utvikling		
Rusmiddelpolitisk handlingsplan	2000	Andre planer
Strategisk næringsplan 2007 - 2011	2007	Andre planer
Reiselivsplan 2009 - 2012	2010	Andre planer
Samferdselsplan	2005	Andre planer
Energi og klimaplan	2012	Andre planer
Trafikksikkerhetsplan	2011	Andre planer

2. PLANSTRATEGI

På toppen av de kommunale planhierarki står kommuneplanen som består og samfunnsdelen og arealdelen. Et viktig prinsipp i ny plan- og bygningslov er at skal være sterkere kobling mellom samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen skal gi føringer for arealdelen. Arealdelen skal være et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger i samfunnsdelen, samtidig som kommunens arealressurser og infrastruktur påvirker utviklingsmulighetene. Dette medfører at samfunnsdelen bør utarbeides før arealdelen. I Ibestad er arbeidet med arealdelen gitt prioritet og er snart ferdig. I framtida når vi har fått en struktur på plass bør samfunnsdelen rulleres før arealdelen.

Kommunens planbehov bør prioritere å møte kommunens utfordringer. Ibestad kommunes vanskelig økonomiske situasjon gjør imidlertid at gjennomføring av planer som krever bruk av kommunale økonomiske ressurser vanskelig kan prioriteres. Gjennomføring av planer forutsetter at planarbeidet kan gjennomføres med de personalressurser og den kompetanse som finns i kommunen, eventuelt gjennom eksterne tilskudd dersom mulig.

Et annet forhold er at en plan må utarbeides ut fra et realistisk og akseptert behov for at den ikke skal bli en plan som "går rett i skrivebordsskuffa". Det er mange eksempler på slike planer.

Dette medfører en meget streng prioritering og planstrategien skal derfor ikke være en ønskeliste. Planstrategien revideres hvert år i forbindelse med behandling av økonomiplanen.

Endelig forslag til planstrategi skal utarbeides etter at det er innhentet synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommunene. I tillegg er situasjonsbeskrivelsen sendt til lokale organer som de politiske partier, ungdomsrådet og elderrådet. Kommunens seksjonsledere har også behandlet situasjonsbeskrivelse og forslag til planstrategi. Til sammen er situasjonsbeskrivelsen sendt til 25 statlige, regionale og lokale organer. Det kom inn 5 innspill. Basert på de innkomne innspill er det utarbeidet et forslag til planstrategi som legges ut til høring i minst 30 dager.

3. STATLIGE FORVENTNINGER OG KRAV

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er ett av flere virkemidler i plan- og bygningsloven med sikte på å formidle og ivareta nasjonale interesser og nasjonal politikk i det kommunale planarbeidet.

I Kongelig resolusjon av 24.juni 2011 er det for første gang utarbeidet et helhetlig dokument som handler om hva statlige myndigheter forventer at kommunene tar særlig hensyn til i planleggingsarbeidet. Forventningene er generelle og formidler ikke alle statlige interesser, oppgaver og hensyn som planleggingen skal ivareta.

Klima, energi og miljø

De største klima-, energi- og miljøutfordringene i Norge er knyttet til økt nedbør, havnivåstigning, varme, klimagassutslipp, avfallshåndtering og behovet for fornybare energikilder. Det foreligger nasjonale mål om hvordan utfordringene skal håndteres. Målene kan nås dersom alle bidrar, noe som innebærer at Ibestad har ansvar for å ta sin del. Norge har som mål fram til 2020 å redusere utslipp av klimagasser tilsvarende 30 % av utslippene i 1990. Om lag to tredjedeler av Norges totale utslippsreduksjoner skal tas nasjonalt. Klimagassutslippene i 2010 var 8 % over 1990-nivå. Petroleumsvirksomheten utgjorde den største enkeltkilden med 27 % av utslippene, mens industrien og vegtrafikken sto for henholdsvis 22 % og 19 %. Utslippene fra oppvarming av bygg utgjør mindre enn 4 % av samlet norsk gassutslipp og ble redusert med 35 % fra 1990 til 2009, hovedsakelig som følge av redusert bruk av fyringsolje og parafin.

Det forventes at kommunene tar hensyn til klimautfordringene og norsk energipolitikk, og legger til rette for redusert energibruk og klimagassutslipp, energieffektivisering, utbygging av fornybar energi og tilpasning til klimaendringene.

I den nylig vedtatte energi- og klimaplan er det vedtatt en rekke tiltak for å nå målet for Ibestad kommune som er:

- 10 % reduksjon av kommunal energibruk i 2020 iht. 2010.
- 10 % reduksjon av klimagassutslippene i 2020 iht. 2010.

By- og tettstedsutvikling

Nasjonalt har byer og tettsteder de siste årene hatt sterk vekst i antall innbyggere og arbeidsplasser. Mange steder bærer sentrum likevel fortsatt preg av lite planlagt utbygging, ofte med lange avstander mellom ulike tjeneste- og servicetilbud. Handelstilbud flyttes til bilbaserte kjøpesentre utenfor sentrum, mens boligbebyggelse lokaliseres til områder med begrenset kollektivtilbud som gjør det vanskelig å forflytte seg uten bil.

Det forventes blant annet at kommunene vektlegger fortetting og transformasjon i sentrum og rundt kollektivknutepunkter og bidrar til å forhindre byspredning.

Samferdsel og infrastruktur

Det overordnede målet for regjeringens transportpolitikk er i henhold til Nasjonal transportplan 2010 – 2019 å tilby et effektivt, tilgjengelig, sikkert og miljøvennlig

transportsystem som dekker samfunnets behov for transport og fremmer regional utvikling. Behov og utfordringer knyttet til transport varierer i ulike deler av landet. Det forventes blant annet at infrastruktur for kollektivtrafikken, gang- og sykkelvegnett og utbyggingsmønster vurderes i sammenheng for å øke tilgjengeligheten for alle brukere, og at planleggingen bidrar til et sammenhengende og universelt utformet gangnett.

Verdiskaping og næringsutvikling

Regjeringen vil opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Befolkningsveksten har vært stor de siste årene, noe som primært skyldes høy innvandring. Veksten er størst i storbyregionene, men kommer også mange kommuner i mindre sentrale regioner til gode. Innovasjon og næringsutvikling skjer på tvers av administrative grenser og sektorer. Dette forutsetter god og helhetlig planlegging i den enkelte kommune og på tvers av kommunale og fylkeskommunale grenser.

Det forventes blant annet at det tas hensyn til bedrifters og næringers behov for beliggenhet og egnede arealer, samtidig som arealbruken avklares mot andre bruks- og verneinteresser. Gjeldende næringsplan for Ibestad har valgt følgende strategier:

1. Legge til rette for best mulig utvikling av eksisterende næringsliv.
2. Stimulere til nyskaping, basert på lokale og eksterne ressurser
3. Tilrettelegge for små- og mellomstore bedrifter, og kompetansearbeidsplasser spesielt, gjennom å etablere arenaer for dette.
4. Arbeide for best mulig ordninger for kapitaltilgang til utvikling av lokalt næringsliv.
5. Framstå som attraktiv for unge familier.
6. Tilrettelegge for større arrangementer.

Natur, miljø og landskap

Norge er kjent for storslått natur og vakkert landskap. Kulturlandskapet opprettholdes bare gjennom aktiv bruk. Også hverdagslandskapet der vi bor og jobber er viktig for folks trivsel og livskvalitet. Norge har sluttet seg til den europeiske landskapskonvensjonen, noe som forplikter oss til å fremme vern, forvalte og planlegge bruk av alle typer landskap.

Det forventes blant annet at kommunene tar hensyn til landbruksarealer og kulturlandskapet og bidrar til at de nasjonale jordvernmålene nås ved å begrense omdisponering av de mest verdifulle jordressursene og redusere oppsplitting av viktige arealer.

Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø

Befolkningens helse er blant samfunnets viktigste ressurser. Å ivareta innbyggernes helse er en viktig del av kommunens ansvar. Målet med folkehelsearbeidet er flere leveår med god helse for den enkelte og reduserte sosiale helseforskjeller i befolkningen. Helsetilstanden i befolkningen er generelt god, men det er en økende sykdomsutvikling knyttet til livsstil og en aldrende befolkning, og fortsatt et potensial i å fremme helse og forebygge sykdom og for tidlig død.

Det forventes blant annet at utfordringer som følge av endringer i alderssammensetning og helsetilstand i befolkningen, blant annet som følge av en større andel eldre, inngår i arbeidet med kommunal planstrategi.

Universell utforming

Universell utforming handler om at bygninger og omgivelser skal kunne brukes av alle innbyggerne. God planløsning, fysisk utforming uten hindringer, bevisst bruk av lys og kontraster, god akustikk og miljøvennlige omgivelser gir løsninger som fungerer for alle. Målet om økt tilgjengelighet i samfunnet har høy prioritet og regjeringens mål for universell utforming innebærer for kommunen at:

- Alle kommuner bør ha vedtatt kommuneplan med retningslinjer for universell utforming innen 2015
- Alle fylker og 25 % av kommunene bør delta aktivt i nasjonalt utviklingsprosjekt med kommune og fylkesrettet satsing innen 2014
- Alle kommuner bør ha deltatt i veiledning om ny plan og bygningslov innen 2010

Både offentlig og privat virksomhet er pålagt å ha universell utforming av virksomhetens "alminnelige funksjon". For nye IKT-løsninger gjelder plikten til universell utforming fra 1. juli 2011, mens eksisterende IKT-løsninger skal være universelt utformet innen 1. januar 2021.

Ibestad kommune har ikke arbeidet målrettet eller systematisk med universell utforming. Men Plan- og bygningslovens krav sikrer at nybygg utformes etter retningslinjer for universell utforming.

Utfordring:

- Konkretisere hva statlige forventninger og krav innebærer for Ibestad kommune, og hvordan disse skal håndteres, ta hensyn til dette i planarbeid og daglig drift

4. FOLKEMENGDE OG BEFOLKNINGSUTVIKLING

Ibestad kommune hadde 1 410 innbyggere pr 01.04.2012. Etter en lengre periode med nedgang har folketallet siden 2010 vært stabilt.

Folkemengde 1. januar og endringer i kalenderåret.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Folkemengde	1 689	1 696	1 649	1 630	1 574	1 511	1 440	1 408	1 419	1 410
Levendefødte	15	7	8	10	10	7	9	7	10	0
Døde	35	31	27	28	33	34	38	25	27	0
Fødselsoverskudd	-20	-24	-19	-18	-23	-27	-29	-18	-17	0
Innflyttinger	106	49	59	52	50	35	48	96	77	0
Utflyttinger	79	72	59	90	90	78	51	67	69	0
Nettoinnflytting	27	-23	0	-38	-40	-43	-3	29	8	0
Folketilvekst	7	-47	-19	-56	-63	-71	-32	11	-9	0

Som følge av kommunens alderssammensetning vil det dø flere enn det blir født i kommunen. De siste år har fødselsunderskuddet variert mellom 30 og 40 og denne utvikling vil fortsette inntil kommunens alderssammensetning endres. De siste to år har det vært nettoinnflytting. Utflyttinga har vært mellom 60 og 90 personer årlig. I et arbeid for å stabilisere folketallet bør vi se på om det er tiltak som kan settes inn for å hindre utflytting. Det er kanskje lettere å legge til rett for at innbyggere velger å bli i kommunen enn å legge til rette for innflytting. Fordelen er at de som velger å flytte allerede er kjent og bor i kommunen. Det bør vurderes å foreta en analyse av flyttegrunner – både inn og ut.

Utviklingstrekk, utfordringer og muligheter

Prognose folketallsutvikling basert på SSB sin statistikkvariabel *Middels nasjonal vekst* (Alternativ MMMM)

	2012	2014	2016	2018	2020	2025	2030
Menn							
0-5 år	24	26	29	30	30	29	26
6-12 år	53	45	33	34	31	35	35
13-15 år	21	22	27	20	16	15	15
16-19 år	44	32	31	31	32	19	20
20-44 år	161	162	163	156	152	146	131
45-66 år	254	243	222	215	194	170	145
67-79 år	108	113	118	127	137	124	113
80 år eller eldre	50	53	52	44	42	53	64
Menn tilsammen	715	696	675	657	634	591	549

Kvinner							
0-5 år	26	23	28	30	30	27	24
6-12 år	38	29	30	29	33	35	35
13-15 år	23	23	17	15	13	15	15
16-19 år	37	42	31	24	21	17	18
20-44 år	136	127	122	121	120	110	102
45-66 år	231	220	214	198	179	144	124
67-79 år	114	119	119	124	124	131	116
80 år eller eldre	90	86	83	84	79	78	88
Kvinner tilsammen	695	589	644	625	599	557	522
Innbyggere tilsammen	1410	1285	1319	1282	1233	1148	1071

Prognosen baserer seg på folketallsendring de sist 10 år og vil derfor bli negativ. Et eneste forhold er sikkert – det vil ikke gå slik prognosen anslår. Flytting avhenger av en rekke rammefaktorer der statlige og fylkeskommunale myndigheter disponerer de fleste eks. samferdsel og tiltak for å stimulere utviklingen i kommunene. Kommunen har likevel en del virkemidler som bør disponeres til beste for en positiv befolkningsutvikling.

Prognosen fram til 2016 viser videre at:

- Barnehagegruppa (mellom 0 – 5 år) vil være stabil på ca 50 barn i hele perioden
- Grunnskolegruppa (mellom 6 og 15 år) vil reduseres med fra 135 til 93 fram til år 2020. Dersom dette blir resultatet vil det få stor effekt på skoleorganisering eks. klassedeling, behov for lærere etc.
- Gruppen mellom 16-19 år har samme negative prognose, men vil ikke få den samme effekt på det kommunale tjenestetilbud.
- Yrkesaktive (mellom 20 og 66 år) vil reduseres med mellom 30 og 40 personer årlig. Dette vil få konsekvenser for arbeidsgiveres behov for arbeidskraft.
- Gruppen 67 – 79 år vil øke med 39 personer fram til 2020 før den igjen reduseres.
- Gruppen over 80 år vil gradvis reduseres fram til år 2020 med 19 personer før prognosen viser en kraftig økning fra år 2025. Det er denne gruppe som hovedsakelige vil dimensjonere behovet for sykehjemsplasser.

Utfordring:

- Opprettholde folketallet på over 1400 innbyggere
- Dimensjonere tjenestenivået slik at det tilpasses aktuell målgruppen
- Gruppen 20 – 66 år dekker ikke arbeidsgivernes behov for arbeidskraft

5. OPPVEKST OG KOMPETANSE

Barnehage

I Ibestad har full barnehagedekning. Det er også større andel barn som bruker barnehage enn både lands- og fylkesgjennomsnittet.

Grunnskole

Lav andel av kommunens utgifter går til grunnskole, men høye utgifter pr elev på grunn av lav andel barn i grunnskolealder (må korrigeres for privatskole).

Andel barn som får spesialundervisning er langt høyere enn sammenlignbare kommune. Noe av årsaken er at Ibestad kommune har et relativt høyt antall gjesteelever som krever spesialundervisning. Utgiftene refunderes av bostedskommunen.

Andel høyere utdanning

Grunnskole som høyeste utdanningsnivå - alder 30-39 år.

Grunnskole som høyeste utdanningsnivå	2006	2007	2008	2009	2010
Hele landet	16,5	15,8	15,2	14,9	14,7
Troms	16,8	16,3	15,9	15,8	15,8
Ibestad	18,4	20,9	22,2	19,6	23,5

Selv om tallene varierer en del er utdanningsnivået i Ibestad langt lavere enn både fylke og landsgjennomsnittet. Det er også svært bekymringsfullt at andelen som har grunnskole som høyeste utdanning har økt betydelig de siste 5 år. Generelt kan lavt utdanningsnivå få flere negative utslag på helsemessige og sosiale forhold. Det kan også medføre vanskeligheter for bedrifter å rekruttere kvalifisert arbeidskraft og medføre for liten "gründer-ånd".

Gjennomsnittlig (median) inntekt for husholdninger i Ibestad er lavere enn både fylkessnittet og landsgjennomsnittet.

Andel elever fra Ibestad som ikke fullfører videregående skole varierer kraftig i oversikten under. Med unntak av 2007 og 2008 ligger frafallet på fylkesnivå eller lavere – i 2010 var det lavere enn landsgjennomsnittet.

Frafall i videregående skole, %-andel	2006	2007	2008	2009	2010
Hele landet	25,2	25,5	26,0	25,9	25,6
Troms	32,3	31,4	31,7	31,5	32,0
Ibestad	26,1	35,3	45,5	31,5	22,9

Valg av sted for grunnskole – to bygg som i dag eller ombygging slik at undervisninga blir i et bygg.

Utfordring:

- Andelen elever i grunnskolen med tilbud om spesialopplæring er større enn landsgjennomsnittet
- Andelen innbyggere med grunnskole som høyeste utdanning er langt høyere i Ibestad enn

landsgjennomsnittet.

- Frafall fra videregående skole varierer og har noen år vært svært høy.
- Lokalisering av grunnskoleundervisning

6. VERDISKAPNING OG NÆRINGSUTVIKLING

Sysselsatte personer i kommunen

Sysselsatte fordelt på næring	2008	2009	2010	2011
Jordbruk, skogbruk og fiske	88	87	83	95
Sekundærnæringer	111	101	100	100
Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjen., forretningsmessig tjen., eiendom	140	133	137	131
Off.adm., forsvar	57	59	55	46
Undervisning	64	61	61	57
Helse- og sosialtjenester	166	153	173	184
Personlig tjenesteyting	15	13	15	19
Ikke oppgitt	2	6	5	7

Næringsstruktur

Ibestad har et relativt lite variert næringsliv. Få store bedrifter og mange små. Det er potensialer for utvikling av eksisterende bedrifter og knoppskyting. Blant annet som følge av at dagens teknologi gjør at enkelte virksomheter er stedsuavhengige.

Forenklet har vi tre typer arbeidsplasser:

- ✓ Arbeidsplasser i egen kommune
- ✓ Dagpendlerarbeidsplasser i andre kommuner
- ✓ Arbeidsplasser som tillater langturnus eks. Nordsjøarbeid, sjøfart.

Det vil ikke være mulig å skape stor variasjon av arbeidsplasser i en liten kommune. Derfor må vi legge til rette for at de som vil kan bo i Ibestad, og dagpendle til en arbeidsplass utenfor kommunen. Da vi må prioritere tiltak som legger til rette for det. Det er i realiteten 3 muligheter til dagpendling:

- ✓ Mot sør til Harstad
- ✓ Mot nord til Sjøvegan/Salangen
- ✓ Med hurtigbåt

Arbeidsledigheten er lav. Det er derfor en stor utfordring å rekruttere nødvendig arbeidskraft til flere næringer, f eks er det utenlandsk arbeidskraft som i stor grad bemanner fiskeindustrien og verftsindustrien. Det samme er tilfellet for bygge- og anleggsnæringen. Tabellen foran viser at helse- og sosialtjenester og varehandel mm. er de grupperingene som sysselsetter flest i Ibestad kommune. Deretter er det jordbruk, skogbruk, fiske, bygge- og anleggsvirksomhet og varehandel som har størst sysselsetting

Pendling

Det er svært lav pendling i Ibestad. En oversikt basert på arbeidstaker/arbeidsgiverregisteret (AA_registeret) fra 2010 viser at 6 % av de sysselsatte i Ibestad pendlet inn og 18 % pendler ut av de som pendler ut pendler 8 % til Harstad. Andel innpendling er lavest i Troms og utpendlingsandelen er forholdsvis høyere men likevel forholdsvis lav. Registrerte

pendlertall er imidlertid usikre da det kan være feilkilder i tallene. Tallene indikerer imidlertid at de sysselsatte i Ibestad er lite integrert med arbeidslivet i andre kommuner.

NORUT rapportene 2011:7 Indikatorer for omstillingsutfordringer i Troms i 2011 og 07:2012 Sør-Troms/Nordre Nordland – faktagrunnlag om næringsliv inneholder mye relevant statistikk over næringsliv og befolkningsstruktur. Ibestad kommune er omhandlet i et eget kapittel i rapport 2011:7.

Utfordring:

- Utvikle eksisterende bedrifter
- Etablere nye arbeidsplasser i privat eller offentlig regi
- Rekruttere arbeidskrav til flere næringer eks. pleie og omsorg
- Legge til rette for større grad av pendling

7. FOLKEHELSE/LIVSKALITET/LEVEKÅR

I en tid med stadig økende privat velstand og individualisme, har vi også behov for sosial tilhørighet gjennom deltakelse i ulike fellesskap. Ibestad er en liten og oversiktlig kommune med sterke lokalsamfunn.

Statistikken foran viser at i 2010, har 23,2 % av innbyggerne i Ibestad, grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Landsgjennomsnittet er 14,7 %. Det er dokumenterte sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse (*Helsedirektoratet, Kommunehelseprofil 2012*).

Frafallet fra videregående skole i Ibestad har variert der siste år og var i 2010 lavere enn landsgjennomsnittet. Fra forskning vet vi at personer som ikke fullfører videregående skole har større risiko for å havne i en livssituasjon der levekårene er dårlige, enn de som fullfører videregående skole.

En større andel av husholdningene i Ibestad defineres som lavinntekts husholdninger, enn situasjonen ellers i Troms og i landet, se nedenstående tabell:

Lavinntekt husholdninger (prosent)

	2006	2007	2008	2009
Hele landet	9,7	10,0	10,1	9,5
Troms	8,9	9,3	9,5	9,0
Ibestad	16,8	16,3	15,4	13,8

KOSTRA-tallene for 2011 viser at det er lavere andel innbyggerne i Ibestad som mottar økonomisk sosialhjelp enn landsgjennomsnittet.

En større andel av innbyggerne i Ibestad (mellom 18 og 66 år) er uføretrygdet sammenlignet med snittet for Troms og landet. Det positive er at nedgangen i andelen uføretrygdete er høyere i Ibestad enn Troms og landet, se tabellen nedenfor:

Uføretrygdet (18-66 år, andel)

	2006	2007	2008	2009	2010
Hele landet	10,2	10,0	9,7	9,6	9,5
Troms	11,7	11,6	11,5	11,4	11,3
Ibestad	15,8	15,8	15,6	14,9	14,7

Oversikt over noen dødsårsaker (pr 100 000) - gjennomsnitt for en 10-års periode

Hjerte- og karsykdommer	1997-2006	1998-2007	1999-2008	2000-2009
Hele landet	83,1	78,3	73,5	69,2
Troms	105,4	98,9	91,4	87,0
Ibestad	127,1	121,1	144,0	143,3

Kreft	1997-2006	1998-2007	1999-2008	2000-2009
Hele landet	117,2	115,4	114,3	113,0
Troms	114,5	110,9	112,0	108,4
Ibestad	99,0	96,1	92,7	119,2

Det er over dobbelt så høy dødelighet av hjerte- og karsykdommer i Ibestad som for landet. Tallene er likevel lave og forteller at i Ibestad, med en befolkning på ca 1 400 innbyggere, døde 2 innbyggere av hjerte- og karsykdommer i hvert år i perioden 2000 til 2009. Hvis dødeligheten i Ibestad hadde vært den samme som gjennomsnittet for landet, ville tallet vært 1. For kreft forteller tallene at kommunen har lavere dødelighet enn landet med unntatt av perioden 2000 til 2009. Statistikken indikerer at antall dødsfall som følge av både hjerte- og karsykdommer og kreft øker i Ibestad, mens utviklingen for Troms og hele landet i samme periode, viser reduksjon.

Forventet levealder - leveår

	1981-1995	1995-2009
Hele landet - menn	73	77
Hele landet - kvinner	80	82
Troms – menn	72	76
Troms - kvinner	80	82
Ibestad - menn	75	74
Ibestad - kvinner	83	80

Forventet levealder i Ibestad kommune er blant de laveste i Troms fylke. Bare 4 kommuner har lavere levealder for menn og 2 har lavere levealder for kvinner.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen startet i 2012 og (denne del) skal være ferdig innen 2016. Kommunen må foreta en del prioriteringer for å møte reformen – som vanlig under strenge økonomiske rammer. Samhandlingsreformens hovedmål er forebygging for å redusere sykehusopphold og til en viss grad redusere behovet for sykehjemsplasser. De økonomiske incentiver går mot å redusere sykehusopphold og ikke å redusere sykehjemsoffhold. Forebygging og tiltak for å forbedre helsetilstanden i befolkninga vil også medføre redusert behov for sykehjemsplasser. Ibestad har allerede satset sterkt på forebyggende tiltak gjennom å opprette 0,5 årsverk som folkehelsekoordinator. Det vil være nødvendig å prioritere tiltak framover. Aktuelle områder vi må prioritere mellom er:

- Sykehjemsplasser
- Hjemmesykepleie
- Utstyr
- Kompetanse
- Legetjenester med støtteapparat
- Folkehelse

Utfordring:

- Redusere andel lavinntektshusholdninger.
- Samle informasjon om folkehelsa i Ibestad og hvilke faktorer som påvirker innbyggernes helse. Velge å iverksette tiltak som kan bidra til at flere lever lenger med god helse
- Øke andelen av innbyggere i gruppen 20 – 66 år som er arbeidsfør
- Tiltak for at innbyggere i gruppen 67 år og eldre er funksjonsfriske lengst mulig
- Tiltak for å møte samhandlingsreformen

8. SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

Samferdsel

Samferdsel vil alltid være særdeles viktig for innbyggere i en liten øykommune. Det er fylkeskommunene som er ansvarlig for det meste av offentlige samsferdstiltak med unntak av kommunale veier. Kommunens rolle er å gi innspill og prioriteringer til fylkeskommunens tiltak. Er vi ikke i stand til å prioritere vil andre prioritere for oss. Trange økonomiske rammer kan medføre at dagens tilbud reduseres.

Samferdsel må sees i sammenheng med bosettingsstruktur og dagpendlerarbeidsplasser i andre kommuner.

Viktige prioriteringer vil være:

- Utbedring fv. 848 - strekninger
- Bussruter
- Ferge

Prioritering av vedlikeholdsansvar og vedlikehold av kommunale veier.

Infrastruktur

Infrastruktur er et svært omfattende begrep. I denne sammenheng bør kommunen definere hvilken infrastruktur er nødvendig for å nå kommunens hovedmål på å opprettholde bosettinga. Det kan gjøres gjennom en såkalt SWOT-analyse – hva trenger vi? – hva har vi? – hva kan vi gjøre noe med?

Stedsutvikling/boligbygging vil være et viktig infrastrukturelt tiltak. Ibestad kommune har så vidt det er kjent ikke noen gang diskutert stedsutvikling og prioritering av utbygging. Skal kommunen satse på et kommunesenter og/eller flere senter og hva vil en slik satsning innebære av prioriteringer og valg. Det kan synes urealistisk å forvente en utvikling i alle kommunens bygder. Med kommunens begrensede ressurser bør kommunen vurdere å foreta noen prioriteringer.

Slik boligmarkedet er i kommunen vil ikke private interesser foreta utbygging av boligfelt – kommunen må derfor ta et ansvar for å legge til rette for boligfeltutbygging.

Den samme mekanisme gjør seg gjeldende for boligbygging da verdien av nye boliger er lavere enn kostpris. Det medfører at kommunen må ta et ansvar for å sørge for tilstrekkelig boliger både for kommunens egne innbyggere og tilflyttere. Tilrettelegging kan skje på mange områder – tilskudd, lave tomtepriser, bygging av utleieboliger etc.

Nærheten til Harstad by er Ibestads største fortrinn som vi neppe har utnyttet godt nok. I Harstad vil vi finne attraktive arbeidsplasser som vi i en variasjon aldri vil kunne skape i Ibestad. Harstad har handels- og kulturtilbud som er svært viktig for oss som bor i Ibestad. Harstad vil ikke minst være et marked for produkter fra Ibestad som vi i svært liten grad har utnyttet. Det er nok å nevne behovet for landbruksprodukter i en by med over 24.000 innbyggere – det blir knapt solgt landbruksvarer fra Ibestad direkte til detaljister eller

forbrukere i Harstad. Det betyr at en god utvikling i Harstad vil være positiv for Ibestad og at vi bør støtte opp under tiltak som vil være positiv for Harstad. På samme måte bør det forventes at Harstad er raus ovenfor sine mindre nabokommuner.

Utfordringer

- Prioritere samferdselstiltak
- Nødvendig infrastruktur
- Stedsutvikling og prioriteringer.
- Tilstrekkelig boliger for innbyggere som vil bo fast i kommunen.
- Positiv utvikling i Harstad

9. KOMMUNEORGANISASJONEN

Det er gjennom kommunens deltakelse i Effektivitetsnettverket gjennomført bruker- og medarbeiderundersøkelse i PRO-sektoren. Det er benyttet KS sitt verktøy "Bedre kommune" som er brukt i mange kommuner og dermed kan vi sammenligne oss med gjennomsnittet for alle kommuner som er med i statistikkbanken. Undersøkelsen viser (totale tall for alle spørsmål):

- Beboere sykehjem – totalt noe under landsgjennomsnittet
- Pårørende sykehjem- totalt litt under landsgjennomsnittet
- Brukere hjemmetjenesten – totalt likt med landsgjennomsnittet
- Medarbeiderundere – totalt likt med landsgjennomsnittet

Det vil bli gjennomført bruker og medarbeiderundersøkelser i flere seksjoner.

Kommunestyret vedtok i 2009 en organisasjonsplan for Ibestad kommune der kommunen ble organisert med en 3-nivå modell med 5 seksjoner og en stabsfunksjon. Seksjonslederne har rådmannens fullmakter innen sine områder.

Kommunestyret vedtok i juni 2012 å be IDE-prosjektet om å søke midler til ekstern bistand for en gjennomgang av organisasjonen i kommunen. IDE-prosjektet har gjennomført en kort analyse av oppdraget, og har vurdert at formannskapet ønsker følgende:

1. *Gjennomføre en total evaluering av dagens struktur*
 - En vurdering av kommunal administrasjon og ledelse.
 - En vurdering av tjenesteytende enheter.
2. *Å identifisere områder for endring, og skape legitimitet for de endringer som bør gjøres.*
4. *Gjennomføringen skal gjennomføres med ekstern bistand for å sikre legitimitet av analysen.*
5. *Analysen skal ende opp i konkrete anbefalinger, forslag eller tiltak som skal gi et godt grunnlag for politisk behandling og eventuelle tiltak om organisasjonsendringer i kommunen.*

Med forbehold om finansiering kan analysen gjennomføres i 2. halvår 2012.

Kommuneøkonomien – dagens status

Endringene i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet (rammeoverføring), med unntak av reduksjon av skattene sin andel av kommunenes inntekter, taper Ibestad kommune på. Ibestad kommune er den kommunen i landet som taper mest på endringsforslaget. Tapet utgjør ca 3,1 mil. kr gradvis fra 2012. I 2013 taper kommunen 1,65 mill. kroner.

Det er de siste år iverksatt en rekke tiltak for å redusere utgiftene/øke inntektene. Oversiktene over tiltak som ikke en gjennomført blir stadig kortere og ser slik ut:

- ✓ Leieinntekter kommunale havner
- ✓ Brannvaktordning

- ✓ Avhending av kommunale bygg (prosess i gang)
- ✓ Kommunaltekniske gebyrer
- ✓ Status for veger som vedlikeholds av kommunen – overføre vedlikeholdsansvaret til private (opplegg presenteres i egen sak)
- ✓ Kontinuerlig bemannings- og effektiviseringsvurderinger
- ✓ Nye innkjøpsavtaler – flere nye avtaler i 2012.

De fleste tiltak vil ikke gi de store effekter, men samlet kan de gi en positiv effekt. Mange av tiltakene er ganske tidkrevende å utrede og gjennomføre. Da arbeidet må gjøres i tillegg til de løpende oppgaver har det tatt lengre tid enn forventet og ønskelig å gjennomføre tiltakene.

Nedlegging av Ånstad skole og innføring av eiendomsskatt er det største tiltak kommunestyret har vedtatt for å få kommunens økonomi i balanse. Det er grunn til å anta at disse tiltak ikke er tilstrekkelig til å oppnå balanse i kommunens økonomi. Det er to forhold som spesielt vil være avgjørende – det er befolkningsutviklinga og å klare å unngå å vedta nye kostnadskrevede tiltak. Rådmannen la i økonomimeldinga fram 24 mulig tiltak for å få balanse i økonomien.

Regnskapet for 2011 viste et underskudd på 2,5 mill. kroner som må dekkes i 2012 og 2013. Kommunestyret har vedtatt å dekke 0,9 mill. kroner i 2011 og resten i 2012. For å nå dette resultat må det være meget streng budsjett disiplin i administrasjon. Politisk nivå må vise vilje til å gjennomføre tiltak som medfører besparelser og vise måtehold i nye tiltak. Kort kommentert viser de utvalgte KOSTRA-tall for lbestad kommune følgende avvik fra sammenligningsgruppene:

Finansielle nøkkeltall

- Lavere brutto driftsinntekter
- Lav lånegjeld som medfører lave kapitalkostnader (renter og avdrag).
- Dårligere netto driftsresultat enn sammenligningsgruppene.

Behovsprofil (befolkningssammensetning)

- Ugunstig befolkningssammensetning – totalt en liten nedgang i andelen over 67 år
- Lav andel barn
- Høy andel eldre

Hovedprioriteringer (fordeling av netto driftsutgifter på sektorer)

- Middels andel utgifter til administrasjon og styring – redusert de 3 siste år
- Som følge av at det tidligere statstilskudd til barnehager er innlemmet i rammeoverføringen øker kommunenes andel til barnehager (det betyr en tilsvarende reduksjon for de øvrige sektorer noe som medfører at det blir en skjevhet i historisk sammenligning)
- Lav netto andel til barnehage (tidligere høye netto driftsutgifter pr barn er nå redusert i 2011)
- Lav andel til grunnskole, men høye utgifter pr elev på grunn av lav andel barn i grunnskolealder.
- Den tidligere høye andel netto til pleie og omsorg er redusert i 2011, men netto driftsutgifter pr. beboer har økt betydelig i 2011.
- Lav andel til sosialtjeneste og barnevern, men økning i 2011.

- Andel kultur redusert i 2011.

Grunnskole

- Høye netto driftsutgifter pr. elev (må korrigeres for privatskole).

Barnehage

- Ikke lenger spesielt høye netto driftsutgifter.
- Andel som bruker barnehage redusert i 2011.
- Få barn pr. årsverk

Pleie og omsorg

- Økte kostnader pr. beboer i institusjon i 2011.
- Andel beboere i institusjon av mottakere av kommunal pleie og omsorgstjeneste redusert.
- Svært lave kostnader pr mottaker av hjemmetjenester
- Høy andel brukere av hjemmetjenester

NAV (økonomisk stønad)

- Lave utgifter pr. mottaker

Barnevern

- Ikke rapport fra Ibestad som følge av en krypteringsfeil – blir korrigert i den endelige versjonen av KOSTRA.

Dette er bare et utvalg av KOSTRA-tall. Det finns langt flere KOSTRA-tall på SSB.no

Utfordringer

- Iverksette tiltak for å få den kommunale økonomi i balanse.
- At staten initierer til utviklingsprogram og økonomiske tilskudd som forutsetter lokal egenandel. Når Ibestad ikke kan stille med egenandel, mister kommunen muligheten til å nyttiggjøre seg disse ordningene. Staten har via flere Stortingsmeldinger signalisert at det forventes at kommunen i større grad påtar seg samfunnsutvikleransvar.

Utfordringer – seksjonenes beskrivelse

I årsberetninga for 2011 har enhetene beskrevet følgende forhold som utfordringer:

Rådmann/stab

- Fortsette omdømmearbeid
- Tilpasse administrasjon til de økonomiske realiteter og innbyggernes forventninger
- Effektivisere administrasjonen gjennom bruk av IKT
 - Anskaffe nytt økonomisystem (regnskap, lønn og personal)
 - Anskaffe nytt telefonisystem
- Legg til rette for å opprettholde/øke folketallet i kommunen
- Bedre informasjon og service til innbyggerne og andre

Oppvekst

- Overholde fristene i forbindelse med barnevernsarbeid.
- Nemnder og tvistesaker innafor barnevernet.
- Økonomi og drift av Ibestad kulturhus.
- Rekruttere lærere til kultur/musikkskolen for å dekke opp elevenes instr. ønske.
- Rekruttere elever til korpsinstrument - skolekorpset er nedlagt!
- Førskolelærere i 2 pedagogisk lederstillinger.
- Vurdere å innføre mobbeprogram i skolene som systematisk behandler temaet.
- Få gode prosesser ved sammenslått barnetrinn.
- Utnytte ressursene for å kunne ha ei best mulig klassedeling.
- Best mulig utnyttelse av kompetansen i lærerkollegiet – på tvers av de to enhetene.
- Integrere MÅ flyktninger i lokalsamfunnet.

NAV

- Overgang til arbeid skal prege NAV Ibestad sitt arbeid i 2012, da også gjennom sykefraværsoppfølging, oppfølging av ungdom og øvrige arbeidssøkere. Det at flest mulig av innbyggerne mellom 16 og 67 år er i arbeid bidrar positivt til kommunens økonomi og belaster i mindre grad kommunens sosialbudsjett.
- NAV kontoret har behov for tiltaksplasser, bl.a. arbeidspraksis i ordinær virksomhet, noe som er utfordrende i et begrenset lokalt arbeidsmarked. Ibestad kommune som største arbeidsgiver bør derfor ta større ansvar. Samtidig viser prognoser at det i framtiden vil være stor mangel på arbeidskraft innenfor omsorgssektoren.
- NAV Ibestad har fortsatt mål om 3 deltakere i kvalifiseringsprogrammet, noe som kan være en utfordring da mål for unge arbeidssøkere skal være å fullføre utdanning eller skaffe seg arbeid. Samtidige har vi unge brukere som står relativt langt fra både utdanningsmarked og arbeidsmarked og som har behov for spesielt tilpasset innsats både fra NAV og fra samarbeidsparter i kommunen.
- Økonomisk rådgiving og gjeldsrådgiving er ressurskrevende oppgaver. Samtidig ser vi at livssituasjon med dårlig økonomi og gjeldsproblematikk er til hinder for å skaffe seg arbeid og for å skaffe seg bolig, da også leid bolig/leilighet/hybel.

Helse

- Etterkomme stadig flere lovkrav og oppgaver innen et økende presset tjenestetilbud innenfor gitte budsjettammer, og en presset kommuneøkonomi.
- Møte fagutfordringene med best mulig å fordele arbeidsoppgaver til de fast tilsatte kommunale leger, som kan dekke alle kommunens felter:
 - Barn/unge (skolehelsetjeneste), eldreomsorg/sykehjemmet, akutthjelp, timebestillinger, psykiatri, beredskapsarbeid, ulike lovpålagte planarbeider inklusiv ulike tilskuddsordninger.
- Etterkomme krav fra Helsetilsynet, Fylkesmann, Arbeidstilsyn og Mattilsyn.
- Beholde gamle og rekruttere nye arbeidstakere med rett kompetanse.
- Klare å ivareta god omdømmebygging av arbeidsplassen.
- Klare å ivareta kvalitetssikringsarbeidet og pasientsikkerheten og et forsvarlig tjenestetilbud.
- Ivareta arbeidsmiljøet og holde sykefraværet nede blant de ansatte gjennom HMS-arbeid, IA-bedrift oppfølging og tilfredsstillende arbeidsavtaler.
- Unngå kostnadskrevende klagesaker/pasientskadeerstatningskrav.

- Være pådriver for å kunne finne de optimale løsninger rettet mot en utvidet "eldrebølge" og den nye samhandlingsreformen med sykehusene som vil medføre stort press på de kommunale tjenestetilbud innen helse/PRO.
- Kunne møtet dagens krav om å drive forebyggende arbeid i hele Ibestad kommune mot alle aldersgrupper og dagens livsstilssykdommer som bl.a. passivitet / overvekt / diabetes / rus / psykiatri.
- Forberedelse samhandlingsreformen

PRO

- Etterkomme stadig nye lovkrav – de siste fra Samhandlingsreformens føringer: medisinsk, faglig, praktisk og økonomisk innenfor stramme budsjetttrammer, der en oppfordres til sparetiltak i en presset kommuneøkonomi.
- Ivareta internkontroll av driften med forsvarlig og kvalitetssikre drift / bemanning i hele tjenesten.
- Etterkomme krav fra Fylkesmann, Helsetilsyn, Arbeidstilsyn, Mattilsyn og Branntilsyn.
- Ivareta en god omdømmebygging av tjenesten for å rekruttere/friste nye medarbeidere til Ibestad kommune og for å beholde dyktige medarbeidere.
- Opprettholde rett og tilfredsstillende kompetanse.
- Ivareta et godt arbeidsmiljø, etterkomme IA-avtalen og holde sykefraværet nede.
- Å makte å vedlikeholde/renovere/oppgradere et 38 år gammelt sykehjem (fra 1974).
- Unngå klagesaker og pasientskade-erstatningssaker.

PNU

- Ajourhold/oppdateringer i Matrikkelen (GAB)
- Ny bygningslov med forskrifter fra 1.juli 2010
- Delegasjonsreglement
- Gjøre ferdig alle utredninger som er målsatt i budsjett
- Beredskapsplan
- Revisjon/oppdatering av HMS-system for seksjonen

48/18 Budsjettregulering investering nr 2/18

Arkivsak-dok. 18/00113-4
Arkivkode. 153
Saksbehandler Helge Høve

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	02.11.2018	106/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	48/18

Formannskap har behandlet saken i møte 02.11.2018 sak 106/18

Møtebehandling

Omforent ble det fremmet følgende endringsforslag:

Pkt. 6. Ibestad skole - ...etablering av ballbinge.

Votering

Det ble votert over rådmannens forslag til vedtak med tillegg av omforent forslag.
Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:
Kommunestyret vedtar følgende budsjettregulering av investeringsbudsjettet:

1. **IKT**
Revidert budsjett 0 kr.
Finansiering:
Lånemidler 0 kr
2. **Bredbånd fase 1**
Revidert budsjett 3.500.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 3.500.000 kr
3. **Bredbånd fase 2 (Sørrollnes)**
Revidert budsjett 3.000.000 kr
Finansiering:
Tilskudd 400.000 kr
Lånemidler 2.600.000 kr
4. **Utredning flytting av rådhus**
Revidert budsjett 170.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 170.000 kr

5. Ibestad skole
Revidert budsjett 130.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 130.000 kr

6. Ibestad skole – etablering av ballbinge
Revidert budsjett 30.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 30.000 kr

7. Planlegging/ombygging barnehager
Revidert budsjett 100.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 100.000 kr

8. Ibestad kulturhus – rehabilitering av basseng

Revidert budsjett 80.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 80.000 kr

9. Ibestad sykehjem og omsorgsboliger
Revidert budsjett 1.700.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 1.700.000 kr

10. Rehabilitering av kommunale veier
Revidert budsjett 1.300.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 1.300.000 kr

11. Rehabilitering av kommunal bygg
Revidert budsjett 700.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 700.000 kr

12. Opparbeidelse av næringsareal
Revidert budsjett 1.000.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 500.000 kr
Tilskudd Troms fylkeskommune 500.000 kr.

13. Stedsutvikling Hamnvik
Revidert budsjett 200.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 200.000 kr

14. Avløpsanlegg
Revidert budsjett 50.000 kr

Finansiering:
Lånemidler 50.000 kr

15. Ytre Andørja Vannverk
Revidert budsjett 160.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 160.000 kr

16. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å regulere investeringsbudsjett slik at moms blir inkludert uten at rammene reelt endres.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende budsjettregulering av investeringsbudsjettet:

1. IKT
Revidert budsjett 0 kr.
Finansiering:
Lånemidler 0 kr
2. Bredbånd fase 1
Revidert budsjett 3.500.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 3.500.000 kr
3. Bredbånd fase 2 (Sørrollnes)
Revidert budsjett 3.000.000 kr
Finansiering:
Tilskudd 400.000 kr
Lånemidler 2.600.000 kr
4. Utredning flytting av rådhus
Revidert budsjett 170.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 170.000 kr
5. Ibestad skole
Revidert budsjett 130.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 130.000 kr
6. Ibestad skole – reetablering av ballbinge
Revidert budsjett 30.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 30.000 kr

7. Planlegging/ombygging barnehager
Revidert budsjett 100.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 100.000 kr

8. Ibestad kulturhus – rehabilitering av basseng
Revidert budsjett 80.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 80.000 kr

9. Ibestad sykehjem og omsorgsboliger
Revidert budsjett 1.700.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 1.700.000 kr

10. Rehabilitering av kommunale veier
Revidert budsjett 1.300.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 1.300.000 kr

11. Rehabilitering av kommunal bygg
Revidert budsjett 700.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 700.000 kr

12. Opparbeidelse av næringsareal
Revidert budsjett 1.000.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 500.000 kr
Tilskudd Troms fylkeskommune 500.000 kr.

13. Stedsutvikling Hamnvik
Revidert budsjett 200.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 200.000 kr

14. Avløpsanlegg
Revidert budsjett 50.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 50.000 kr

15. Ytre Andørja Vannverk
Revidert budsjett 160.000 kr
Finansiering:
Lånemidler 160.000 kr

16. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å regulere investeringsbudsjett slik at moms blir inkludert uten at rammene reelt endres.

Vedlegg:

Ingen

Kort beskrivelse av saken

Som følge av endret framdrift og at investeringsregnskapet avsluttes hvert regnskapsår, mens investeringsprosjekter kan gå over flere budsjettår, er det nødvendig å foreta en budsjettregulering av investeringsbudsjettet på slutten av året. For de fleste prosjekter betyr dette ikke endret budsjett, men bare en tilpassing til at prosjektet går over flere budsjettår. Det er også viktig med en budsjettregulering for å unngå samlet merforbruk på investering.

Fakta i saken/rådmannens vurderinger

Revisjon har bemerket at lbestad kommune budsjetter med netto uten moms på investeringspostene. Det skal budsjetteres med moms og refundert moms brukes som finansiering.

lbestad kommune har i alle år satt opp investeringsbudsjettet uten moms fordi kommunene får momsen refundert. Dette har vært en praktisk ordning og budsjettbeløpene har blitt lettere å lese. Nå må vi budsjettere med moms, men vi trenger fortsatt bare å finansiere netto eks. moms. Rådmannen synes dette er et tilbakeskritt i å forstå budsjettet.

Som følge revisjonens pålegg ble investeringsbudsjettet regulert i økonomimeldinga. Denne regulering er imidlertid eks. moms for at det skal være mulig å få oversikt. Det betyr at rådmannen må regulere budsjettet slik at moms blir inkludert. Kommunestyret må derfor gi rådmannen fullmakt til å regulere budsjettet med moms uten at netto budsjettene endres.

Det betyr at 2018 blir et overgangsår der moms inkluderes på slutten av året, men fra 2019 blir alle investeringsposter budsjettert med moms.

IKT – ny programvare

Budsjett 500.000

Forbruk pr oktober 0

Budsjettkommentar:

Innkjøp av ny programvare etc. er forsinket. Budsjettet reduseres til 0. I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Bredbånd – fase 1

Budsjett 4.000.000

Budsjettet kan reduseres til 3.500.000 kroner.

Bredbånd – fase 2 (Sørrollnes)

Budsjett 1.850.000

Arbeidet er i slutfasen. Rådmannen har inngått avtale om at en stor bruker skal yte et tilskudd på 400.000 kroner. Budsjettet økes til 3 mill. kroner for å ta høyde for arbeid som utføres på slutten av året.

Ladestasjon el-biler

Budsjett 200.000

Befaring på lokaliteter avholdt, venter på komplett tilbud fra leverandør. Usikkert om utføring skjer i inneværende år. Budsjettet endres ikke.

Rivning av gamle skolebygg

Egen sak til politisk behandling.

Utredning/flytting av rådhus

Budsjett 5.500.000

Arbeidet er ikke startet. Budsjettet kan reduseres til 170.000 kroner som er planlegging/utredning. Rådmannen vil fremme egen sak.

Ibestad skole

Budsjett 0

Rådmannen forslø i økonomimeldinga å overføre ubrukt bevilgning på 150.000 kr fra 2017. Dette ble ikke vedtatt av kommunestyret.

Størsteparten av beløp som er brukt i 2018 er skolens innkjøp av nye elevstoler til ungdomstrinnet. (kr. 104 000,-) Dette pga. at allerede innkjøpte stoler var for små til denne gruppen elever. Resterende (kr. 26 600,-) er endring av låssystem etter 1-årsbefaringen. Dette etter skolens ønske for at dørene skulle være enklere i bruk.

Budsjettet økes til 130.000 kr

Ibestad skole – reetablering av ballbinge

Budsjett 450.000

Vi vurderer det slik at reetablering av den gamle ballbingen ikke vil være optimalt. Dette pga. at den må omarbeides ganske mye, både mtp kutting av eksisterende fundamentstolper etterfulgt av påsveising nye, i tillegg til at all kledning må reetableres. Vi har i denne forbindelse sjekket pris på helt ny bingebank av samme størrelse, og den vi har sett på er markedets mest støysvake og er også omtrent helt vedlikeholdsfri. Kostnad for bingen inkl kunstgress ligger i størrelsesorden 340-350 tusen eks. mva. Opparbeiding tomt pluss lys kommer i tillegg. Rådmannen anbefaler å vente med avgjørelse til dette er nærmere utredet.

Det er i år brukt 30.000 kroner til å etablering av akebakke ved nyskolen, bygd opp av rivningsmasser fra barneskolen.

I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Planlegging av/ombygging av barnehager

Budsjett 450.000

Arbeidet er så vidt kommet i gang og budsjettet kan reduseres til 100.000 kroner. I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Ibestad kulturhus – rehab. basseng

Budsjett 0

Forbruk pr oktober 83.000

Størsteparten av utgifter i 2018 kommer fra en faktura i 2017 som var omstridt, der vi først ble enige i 2018.

Budsjettet økes til 80.000 kr

Ibestad sykehjem og omsorgsboliger

Budsjett 50.000.000

Bygging av nytt sykehjem startet ikke i 2018 som forutsatt. Budsjettet reduseres derfor til antatt forbruk.

Kommunale veier - rehabilitering

Budsjett 1.500.000

Årets prioriteringer fra samferdselskomiteen og FOR er utført. I tillegg er asfaltering av vei inn til miljøstasjonen utført i år. Denne kunne ikke utføres i 2017 pga. kulde. Hele budsjettet blir ikke brukt og rammen reduseres til 1.300.000 kroner. I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Kommunale bygg - rehabilitering

Budsjett 1.000.000

Hovedtavle kulturhus er utført.

Branndetektorer kompetansesenter er utført.

Takst med prisoverslag for Årsand aktivitetssenter er utført.

Grunnen til at budsjettet ikke er fullt ut belastet skyldes at FOR ønsket pris på rehabilitering av aktivitetssenteret og tårnet på Engenes kirke. Denne prisen er forøvrig også framskaffet av fellesrådet.

Hele budsjettet blir ikke brukt og rammen reduseres til 700.000 kroner.

I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Opparbeidelse næringsareal

Budsjett 2.000.000

Kommunen har gjennomført anbudsrunder to ganger (vår og høst) for å forsøke å få inn tilbud innenfor økonomisk ramme for del 2 (kostnadsberegnet til 2 mill.). Troms Fylkeskommune støtter inntil 1 mill. kr. Bevilgningen utgjør en finansieringsdel på 50 %. Oppstart forventet i løpet av 2018, sluttdato satt til 1. mars 2019. Budsjettet kan reduseres til 1 mill. kroner i 2018.

I første budsjettregulering i 2019 vil ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Stedsutvikling Hamnvik

Budsjett 500.000

Skøytebane var planlagt gjennomført i 2018. Dette arbeidet er ikke blitt gjort pga. at utarbeidelse av høyde profiler av terrenget for å kunne tallfeste masser inn/ut ikke er utført.

Panoramaskilt med fundament ble fullført juni 2018.

Det er i 2018 bygget gjerder på oversiden av torget i samme stil som torget for øvrig. Hele budsjettet blir ikke brukt og rammen reduseres til 200.000 kroner.

I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Avløpsanlegg

Budsjett 2.000.000

Vi aksepterte oppdrag fra konsulent i juni for utarbeidelse av en kostnadsvurdering på arbeidene som skal gjøres. Pga. ferie samt sykdom hos konsulent er dette arbeidet forsinket.

Forbruk 2018 blir maksimum 50.000 kroner til planlegging. I første budsjettregulering i 2019 vurderes om ubrukt bevilgning i 2018 skal bevilges på nytt.

Ytre Andørja vannverk

Budsjett 0

Forbruk pr oktober 162.000

Forbruket i år gjelder utbetaling av siste 10 % utestående beløp til leverandør av rensfilter.

Budsjettet økes til 160.000 kroner.

Vurdering

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Ikke vurdert i denne sak.

Personell

Ikke vurdert i denne sak.

Økonomi

Vurdert i saksframlegget.

49/18 Samarbeidsavtale beredskap, barnevern

Arkivsak-dok. 18/00197-6
Arkivkode. 243
Saksbehandler Roe Jensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	06.12.2018	122/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	49/18

Formannskap har behandlet saken i møte 06.12.2018 sak 122/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Ibestad kommune vedtar avtale om vertskommunesamarbeid som interkommunal beredskapsordning i barnevernet.
2. Kommunestyret instruerer rådmannen om å gi sine medfølgende fullmakter til administrasjonssjef i vertskommunen, jf kommuneloven § 28-1 b nr. 3

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Ibestad kommune vedtar avtale om vertskommunesamarbeid som interkommunal beredskapsordning i barnevernet.
2. Kommunestyret instruerer rådmannen om å gi sine medfølgende fullmakter til administrasjonssjef i vertskommunen, jf kommuneloven § 28-1 b nr. 3

Vedlegg:

- Samarbeidsavtale om akuttberedskap i barnevernet
- Juridisk vurdering fra advokat Thorbjørn Haagensen
- Rapport fra arbeidsgruppe for interkommunal barnevernvakt (vedlegges ikke)
- Budsjettforslag 2019
- Brev av 08.04.2018 fra Bufdir til KS (vedlegges ikke)
- Brev av 11.06.2018 fra Bufdir til kommunene i landet (vedlegges ikke)
- Brev av 27.09.2018 fra Bufdir til kommuner og fylkesmenn. (vedlegges ikke)

Kort beskrivelse av saken

Barne-, likestillings og familiedepartementet (BLD) sendte i juni 2014 brev til Fylkesmenn og kommuner om behovet for akuttbistand:

“For at barn som er i krise skal få hjelp så tidlig som mulig, må kommunen ha tilstrekkelig beredskap til at nødvendig hjelp kan gis også utenom kontortid. Kommunen må sørge for å organisere denne hjelpen slik at behovet for akutttilbud blir ivaretatt til barnets beste”.

Kravet er presisert i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet datert 11.06.2016, som har bakgrunn i forsvarlighetskravet som ble tilføyd i Lov om barneverntjenester §1-4 i 2013. Dette er et felles saksfremlegg, som blir politisk behandlet i alle samarbeidskommunene.

Fakta i saken

Lov om barneverntjenester § 1-1 pålegger kommunene at barn og unge “får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid”. Hvis barn og unge står ovenfor en akutt krise eller blir utsatt for grov omsorgssvikt, vil begrepet “rett tid” være både dagtid, kveld, natt, helg og høytider.

De siste årene har det kommet flere skriv og presiseringer i forhold til at kommunen må ha en akuttberedskap for barn i krise utenom barneverntjenestens kontortid. Barne-, likestillings og familiedepartementet (BLD) sendte i juni 2014 brev til Fylkesmenn og kommuner om behovet for akuttbistand:

“For at barn som er i krise skal få hjelp så tidlig som mulig, må kommunen ha tilstrekkelig beredskap til at nødvendig hjelp kan gis også utenom kontortid. Kommunen må sørge for å organisere denne hjelpen slik at behovet for akutttilbud blir ivaretatt til barnets beste”.

Kravet er presisert i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet datert 11.06.2016, som har bakgrunn i forsvarlighetskravet som ble tilføyd i Lov om barneverntjenester §1-4 i 2013.

Alarmtelefon for barn og unge 116 112 ble opprettet i 2009, og er landsdekkende. For kommuner som ikke er med i en ordning med barnevernvakt, blir henvendelser utenom kontortid besvart av barnevernvakta i Kristiansand. Alarmtelefonen kartlegger hvert år hvilke kommuner som har beredskap for barnevern. Det har vist seg å være variasjoner fra år til år, og ordninger med bakvakt eller at barnevernledelsen kan kontaktes av instanser utenom åpningstid har vist seg å være ustabil løsning over tid (Rapport om akuttarbeid i kommunalt barnevern 2014).

I dette felles saksfremlegget foreslås det å opprette en interkommunal barnevernberedskap. Denne felles beredskapsordningen gjelder for kommunene Målselv, Sørreisa, Dyrøy, Ibestad, Salangen, Lavangen, Gratangen og Bardu.

Salangen kommune blir vertskommune for ordningen, øvrige kommuner vil bli samarbeidskommuner i henhold til kommuneloven.

Vertskommunesamarbeidet er hjemlet i Kommunelovens § 28-1. Denne saken gjelder administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28-1 b. Hovedprinsippet er at kommunestyret i samarbeidskommunene delegerer myndighetsutøvelsen innenfor et gitt område til vertskommunen. Kommuneloven stiller krav til at det inngås en egen avtale om denne type samarbeid.

Avtaler om administrativt vertskommunesamarbeid krever politisk vedtak i alle kommuner som deltar i dette samarbeidet. For de kommunene der barnevernet allerede er organisert interkommunalt, er det en styrke for saken dersom samarbeidsavtalen behandles i kommunestyrene.

Drift av interkommunal akuttberedskap inneholder flere underliggende problemstillinger som må løses. Det er dermed behov for underliggende tilleggsavtaler som regulerer detaljene i samarbeidet. En underliggende avtale kan være en tjenesteavtale som inngås på administrativt nivå. Eksempler på slike kan være innen opplæring, rutinebeskrivelser med mer.

Utredningsarbeidet for den interkommunale beredskapsordningen har vært ledet av Bardu kommune, mens prosjektet som helhet har vært ledet av en styringsgruppe bestående av rådmenn.

Vurdering

Basert på arbeidet i styringsgruppen, fremstår barneverntjenesten i dag som faglig kompetent og fleksibel. Dette bidrar til tillit og trygghet for befolkningen. Samtidig er tjenestene små og barnevernleder har per dags dato barnevernvakt 24/7. Dette er av BLD vurdert til å ikke være en forsvarlig tjeneste for kommunene.

Heldøgns akuttberedskap innen barnevern er ressurskrevende samtidig som det kreves høy kompetanse hos de ansatte. Det er derfor utfordrende for den enkelte kommune å organisere dette alene. Det er per i dag ingen lovkrav knyttet til døgnerberedskap i kommunene hva angår barnevernvakt. Akuttberedskapen i den enkelte kommune har per i dag vært basert på at barnevernleder eller stedfortreder kan ringes etter kontortid. Lov om barneverntjenester krever ikke at kommunene har beredskap i form av barnevernvakt, men loven stiller krav om at kommunen skal sikre en akuttberedskap i barnevernet.

Akuttberedskapens kjerneoppgave er å vurdere barn og familiers akutte behov utenom kontortid. Dette ut ifra barnevernfaglig perspektiv og kriterier i Lov om barneverntjenester.

Det er derfor avgjørende å ha erfarne medarbeidere i beredskapsordning i barnevernet. Medarbeidere som forstår situasjonen ut fra den informasjonen vedkommende greier å skaffe frem per telefon. Det er også viktig med kompetente og erfarne medarbeider for å begrense antall utreiser til kun de situasjonene der det er nødvendig.

Behovet for spisskompetanse på håndtering av krisesituasjoner og erfaring fra slike situasjoner, i tillegg til god barnevernfaglig kompetanse, er nødvendige kvalifikasjoner for å takle beredskaps kjerneoppgaver.

En interkommunal barnevernberedskap med mange deltakerkommuner vil på en god måte bidra til god faglig standard, økt spisskompetanse for flere og effektiv ressursutnyttelse. Geografiske avstander kan i enkelte situasjoner bli en utfordring, særlig ved flere hendelser samtidig. Denne utfordringen løses ved at det åpnes for at vakta kan beordre på en ekstra fagperson ved akutte situasjoner. Det vil bli utarbeidet egne konkrete rutiner for slike situasjoner.

Påtalemyndigheten er gitt vedtaksmyndighet. Når barnevernleder eller stedfortreder ikke er tilgjengelig, som utenfor ordinær arbeidstid, i helger og i ferier, skal akutte vedtak behandles av påtalemyndighet.

Dersom barnevernsleder eller stedfortreder er til stede overtar en av disse ved akutte situasjoner.

Denne løsningen vil sikre kvalitet i avgjørelsene og ivareta beredskapens hensikt. I denne forbindelse er det innhentet juridisk vurdering fra Salangen kommunes advokat. Kommuneadvokatens vurdering og tilføyelse er ivaretatt på en helhetlig måte i samarbeidsavtalen.

En interkommunal barnevernberedskap vil innebære at vaktberedskapen blir en viktig støtte og avlastning for barnevernet i kommunen, og sikrer på denne måten stabiliteten, forsvarlighet og kvaliteten i denne tjenesten.

Styringsgruppa har i sine møter vært opptatt av å finne interkommunale løsninger som sikrer faglig kvalitet, samtidig som løsningen skal være økonomisk gjennomførbare. Samarbeidsavtalens totale innhold konkretiserer dette felles behovet.

Administrativt vil vertskommunen fordele vaktbelastningen mellom kommunene ut fra andelen innbyggere i aldersgruppa 0-19 år. Fordelingen av vakter vil foregå i samarbeid med den enkelte kommune. Hver kommune vil dermed kun ha ansvar for sine vaktuker med tilhørende kostnader. Denne ordningen gir lav vaktbelastning for de ansatte samt lave kostnader for den enkelte kommune.

Felleskostnadene er holdt på et absolutt minimum, dette for å styre ressursene til tjenesteyting og ikke til administrasjon. Felleskostnadene deles flatt på antallet kommuner som er med på ordningen.

Alternativet til denne løsningen er et mer byråkratisk system med fakturering for rutinemessig vakt mellom kommunene, noe som er lite ønskelig.

Det er krav om at alle kommuner skal ha tilstrekkelig beredskap til å håndtere akutte situasjoner for barn og unge hele døgnet. Alternativet til interkommunal løsning, er at den enkelte kommune etablerer egen akuttberedskap. En slik løsning vil være mer kostnadskreven sammenlignet med en interkommunal løsning, der flere kommuner deler på vaktbelastningen og kostnadene.

Samlet sett anbefaler styringsgruppen at det innføres interkommunal beredskapsordning i barnevernet.

Helse og miljø

En betydelig forbedring, ut fra dagens situasjon. Der barnevernleder i prinsippet har hatt ansvaret hele døgnet.

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler at kommunestyret gir sin tilslutning til den fremlagte avtalen, for å ivareta kravet til forsvarlig tjeneste for akuttberedskap innen barnevern i kommunen.

Vedlegg til sak

Samarbeidsavtale
beredskap barnevern

20181121 - juridisk
vurdering

Budsjett BVV

AVTALE OM VERTSKOMMUNESAMARBEID OM INTERKOMMUNAL BEREDSKAPSORDNING I BARNEVERNET

Mellom Målselv, Bardu, Ibestad, Lavangen, Gratangen, Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner er det inngått avtale om administrativt vertskommunesamarbeid om beredskapsordning i hht. BVL §1-4. Samarbeidsordningen er hjemlet i kommunelovens kapittel 5, § 28-1.b. Administrativt vertskommunesamarbeid.

1 Allmenne bestemmelser

1.1 Navn og omfang

De åtte kommunene Bardu, Dyrøy, Gratangen, Ibestad, Lavangen, Målselv, Salangen og Sørreisa samarbeider om interkommunal beredskapsordning i barnevernet. Dette i henhold til BVL §1-4 og kommunelovens kapittel 5, § 28-1 b.

1.2 Vertskommune og samarbeidskommune

Salangen kommune er vertskommune for samarbeidsordningen mens kommunene Bardu, Dyrøy, Gratangen, Ibestad, Lavangen, Målselv og Sørreisa er samarbeidskommuner. Der det er inngått vertskommunesamarbeid om barnevern vil vertskommunen representere samarbeidet.

Vertskommunen har bestemte oppgaver i forbindelse med administrasjon av ordningen. Vertskommunen kan levere støttefunksjoner og andre tjenester som bidrar til kostnadseffektiv drift. Omfang av støttefunksjoner avklares årlig, jfr avtalens punkt 5.3 og budsjettbehandling.

1.3 Formål

Formålet med samarbeidet er å utvikle og drive en beredskapsordning, med tilstrekkelig beredskap i den enkelte kommune, slik at barn i krise kan få nødvendig og forsvarlig hjelp til rett tid. En felles beredskapsordning vil gi bedre og mer kostnadseffektive tjenester enn det den enkelte kommune kan klare alene over tid.

1.4 Rettsgrunnlag

Samarbeidsløsningen er opprettet og organisert med hjemmel i kommuneloven § 28-1 b Administrativt vertskommunesamarbeid. Det faglige grunnlaget for samarbeidet hjemlet i Lov om barneverntjenester (BVL), spesielt §§ 1-1, 1-4 og 2-1.

1.5 Tjenestens oppgaver

Vertskommunen utarbeider en detaljert rutinebeskrivelse for beredskapsordningen, hovedtrekkene i tjenesten er:

Tjenesten skal ivareta de oppgaver som kommunene er tillagt gjennom BVL når det gjelder akutt beredskap utenfor ordinær arbeidstid, i helger og på helligdager. Tjenesten ytes som førstelinje tjeneste per telefon. Innholdet i tjenesten er i første instans veiledning og rådgivning.

Ved akutte situasjoner kan vakta reise ut og beordre en ekstra fagperson på vakt. Godkjent rutinebeskrivelse vil regulere utkalling av ekstra fagperson.

Påtalemyndigheten er gitt vedtaksmyndighet. Når barnevernleder eller stedfortreder (i oppholdskommunen) ikke er tilgjengelig, som utenfor ordinær arbeidstid, i helger og i ferier, skal akutte vedtak behandles av påtalemyndighet.

Dersom barnevernleder eller stedfortreder er til stede overtar en av disse ved akutte situasjoner.

Dersom personell må reise ut, eventuelt i samarbeid med politiet, påløper tariff- og avtalebestemte godtgjørelser i samarbeidskommunen.

Påbegynte akuttsaker i ordinær arbeidstid skal som hovedregel slutføres i oppholdskommunen, så lenge ikke sterke hensyn tilsier annet.

Samarbeidskommunen overtar ansvaret for oppfølging av det enkelte barn og eventuelle iverksatte tiltak førstkommande virkedag.

1.6 Kontorsted

Tjenesten har hovedkontor i vertskommunen, Salangen. Tjenesten skal imidlertid ytes av personell i samtlige kommuner etter oppsatt vaktliste.

2 Administrasjon

2.1 Organisering av tjenesten

Det er vertskommunen som administrerer vaktordningen. Vertskommunens barnevernleder er faglig og administrativ leder for tjenesten.

Samarbeidskommunene utpeker blant sine ansatte med barneverfaglig kompetanse det personell som skal inngå i vaktordningen. De som inngår i vaktordningen utfører vakttjenesten på oppdrag av vertskommunen som har instruksjonsmyndighet under utøvelse av vakten.

Samarbeidskommunene har ansvar for å melde endringer når det gjelder innmeldt personell til vertskommunen.

2.2 Arbeidsgiverforhold

De som inngår i vaktordningen forutsettes å videreføre sine ansettelsesforhold hos nåværende arbeidsgiver. Samarbeidskommunene fakturerer ikke vertskommunen for utførte vakter, men betaler eget vaktpersonell ut fra gjennomførte vakter i henhold til vaktlister og godkjente endringer fra vertskommunen.

Barnevernleder i vertskommunen godtgjøres særskilt økt omfang av ansvar og arbeidsoppgaver.

Bestemmelser om fordeling av vakter, godtgjørelse og andre administrative forhold avtales særskilt.

2.3 Prinsipper for tilsetting

Det er ikke lagt opp til nye tilsettinger som følge av denne samarbeidsordningen.

3 Delegasjon og kontroll

3.1 Delegering av myndighet

Etter instruksjon fra respektive kommunestyre delegerer rådmennene i samarbeidskommunene til administrasjonssjef i vertskommunen å utføre vakttjenesten utenfor ordinær arbeidstid på sine vegne.

Det forutsettes at administrasjonssjef i vertskommunen videre delegerer myndighet i overensstemmelse med vertskommunens organisasjonsstruktur og reglement, inkludert barnevernleders stedfortreder.

Vertskommunen forutsettes å utføre oppgaver på samarbeidskommunens vegne etter de retningslinjer som gjelder for samarbeidskommunen.

Saker som etter samarbeidskommunens delegeringsreglement og organisasjonsstruktur forutsetter politisk behandling, utredes av vertskommunen for beslutning i samarbeidskommunen.

Delegering til vertskommunen gjelder følgende myndighet og tjenester:

1. Mottak av henvendelser på fast vakttelefon etter slikt vaktmønster
 - a. Hver dag gjennom året. 52 uker.
 - b. Planlegger vaktlengde på 1 uke sammenhengende. Fra mandag til mandag.
 - c. Vakt fra kl. 15.30 til kl. 08.00.
 - d. Vakt lørdag, søndag og helligdager fra kl. 08.00 – 08.00.
2. Bufdir har kommet med en presisert av vedtakskompetansen i hastesaker. *«Etter barnevernloven §4-6, 4-9 og 4-25 er det barneverntjenestens leder, eller den som fungerer i dennes sted, som har myndighet til å fatte vedtak uten foreldrenes og barnets samtykke i akutt situasjoner. Lederens kompetanse til å treffe vedtak i akutt situasjoner kan ikke delegeres».*
3. Myndighet til å utarbeide aktuelle planer, budsjett, rapporter og årsmelding.

Vakttider og mindre vesentlige forhold ved vaktordningen kan endres med særskilt avtale på administrativt nivå.

Delegasjonene gjelder ikke saker av prinsipiell karakter.

3.2 Internt tilsyn og kontroll

Bestemmelsene i kommuneloven, arkivloven, forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder med den presisering at vertskommunes kontrollutvalg er kontrollutvalg for tjenesten.

3.3 Klagesaksbehandling

Klagesaksbehandling skjer i hht. bestemmelsene i forvaltningsloven og kommunelovens § 28-1 f (*Klage ved administrativt vertskommunesamarbeid*). Vertskommunen forestår saksbehandlingen.

3.4 Samarbeid

Tjenesten skal holde god kontakt med samarbeidskommunene og tilgrensende fagorganer. Tiltak som blir iverksatt i den enkelte kommune, skal så langt det er formålstjenlig samordnes med kommunens øvrige tjenesteproduksjon og ressursinnsats.

Det etableres tjenlige møteplasser for administrativ ledelse og tilstøtende fagmiljøer for å drøfte tjenesteutvikling og medvirke til god samhandling.

4 Økonomi

4.1 Budsjett

Vertskommunen utarbeider årlige driftsbudsjett for tjenesten. Budsjettforslaget utarbeides og fremlegges senest per 1. oktober. Samarbeidskommunene vedtar tjenestens budsjett. Budsjett og økonomiplan er gyldig når samtlige kommuner har behandlet og vedtatt dette.

4.2 Regnskap

Vertskommunen fører regnskap for tjenestens drift. Regnskapet følger bestemmelsene som gjelder for interkommunalt samarbeid og føres i vertskommunens driftsregnskap.

Utgifter som gjelder tiltak og ytelser rettet mot samarbeidskommunenes innbyggere føres direkte i vedkommende kommunes regnskap ved bruk av relevant dataverktøy

4.3 Fordeling av utgifter

Kostnader til operativ drift av barnevernfaglig beredskapsordning, fordeles etter antall innbyggere 0-17 år per 1. januar. Felleskostnader til administrering av ordningen deles flatt på totalt antall kommuner som deltar på ordningen.

Avtalen anbefaler at vakta kompenseres med 1/5. Ved beordring av ekstra fag person i henhold til godkjent rutinebeskrivelse kompenseres dette med ordinær overtid.

Vertskommunens husleieutgifter holdes utenfor fordelingen, jf. også avtalens pkt. 1.6.

Vertskommunen fakturerer årlig etter avsluttet regnskap.

Det kan etter en evaluering utvikles andre fordelingsnøkler som gjenspeiler den enkeltes kommunes bruk av fellesordningen.

Ved akutte hendelser innen vakta, sendes det refusjoner mellom vaktkommunen og aktuell samarbeidskommune.

Tjenesten skal lønns justeres årlig. Eventuell prisjusteringer avtales i årlig samarbeids- og budsjettmøte.

4.4 Ansvar

Den enkelte kommune står rettslig og økonomisk ansvarlig overfor egne innbyggere (eller tidligere bosatte) for de vedtak som treffes i fellesordningen.

5 Informasjon, rapportering og evaluering

5.1 Rapportering

Tjenesten skal rapportere til samarbeidskommunene om ressursbruk, tilstand og prioriteringer i forbindelse med kommunens budsjettbehandling og gjennom de årlige regnskaper og årsmeldinger. Øvrig rapportering skjer etter samarbeidskommunenes retningslinjer.

5.2 Informasjon

Kommunene har ansvar for å informere innbyggerne i egen kommunene og andre relevante instanser om ordningen.

Det tilligger vertskommunen å gi melding til fylkesmannen i Troms om opprettelsen av vertskommunesamarbeidet.

5.3 Evaluering og samarbeid

Vertskommunen sørger for at det årlig avholdes et samarbeidsmøte mellom samarbeidskommunene. I dette møtet tas det blant annet stilling til behov for evaluering og omfang av dette.

Endringer og oppløsning av samarbeidet

5.4 Oppløsning og uttreden av samarbeidet

Kommunene kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i vertskommunesamarbeidet og kreve seg utløst. Ved oppløsning gjelder kommunelovens bestemmelser.

5.5 Endring av avtalen

Denne avtalen kan endres dersom krav om dette fremsettes av en av kommunene i samarbeidet. Eventuelle vesentlige endringer krever godkjenning av samtlige kommunestyrer.

5.6 Utvidelse

Utvidelse av samarbeidet med flere samarbeidskommuner krever godkjenning i samtlige -kommunestyrer. Vertskommunen forestår forhandlingene med eventuelle nye kommuner om betingelsene for inntreden i samarbeidet.

5.7 Ikrafttredelse

Avtalen trer i kraft 1.1.2019 og gjelder inntil den sies opp av en av partene.

Bardu, _____

Dyrøy, _____

Gratangen, _____

Toralf Heimdal
Ordfører

Marit Alvig Espenes
Ordfører

Eva Ottesen
Ordfører

Ibestad, _____

Lavangen, _____

Målselv, _____

Dag Sigurd Brustind
Ordfører

Bernhard Halvorsen
Ordfører

Nils Foshaug
Ordfører

Salangen, _____

Sørreisa, _____

Sigrunn Wiggen Prestbakmo
Ordfører

Jan-Eirik Nordahl
Ordfører

SAC 49/18 - V2

ADVOKATFIRMAET
HAAGENSEN & BAKKELUND AS

Salangen kommune
v/ Frode Skuggedal
Postboks 77
9355 Sjøvegan

Ansatte

Thorbjørn Riise Haagensen
Advokat
Tlf: 90958349
trh@haagensenbakkellund.no

Torbjørn Andreas Bakkellund
Advokat
Tlf: 90206688
tab@haagensenbakkellund.no

Anna-Maria Feodoroff
Advokatfullmektig
Tlf: 90218915
amf@haagensenbakkellund.no

Ole Kristian Sandvik
Advokatfullmektig
Tlf: 93462876
oks@haagensenbakkellund.no

Helene Johnsen
Advokatfullmektig
Tlf: 40495868
hej@haagensenbakkellund.no

Linn Elisabeth Uteng
Kontorleder
Tlf: 92624091
leu@haagensenbakkellund.no

Trude H. Antonsen
Oppgjørsansvarlig
Tlf: 41500423
tha@haagensenbakkellund.no

Tromsø 21.11.2018

Notat samarbeidsavtale

1. Innledning

Vi viser til e-post fra Frode Skuggedal på vegne av Salangen kommune, hvor det bes om en juridisk vurdering av samarbeidsavtale i et fremtidig vertskommunesamarbeid.

I korte trekk går samarbeidsavtalen ut på at kommunene Bardu, lbestad, Lavangen, Gratangen og Salangen skal gå sammen i et administrativt vertskommunesamarbeid, særskilt med tanke på en kommunal vaktordning for forsvarlig beredskap i henhold til barnevernloven § 1-4 («barnevernvakt»).

Vi har forstått det slik at det er bedt om vår bistand i denne prosessen, ettersom Fylkesmannen skal varsles om ethvert vertskommunesamarbeid. Dette har sammenheng med at Fylkesmannen har funksjon som klage- tilsyns- og lovlighetskontrollinstans.

2. Kort om vertskommuneordningen

Bestemmelsene om vertskommunemodellen trådte i kraft 1. januar 2007. Lovfestingen av vertskommunemodellen kom på bakgrunn av at modellen allerede i 2007 hadde vært praktisert i lengre tid.

Ordningen med vertskommuner går i korte trekk ut på at en eller flere kommuner («samarbeidskommuner») overlater utførelsen av lovpålagte oppgaver til en annen kommune («vertskommunen»). Ordningen har hjemmel i kommuneloven kapittel 5A, nærmere bestemt §§ 28-1a til 28-1 k.

Hva angår lovligheten valg av samarbeidsmodell, går det et markant skille mellom samarbeidsområder som innbefatter *offentlig myndighetsutøvelse* og annen virksomhet som

Postadresse:
Postboks 72
9251 Tromsø

Besøksadresse:
Haakon Den Gamles Gate 5
9008 Tromsø

Telefon:
40 39 30 30

Org.nr
815 260 422 mva

Hjemmeside: www.haagensenbakkellund.no

E-post: post@haagensenbakkellund.no

ADVOKATFIRMAET
HAAGENSEN & BAKKELUND AS

like gjerne kunne blitt gjennomført av et privat selskap. Med offentlig myndighetsutøvelse menes vedtak som har betydning for innbyggernes rettigheter og plikter, jf. fvl. § 2.

Begrunnelsen for at det bør utvises varsomhet med å inngå samarbeidsavtaler som innbefatter offentlig myndighetsutøvelse, er fordi det er her man møter de største behovene for demokratisk innflytelse, legitimitet og rettssikkerhet. Det skal derfor som et utgangspunkt ikke være helt kurant å flytte lovpålagte oppgaver fra en kommune til en annen.

Lovgiver har likevel gitt grønt lys for å organisere en barneverntjeneste som bygger på et interkommunale samarbeid. Forutsetningen er at man benytter vertskommunemodellen, med hjemmel i kommuneloven kapittel 5A. Det er hverken tillatt å organisere barneverntjenesten som et § 27-samarbeid eller som et interkommunalt selskap.

Selv om det både er hjemmel for og vanligvis også forsvarlig å benytte vertskommunemodellen i forbindelse med organisering av barneverntjenesten, må man forholde seg innenfor lovens skranker for interne delegeringsregler og hvilke beslutninger som kan delegeres fra samarbeidskommuner til vertskommuner.

3. Nærmere om den konkrete samarbeidsavtalen

3.1 Innledning

Kommuneloven § 28 e fastsetter de nærmere kravene for hva en vertskommuneavtale skal inneholde. Avtalen må som et minimum inneholde bestemmelser om:

- Deltakere og hvem som er vertskommune
- Hvilke oppgaver og hvilken avgjørelsesmyndighet som legges til vertskommunen
- Tidspunktet for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet
- Underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen
- Det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen
- Nærmere regler for uttreden og avvikling av samarbeidet
- Annet som etter lov krever avtale

Vi har gjennomgått samarbeidsavtalen. Konklusjonen er at avtalen tilfredsstillere kommunelovens krav. Våre merknader er derfor av mer underordnet betydning.

3.2 Særskilt om kompetanse og delegering

Et særskilt spørsmål som oppstår i forbindelse med å organisere barneverntjenesten som et interkommunalt samarbeid, er hvem som er kompetanse (myndighet) til å fatte beslutninger, og hvordan denne kompetansen kan delegeres videre.

Postadresse:
Postboks 72
9251 Tromsø

Besøksadresse:
Haakon Den Gamles Gate 5
9008 Tromsø

Telefon:
40 39 30 30

Org.nr
815 260 422 mva

ADVOKATFIRMAET
HAAGENSEN & BAKKELUND AS

I samarbeidsavtalen er det ikke gjort noe større poeng ut av denne problemstillingen enn å vise til uttalelsen fra Bufdir. Vi mener derfor at punkt 3.1 fjerde ledd nr. 2 må utbygges noe, jf. nedenfor.

Kompetansespørsmålet er ikke problematisk på dagtid, idet vi forutsetter at barneverntjenestens leder er til stede og har mulighet til å fatte vedtak. Det er primært når barnevernvakten er nødt til å treffe akuttvedtak utenfor arbeidstid, i helger og i høytider at kompetansespørsmålet settes på spissen.

Utgangspunktet er at det er *barneverntjenestens leder* som har vedtakskompetanse i hastesaker, blant annet vedtak etter bvl. §§ 4-6, 4-9 og 4-25. Vedtakskompetansen etter disse bestemmelsene kan *ikke* delegeres til barnevernvakten. Forutsetningen for at barnevernvaktene skal ha kompetanse til å fatte vedtak etter de nevnte bestemmelsene, er at barnevernlederen har utpekt lederen for barnevernvakten til å fungere som barnevernleder under barnevernlederens fravær.

For øvrig er det primært i de tilfellene hvor det er behov for å treffe akuttvedtak mot foreldrenes vilje, på tidspunkter der barneverntjenestens (fungerende) leder ikke er tilgjengelig, at det er påtalemyndigheten som har nødvendig kompetanse.

Altså: Ved hastevedtak er det *primært* barnevernlederen som har vedtakskompetanse. Dersom barnevernlederen ikke er til stede (typisk etter arbeidstid, i helger og i ferier) er det den barnevernlederen har utpekt som *fungerende barnevernleder* som har nødvendig vedtakskompetanse. Først dersom hverken barnevernlederen eller fungerende barnevernleder er tilgjengelig, bør påtalemyndigheten kontaktes for å fatte vedtak.

Vi mener på denne bakgrunn at det bør fremgå klarere av samarbeidsavtalens punkt 3.1 fjerde ledd nr. 2 at barneverntjenestens leder kan utpeke en fungerende leder som fungerer ved barnevernlederens fravær.

4. Avslutning

Som det fremgår foran, tilfredsstiller avtalen kommunelovens krav. Vi har foreslått en liten tilføyelse hva angår kompetanse til å treffe akuttvedtak.

Thorbjørn Risse Haagensen

Advokat

Ole Kristian Sandvik

Advokatfullmektig

Postadresse:
Postboks 72
9251 Tromsø

Besøksadresse:
Haakon Den Gamles Gate 5
9008 Tromsø

Telefon:
40 39 30 30

Org.nr
815 260 422 mva

Hjemmeside: www.haagensenbakkellund.no

E-post: post@haagensenbakkellund.no

Barnevernsvakt for 8 kommuner:

Totalt driftsbudsjett 2019

Utgift	Beløp
Godtgjørelse	48 000,00
Telefon	7 000,00
Kurs	20 000,00
Dataløsning	41 000,00
Diverse kost	9 000,00
Sum driftsbudsjett	125 000,00

Oppstarts utgifter	100 000,00
---------------------------	-------------------

Utgift pr kommune blir første år på kr: kr 28.125,-

Andre driftsår blir utgiften på kr 15.625,- + prisstigning.

Kommentarer til budsjettpostene:Årlig drifts utgifter:

Lønn: Lagt inn som en godtgjørelse for ekstraarbeid til barnevernleder.

Telefon: Ordning for å koble seg opp til vakttelefon. Det er tatt utgangspunkt i 1 telefon for hver kommune. Hver kommune må stille med egne telefoner.

Kurs: 2 ansatte i vaktordningen sendes på kurs pr år.

Dataløsning: Visma flyt barnevernsvakt. Nødvendig programvare for å ivareta personvern.

Div kost: en liten buffer til uforutsette utgifter.

Oppstarts utgifter:

Det vil påløpe noen utgifter til oppstart ifm. dataløsning og telefonløsning. Dette er beregnet til 100.000,-. Dette er engangsutgifter.

Kommentarer i forhold til utgifter til vakt for akuttberedskap:

Samarbeidsavtalen tar utgangspunkt i at vakten i akuttberedskap skal lønnes med 1/5. Den enkelte kommune dekker sine utgifter for sine vakter.

Eventuelle utgifter til øvrige kurs, utstyr, møter mm dekkes av den enkelte kommune.

50/18 Tiltaksstrategi for SMIL - 2018 - 2021

Arkivsak-dok. 18/00262-4
Arkivkode. 243
Saksbehandler Ole Eivind Pedersen-Dyrstad

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	06.12.2018	121/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	50/18

Formannskap har behandlet saken i møte 06.12.2018 sak 121/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret godkjenner «Tiltaksstrategi for SMIL – 2018 – 2021» slik den foreligger.
Aktiviteteene finansieres via tilskuddsmidler og egeninnsats fra grunneiere.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Ibestad formannskap godkjenner «Tiltaksstrategi for SMIL – 2018 – 2021» slik den foreligger.
Aktiviteteene finansieres via tilskuddsmidler og egeninnsats fra grunneiere.

Vedlegg:

1. Forslag til Tiltaksstrategi for SMIL – 2018 – 2021
2. Aktivitetsbudsjett/behov for midler 2019

Kort beskrivelse av saken

Fylkesmannen krever en flerårig «Tiltaksstrategi for SMIL»(Spesielle miljøtiltak i jordbruket) slik at midler kan tildeles og prioriteres

Fakta i saken

I forskriften for SMIL står det i § 8 at kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader og at dette skal gjøres i dialog med fylkesmannen. Disse retningslinjene er til vanlig blitt kalt tiltaksstrategier.

Landbruksdirektoratet sier i sitt rundskriv 2017-13 at kommunene skal målrette innsatsen og tiltakene etter lokale miljømessige utfordringer. Tilskuddsmidlene skal derfor prioriteres på grunnlag av lokalt tilpassede målsetninger og strategier.

Vurdering

Planen er vært gjennomgått av Fylkesmannens landbruksavdeling og er blitt revidert og godkjent ut fra de veiledninger og anbefalinger vi har fått.

Når det gjelder mål for landbruket generelt i punkt 3.2, 3.3, 3.4 er disse ikke spesielt rettet mot SMIL-søknadene, men siden lbestad foreløpig mangler oppdatert Landbruksplan er disse målene tatt med. Ny landbruksplan for lbestad er planlagt vedtatt i 2019

Prioriteringer for 2019 er gjort etter innspill fra næringsaktører innenfor landbruk samt FMs landbruksavdeling

Prioriteringer for 2019 er Tilskudd til Utmarksgjærder samt skjøtsel av kulturmiljøer (se vedlegg)

Rådmannens konklusjon

Rådmannen tilrår formannskapet å godkjenne «Tiltaksstrategi for SMIL – 2018 – 2021» slik den foreligger.

Vedlegg til sak

Tiltaksstrategi_for_S
MIL_2018-2021

Aktivitetbudsjett_Be
hov_midler_2019

Kommunal tiltaks-strategi for SMIL tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket 2018 - 2021

Oppført 2018 med tilskudd fra Troms Fylkeskommune

Foto: Jim Jensen

Kommunal tiltaksstrategi for tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2018-2021 (skal vedtas av formannskapet).

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn	3
1.1	Forskriften har følgende formål (§1):	3
1.2	Organisering og prosess	3
2	Miljøutfordringer for jordbruket i kommunen	3
2.1	Verdifulle kulturlandskap	4
2.2	Kulturminner	4
2.3	Biologisk mangfold	4
2.4	Gårdshauger	4
2.5	Forurensning	5
2.6	Friluftsliv	5
3	Overordna mål for landbruket i kommunen	5
3.1	Miljømål	6
3.2	Mål innen landbruk:	6
3.3	Delmål:	6
3.4	Strategi for å oppnå målene	7
4	Retningslinjer for prioritering mellom søknadene	7
4.1	Regler for SMIL-tilskudd:	7
4.2	Vilkår	7
4.3	Virkeområde	8
5	Tilskuddsordninger	8
5.1	Planleggings- og tilretteleggingsprosjekt	9
5.2	Kulturlandskapstiltak	9
5.3	Forurensningstiltak	9
6	Prioriteringer 2018 -2021	11
6.1	Planlegging og tilretteleggingsprosjekter (§ 4 - 5)	11
6.2	Kulturlandskapstiltak	11
6.3	Forurensningstiltak (§ 5.2)	11
7	Tilskuddssatser	11
7.1	Prosjekter:	11
7.2	Tiltak:	11
7.3	Søknadsskjema og søknadsfrist	12
8	Vedlegg 1	12

1 Bakgrunn

Stortingsmelding nr.. 19 (2001-2002) *Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå* overførte en rekke oppgaver innen landbruksforvaltningen til kommunene. Blant annet fikk kommunene myndighet til å forvalte saker etter Forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-midler). Landbruksdepartementet fastsatte 16.12.2016 siste endring av Forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket.

1.1 Forskriften har følgende formål (§1):

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur og kulturminneverdier i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensning fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier. Grunnlagsdokumenter:

Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket. (Vedlegg 1).
Rundskriv 2015-17 fra Landbruksdirektoratet

Regionalt miljøprogram for Troms (2013-2016) <http://www.fylkesmannen.no/Troms>
Naturmangfoldloven <http://lovdata.no>

1.2 Organisering og prosess

Fylkesmannen tildeler årlig SMIL-midler til kommunene. Vedtak om tildeling av tilskudd etter forskriften fattes av kommunen i tråd med kommunens tiltaksstrategi.

Utviklingsplan for næring som omfatter reiseliv, landbruk og øvrig næringsliv er planlagt gjennomført i 2019.

Målsettingen og delmålene for landbruk er justert og innspill fra møte med landbruksaktører tirsdag 04.09.2018, og er brukt som et av grunnlagene for opprettelse av tiltaksstrategiene for SMIL. Strategi-planen er nå sendt på høring til alle aktive gårdbrukere i lbestad

Disse strategiene skal gjelde for 2018-2021 med rullering i løpet av 2021

2 Miljøutfordringer for jordbruket i kommunen

Tiltaksstrategiene for SMIL skal ivareta lokale miljøutfordringer samt følge opp tiltakene i Regionalt miljøprogram RMP. Miljøutfordringene for

jordbruket er ivaretagelse av kulturvernverdiene i landbrukets kulturlandskap og å redusere forurensningen fra jordbruket.

Å legge til rette for flerbruk av kulturlandskapet gir mulighet for økt verdiskaping/næringsutvikling i landbruket. Og det er viktig å vise og se verdien av å holde jordbrukets kulturlandskap i hevd. I tillegg er folkehelse og trivsel en viktig faktor.

2.1 Verdifulle kulturlandskap

Store deler av kulturlandskapet i kommunen er forma etter folkevandrings-tida

Kulturlandskapet består av ulike bruksareal og bygninger og det er registrert flere verdifulle kulturlandskap i kommunen:

- Sørrollnes - ([link til rapport for Troms](#))
- Bolla
- Fjellhøyden
- Engenes
- Nord-Rollnes
- Åndervåg
- Kråkrø

2.2 Kulturminner

I registeret over kulturminner i lbestad er det følgende:

- kirkesteder (lbestad og Engenes)
- Flere samiske kulturminner
- Hamnvik handelsted
- flere arkeologiske funn, bl.a. Nord-Rollnes, Engenes, Åndervåg, Sørrollnes, Bussevika, Vik (helleristninger)

2.3 Biologisk mangfold

Verdisetting av viktige naturtyper for biologisk mangfold i lbestad ble utført som en del av en masteroppgave i naturforvaltning (30 stp) i 2006. Mange av de ca. 60 lokaliteter som ble registrert er lagt inn på følgende link: [Naturbase lbestad](#)

2.4 Gårdshauger

I registeret over gårdshauger i lbestad er det følgende:

- Dyrstad
- lbestad

- Sørrollnes
- Nord-Rollnes
- Engenes
- Bolla

2.5 Forurensning

Det er forholdsvis kun mindre elver og bekker i lbestad

Som følge av stor fokus på forurensning fra jordbruket er det i dag liten forurensning fra jordbruket i kommunen.

Potensiell elver og bekker kan være følgende:

- Presteelva (Rolla)
- Dyrstadelva
- Oteråa (ikke landbruk – Eutrofiering etter lagring av plantemateriale)
- Rollneselva

2.6 Friluftsliv

lbestad kommune er en stor utmarkskommune og det er mange ulike brukere til jakt, fiske og friluftsliv. Muligheten for tilrettelagt friluftsliv er mange både sommer og vinter. Jordbrukets kulturlandskap inngår i tidligere FYSAK sine merka topptur-løyper (tur 10 - lbestad frivilligsentral) og det er i tillegg turstier og lysløyper/oppkjørte skispor i kommunen, både på Både Rolla og Andørja

Er medlem av Midtre Hålogaland friluftsråd

3 Overordna mål for landbruket i kommunen

lbestad kommune er en av landbruks-kommunene i Troms hvor nedgangen i antall gårdsbruk i drift er stabilisert og det er et aktivt jordbruk i hele kommunen. Det aktive landbruket bidrar til langsiktig og bærekraftig forvaltning av arealressursene og kulturlandskapet samt bidrar til å opprettholde livskraftige bygdesamfunn.

Bruken av kulturlandskapet er viktig i forhold til det biologiske mangfoldet, reiselivet og allmennheten. Endringen i arealbruk, bruksstruktur og driftsmåter har medført ei økende gjengroing særlig i lbestad og Sør-Troms.

Landbruket i lbestad har store utfordringer knyttet til:

- Beitebruk - herunder gjerdeproblematikk
- Alt for mye leiejord
- Eldre driftsbygninger
- Generasjonsskifte

Kommunen ønsker at SMIL-midlene skal stimulere det aktive landbruket til bruk av kulturlandskapet og opprettholde miljøinnsatsen samt være med å støtte opp om fellestiltak og nyetableringer. SMIL-midlene skal også være med på å sikre historisk materiale innenfor byggeteknikk og arealbruk i kommunen.

SMIL-midlene skal stimulere det aktive landbruket til å unngå konflikter til den øvrige befolkningen f.eks. til tilskudd til utmarksgjerder, gjødselhåndtering o.l.

3.1 Miljømål

- Holde kulturlandskapet i hevd
- Ta vare på kulturminner
- Bevare viktige områder for biologisk mangfold
- Sikre at viktige områder for friluftsliv skal være tilgjengelig for allmennheten
- Sikre kalkholdige naturvernområder
- Bevare mangfold av orkideer samt truede arter i utmark

3.2 Mål innen landbruk:

- Ibestad skal styrke egen landbruksnæring gjennom å bidra til videreutvikling av dagens drift og legge til rette for økt produksjon og foredling innen jord- og skogbruk.
- Utmarksnæringen bør også knyttes bedre opp mot reiselivsnæringen.

3.3 Delmål:

- Mobilisere til rekruttering
- Agronomi og jordvern – økt matsikkerhet
- Kommunal tilrettelegger og pådriver for næringa
- Styrke infrastrukturen i landbruket
- Legge til rette for generasjonsskifte
- Bidra til fornying av driftsmidlene samt framtidrettede teknologiske løsninger for driftsbygningene

- Oppfordre grunneierne til langsiktige leiekontrakter
- Stimulere til at bønder kan kjøpe opp leiejord
- Bidra til økt samarbeid med utmarks- og grunneierlag

For å nå målet skal kommunen sikre landbruksnæringen et godt og tilstrekkelig ressursgrunnlag. I samarbeid med næringen skal kommunen være med på å videreutvikle landbruket mot økt foredling, økt kompetanse og nettverk både innen egen næring og i forhold til øvrig næringsliv.

3.4 Strategi for å oppnå målene

Målene skal først og fremst nås gjennom forvaltning av aktuelle lover og forskrifter. SMIL-tilskuddet er et lite men viktig bidrag for å nå målene. Strategier for bruken av midlene er følgende:

- Ibestad kommune er ansvarlig for at saksbehandling av søknader om SMIL-tilskudd følger enhver tid gjeldende forskrift og tiltaksstrategi og kommunen er vedtaksmyndighet.
- Ibestad kommune skal bistå til å gjøre de ulike tilskudd områdene bedre kjent for eiere av landbrukseiendommer gjennom informasjon på Ibestad kommunes hjemmeside: <https://ibestad.kommune.no>
- Ibestad kommune skal gjennom Regionalt miljøprogram for Troms sørge for at ordningene blir brukt til beste for kulturlandskapet i Ibestad kommune

4 Retningslinjer for prioritering mellom søknadene

4.1 Regler for SMIL-tilskudd:

1. Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter som leder frem til konkrete tiltak innen kulturlandskap/forurensning prioriteres høyt
2. SMIL-søknader som i ettertid kan gi RMP-tilskudd (regionalt miljøprogram) til årlig drift/skjøtsel, prioriteres.
3. Prosjekt med stort miljø- og verdiskapnings-potensial prioriteres.
4. Fellestiltak prioriteres normalt foran enkelttiltak.
5. Søknadsfrist kommunale SMIL-midler: **1. juni.**
6. Søknadsfrist investeringstiltak organisert beitebruk: **15. februar**

4.2 Vilkår

- Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdier i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket. Det kan ikke gis tilskudd til tiltak som forventes utført gjennom vanlig jordbruksdrift.
- Tilskudd kan innvilges til foretak som oppfyller vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløser-tilskudd i jordbruket § 2 og § 4. Det må foreligge tillatelse fra landbrukseiendommens eier til gjennomføring av prosjekt eller tiltak som nevnt i forskriftens § 4 og § 5.
- Det kan ikke innvilges tilskudd til prosjekt eller tiltak på landbrukseiendommer som eies og drives av stat, fylke eller kommune med mindre tiltaket er et fellestiltak der en eller flere tilskottsberettigede landbrukseiendommer er med.
- Søker må oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødselplanlegging og forskrift 26. juli 2004 nr. 1138 om plantevernmidler § 18 femte ledd.
- Søker må videre ha kart over jordbruksarealene foretaket til en hver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.
- Det kan settes vilkår for innvilgning av tilskudd til det enkelte prosjekt og tiltak. Frist for gjennomføring av prosjekt etter § 4 og tiltak etter § 5 er 3 år fra hvert tilskudd ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

4.3 Virkeområde

- Forskriften gjelder for prosjekter/tiltak på landbrukseiendommer jf. jordloven § 12, samt i områder vernet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

5 Tilskuddsordninger

5.1 Planleggings- og tilretteleggingsprosjekt

- For å få en mer helhetlig og samordnet innsats og for å bidra til prosesser som sikrer bredest mulig involvering og forankring i miljøarbeidet, kan det gis tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter. Tilskuddssats inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag.
- Formålet med slike prosjekter er å legge forholdene til rette for større helhetlige prosjekter over større områder for eksempel knyttet til et vassdrag eller ei bygd. Slike planleggings og tilretteleggingsprosjekter bør lede frem til gode og konkrete kulturlandskaps- og forurensningstiltak som nevnt i § 5.
- Den som står som søker for denne type prosjekter må oppfylle vilkårene i PT-forskriftens § 2 og 4. Lag og foreninger kan ikke lenge søke SMIL-tilskudd.
- Det forutsettes normalt medvirkning/finansiering fra andre kilder enn SMIL.

5.2 Kulturlandskapstiltak

Det kan gis tilskudd til gjennomføring av tiltak som ivaretar natur- og kulturminner.

Kulturlandskapstiltak som gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting ivaretar natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap.

Forskriften omfatter blant annet tiltak som:

- *ivaretar biologisk mangfold og gammel kulturmark, og som tilrettelegger for økt biologisk mangfold*
- *tilrettelegger for større tilgjengelighet og opplevelser i landskapet, og som holder verdifulle områder åpne.*
- *ivaretar kulturminner og kulturmiljøer, inkludert freda og verneverdige bygninger, gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting etter kulturminnefaglige retningslinjer.*
- *Som fremmer organisert beitebruk i utmarka (vedtaksmyndighet hos Fylkesmannen)*

Tilskuddssats er inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag

5.3 Forurensningstiltak

Det kan gis tilskudd til følgende tiltak:

- redusere risikoen for erosjon på jordbruksarealer og i vannløp
- reduserer avrenning av næringsstoffer fra jordbruksarealer
- reduserer forurensende utslipp fra jordbruket til jord, luft og vann.

Forskriften omfatter blant annet følgende tiltak:

- *utbedring og supplering av hydrotekniske anlegg, herunder graving av åpne kanaler til erstatning for eksisterende lukka avløp*
- *fangdammer, andre økologiske rensetiltak og miljøplantinger*
- *tiltak som reduserer risiko for tap av plantevernmidler*
- *legge om fra drift med åpen åker til mer miljøvennlig og ekstensiv planteproduksjon på spesielt erosjonsutsatte arealer*
- *særskilte bygningsmessige miljøtiltak i eller i tilknytning til eksisterende driftsbygning eller driftsopplegg*

6 Prioriteringer 2018 -2021

6.1 Planlegging og tilretteleggingsprosjekter (§ 4 - 5)

- Planlegging, organisering og prosjektarbeid
- Forprosjekter

6.2 Kulturlandskapstiltak

1. Tiltak som ivaretar biologisk mangfold og gammel kulturmark, og som tilrettelegger for økt biologisk mangfold
2. Tiltak som tilrettelegger for større tilgjengelighet og opplevelser i landskapet, og som holder verdifulle områder åpne.
3. Tiltak som ivaretar kulturminner og kulturmiljøer, inkludert verneverdige bygninger gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting

6.3 Forurensningstiltak (§ 5.2)

- utbedring og supplering av hydrotekniske anlegg fangdammer, andre økologiske rensetiltak og miljøplantinger
- tiltak som reduserer risiko for tap av plantevernmidler
- legge om fra drift med åpen åker til mer miljøvennlig og ekstensiv planteproduksjon på spesielt erosjonsutsatte arealer
- særskilte bygningsmessige miljøtiltak i eller i tilknytning til eksisterende driftsbygning eller driftsopplegg

7 Tilskuddssatser

7.1 Prosjekter:

Inntil 100 % for planlegging, organisering og prosjektarbeid, kan fordeles over 3 år. (forskriften § 4).

7.2 Tiltak:

Inntil 70 % engangsbeløp, særskilte tiltak innen biologisk mangfold med inntil 100 %, (forskriftens § 5).

Det gis normalt ikke tilskudd til maskiner eller annet løst teknisk utstyr.

7.3 Søknadsskjema og søknadsfrist

Standard søknadsskjema fra SLF

<https://www.slf.dep.no/no/dokumenter/skjema/attachment/702?ts>.

Søknadsfrist 1. juni

8 Vedlegg 1

Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Hjemmel: Fastsatt av Landbruksdepartementet (nå Landbruks- og matdepartementet) 4. februar 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18.

Endringer: Endret ved forskrifter 3 sep. 2014 nr. 1144, 16 feb. 2015 nr. 126, 17 feb. 2015 nr. 132, 16 des. 2016 nr. 1660.

§ 1. Formål

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for prosjekter/tiltak på landbrukseiendommer jf. jordloven § 12, samt i områder vernet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

Endret ved forskrift 17 feb. 2015 nr. 132.

§ 3. Vilkår

Tilskudd kan innvilges til foretak der det foregår en tilskudds-berettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløser tilskudd i jordbruket § 2 og § 3 eller § 4. Det må foreligge tillatelse fra landbrukseiendommens eier til gjennomføring av prosjekt eller tiltak som nevnt i denne forskriftens § 4 og § 5.

Det kan ikke innvilges tilskudd til prosjekt eller tiltak på landbrukseiendommer som eies og drives av stat, fylke eller kommune med mindre tiltaket er et fellestiltak der en eller flere tilskuddsberettigede landbrukseiendommer er med.

Søker må oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging. Det skal føres journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Søker må videre ha kart over jordbruksarealene foretaket til enhver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.

Dersom arealene er leid bort må søker likevel kunne dokumentere at vilkårene i første og tredje ledd er oppfylt.

Det kan settes vilkår for innvilgning av tilskudd til det enkelte prosjekt og tiltak. Frist for

gjennomføring av prosjekt etter § 4 og tiltak etter § 5 er 3 år fra hvert tilskudd ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

Endret ved forskrifter 16 feb 2015 nr. 126, 16 des 2016 nr. 1660 (i kraft 1 jan 2017).

§ 4. Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

Det kan innvilges tilskudd til prosjekter som leder fram til planer for konkrete tiltak som nevnt i § 5.

Tilskudd innvilges på grunnlag av godkjente kostnadsoverslag ved planlegging, organisering og prosjektarbeid.

Det ytes engangstilskudd med inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag.

§ 5. Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak

Det kan innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet. Det kan også innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som bidrar til å hindre eller redusere forurensning eller risikoen for forurensning fra jordbruket.

Tilskudd innvilges på grunnlag av godkjente kostnadsoverslag for gjennomføring av tiltaket.

Det ytes engangstilskudd med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag. For særskilte tiltak for å ivareta biologisk mangfold, kan det ytes tilskudd med inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag.

§ 6. Søknad og dokumentasjon

Kommunen kan fastsette søknadsfrist.

Det skal benyttes søknadsskjema som er utarbeidet av Landbruksdirektoratet. Foretaket skal vedlegge en plan der miljøtiltaket beskrives og kartfestes, og der det redegjøres for målene med prosjektet eller tiltaket.

Når prosjektet eller tiltaket er gjennomført, skal det sendes inn dokumentasjon på at det er gjennomført i henhold til vilkår gitt i vedtaksbrev.

Endret ved forskrifter 3 sep 2014 nr. 1144, 16 feb 2015 nr. 126.

§ 7. Utbetaling

Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

§ 8. Administrasjon, klage og dispensasjon

Vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskriften fattes av kommunen.

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog med fylkesmannen og næringsorganisasjonene i jordbruket lokalt.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til fylkesmannen etter reglene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VI.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i denne forskriften.

Endret ved forskrift 16 feb. 2015 nr. 126.

§ 9. Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen, Landbruksdirektoratet eller Riksrevisjonen finner nødvendig for å kunne kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er i tråd med forutsetningene.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kan foreta stedlig kontroll.

Endret ved forskrifter 3 sep. 2014 nr. 1144, 16 feb. 2015 nr. 126.

§ 10. Omgjøring, tilbakebetaling og motregning

Vedtak om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom det avdekkes forhold som er i strid med det som er forutsatt ved innvilgning av tilskuddet. Kravet kan motregnes i tilskudd som utspringer av mottakerens landbruksvirksomhet. Dersom tilbakebetaling ikke skjer innen den frist som blir gitt, kan det kreves forsinkelsesrenter i tillegg, jf. lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.v.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Fra samme dato oppheves forskrift 1. januar 2000 nr. 1531 om investeringsstøtte til miljøtiltak, forskrift 7. mars 2000 nr. 213 om tilskudd til miljørettet omlegging av kornområder og forskrift 26. februar 1999 nr. 273 om tilskudd til spesielle tiltak i landbrukets kulturlandskap med freda og verneverdige bygninger.

Tilskudd innvilges på grunnlag av godkjente kostnadsoverslag ved planlegging, organisering og prosjektarbeid.

Det ytes engangstilskudd med inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag.

TILTAK I BEITEOMRÅDER

Kommune

IBESTAD

AKTIVITETSBUDSJETT 2019**Behov for midler til tiltak i beiteområder**

Tiltak (beskriv hvilke)	Ant. tiltak	Kostnad	Tilskott
Utmarksgjærde Sørrollnes	1	190 000	
Utmarksgjærde Sør-Forså	1	260 000	
Sum	2	450 000	0

Kommentarer:

Utmarksgjærde Sørrollnes : Delvis utskifting av nett, stolper, overtråd, og noe skogrydding

Utmarksgjærde Sør-Forså : Helt komplett nytt gjærde og mye skogrydding

SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET

Kommune 1917

Ark 5

AKTIVITETSBUDSJETT 2019

Behov for midler til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Planlegging og tilretteleggingstiltak (beskriv hvilke)	Ant. tiltak	Kostnad	Tilskott
Sum	0	0	0

Kulturlandskapstiltak

Biologisk mangfold / gammel kulturmark			
Tilgjengelighet/opplevelseskvalitet			
Kulturminner/kulturmiljøer		45 000	
Verneverdige bygninger			
Sum	0	45 000	0

Forurensingstiltak

Særskilte bygningsmessige tiltak			
Hydrotekniske anlegg			
Miljøplanting			
Økologiske renseanlegg			
Omlægging til ekstensiv planteprod.			
Sum	0	0	0

Totalt behov for SMIL-midler

0	45 000	0
----------	---------------	----------

Kommentarer/beskrivelser (kan eventuelt føres på eget ark):

Inngjærning samt skog- og krattrydding av areal for skjøtsel av vernede kulturminner/kulturmiljøer på Fjellhøyden ved Sandvannet på Rolla

51/18 Nytt formelt vedtak, Ånderkleiva næringsområde.

Arkivsak-dok. 16/00162-33
Arkivkode. B
Saksbehandler Katrine Nordgård

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	22.11.2018	112/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	51/18

Formannskap har behandlet saken i møte 22.11.2018 sak 112/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

I medhold av Plan- og bygningslovens § 12 – 12 vedtar lbestad kommune reguleringskart, planbeskrivelse og tilhørende reguleringsbestemmelser for Ånderkleiva næringsområde.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

I medhold av Plan- og bygningslovens § 12 – 12 vedtar lbestad kommune reguleringskart, planbeskrivelse og tilhørende reguleringsbestemmelser for "Ånderkleiva næringsområde").

Vedlegg:

1. Trekking av innsigelse. 23/10-18. NVE.
2. Trekking av innsigelse. Fylkesmannen i Troms.

Kort beskrivelse av saken

Under behandling av utvidelse av reguleringsplanen for Ånderkleiva næringsareal, har det vist seg at NVE og Fylkesmannen i Troms ikke mottok formell henvendelse om frafallelse av

innsigelser de hadde fremmet grunnet påpekte mangler ved planforslaget som var ute til høring i 2016.

Planen ble utbedret iht. innsigelsene før vedtak i kommunen, men da sektormyndighetene ikke mottok formell henvendelse fra oss om å frafalle innsigelse, må dette gjøres på nytt.

Fakta i saken

Siden det formelt sett forelå innsigelser når planen ble vedtatt i 2017, så er den kommunale egengodkjenningen ugyldig.

Under behandlingen i 2017 har man misforstått tilbakemeldingen fra myndighetene, og det ble derfor formulert følgende i saksfremlegget:

«Forslagstiller har i løpet av våren 2017, innarbeidet Geoteknisk vurdering og foretatt merknadsbehandling og mindre justeringer i planbestemmelser og plankart.

Disse justeringene hensynstar merknader/innspill/varsel om innsigelse i innkomne høringsuttalelser fra offentlige instanser, samt kommunens tilbakemelding. Høringsinstanser har gitt tilbakemelding om at dersom deres merknader er ivaretatt, så frafaller varsel om innsigelse.

Dersom det ikke er foretatt vesentlige endringer, så er det ikke krav om ny høring.

Det foreligger derfor ikke lengre innsigelser til planen og endelig planforslag fremmes nå for egengodkjenning av lbestad kommune.»

Det viste seg å være en misforståelse, og denne feilen må rettes opp.

Myndighetene har nå mottatt formell henvendelse fra oss og har frafalt innsigelsene.

Kommunen må derfor gjøre nytt formelt vedtak om egengodkjenning av planen for at denne skal være gyldig.

Vurdering

Dette endrer ikke noe ved planen slik den forelå ved vedtak i 2017, og det er derfor kun en formell sak å gjøre vedtak om egengodkjenning.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Personell

Økonomi

Vurderes ikke for dette saksfremlegget.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen mener at dette er en formalitet, og anbefaler at man godkjenner planen slik den forelå ved vedtak i 2017 slik at denne blir gyldig og kan ligge til grunn for det videre arbeidet med Ånderkleiva næringsområde (Det jobbes ed en utvidelse av denne reguleringsplanen).

Vedlegg til sak

201605284-16NVE
trekker innsigelse - R

http_fmephweb2_
FMTR_API_GETDOC_

Sak 51/18- VI

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Ibestad kommune

9450 HAMNVIK

Katrine Nordgård

Vår dato: 23.10.2018

Vår ref.: 201605284-16

Arkiv: 323

Deres dato: 15.10.2018

Deres ref.:

Saksbehandler:

Anita Andreassen

22959612/anan@nve.no

NVE trekker innsigelse - Reguleringsplan for Ånderkleiva næringsområde - Ibestad kommune

Vi viser til e-post datert 15.10.2018 hvor NVE blir bedt om å trekke innsigelse gitt den 01.11.2016.

I forbindelse med offentlig ettersyn av reguleringsplan for Ånderkleiva næringsområde mente NVE at det foreliggende planmaterialet ikke ga tilstrekkelig avklaring av faren for mulig kvikkleireskred og fremmet derfor følgende innsigelse til planen:

NVE kan ikke se at reel fare for kvikkleireskred er tilstrekkelig vurdert i henhold til TEK 10 § 7-3 med tilhørende veileder. Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 5-4 fremmer NVE innsigelse til reguleringsplan for Åndervika næringsområde inntil faren for kvikkleireskred er tilstrekkelig utredet.

Det er i ettertid foretatt grunnundersøkelser i området, jfr. Multiconsults rapport datert 14.02.2017 og Multiconsults notat datert 13.02.2017, som konkluderer med tilfredsstillende sikkerhet i forhold til fare for kvikkleireskred. Det kan se ut til at det har vært en misforståelse mellom Ibestad kommune og NVE vedrørende avklaring av innsigelsen. Dette ble avklart i NVEs e-post til kommunen den 12.10.2018 hvor vi anmodet om å komme med en formell henvendelse om trekking av innsigelsen.

NVE har sett gjennom Multiconsults rapport datert 14.02.2017 og Multiconsults notat datert 13.02.2017 og mener de er tilfredsstillende utført i henhold til NVEs veileder 7/2014 *Sikkerhet mot kvikkleireskred*.

Vi anser med dette innsigelse datert 01.11.2016 som imøtekommet og trekker innsigelsen.

Med hilsen

Knut Aune Hoseth
regionsjef

Anita Andreassen
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til: Fylkesmannen i Troms

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen, 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Ibestad kommune
Kopparvika 7
9450 Hamnvik

Fylkesmannens svar til anmodning om å trekke innsigelser knyttet til planforslag for Ånderkleiva næringsområde på Engenes i Ibestad kommune

Fylkesmannen i Troms viser til mottatt dokumenter fra Ibestad kommune med anmodning om å frafalle innsigelser knyttet til planforslag for Ånderkleiva næringsområde.

I brev datert 25. november 2016 ga Fylkesmannen i Troms en samordnet høringsuttalelse med innsigelser til forslag til reguleringsplan for Ånderkleiva næringsområde. Innsigelsene var knyttet til:

1. NVE: faren for kvikkleireskred er ikke tilstrekkelig utredet
2. Fylkesmannen i Troms: mangelfull ROS analyse og dertil manglende oppfølging i bindende plandokumenter.

I forbindelse med varsel om reguleringsendring av Ånderkleiva næringsområde ble Fylkesmannen oppmerksom på at Ibestad kommune har vedtatt et planforslag heftet med to formelt ikke løste innsigelser. Dette innebærer at planforslaget i dag ikke har rettsvirkning. I dialog med saksbehandler i Ibestad kommune foreligger det nå en anmodning om å frafalle innsigelsene knyttet til planforslaget for Ånderkleiva næringsområde.

I brev datert 23. oktober 2018 frafaller NVE innsigelsen knyttet til planforslaget for Ånderkleiva næringsområdet.

Under forutsetning at reviderte plan dokumenter vedtas politisk finner Fylkesmannen i Troms grunnlag for å frafalle innsigelsen for Ånderkleiva næringsområdet.

For ordens skyld vil vi gi en uttalelse til varsel om utvidelse av planområde i eget brev.

Fylkesmannen ønsker lykke til videre og stiller til disposisjon ved behov for råd/veiledning i det videre planarbeidet. Ved henvendelser ber vi dere oppgi saksnummer **2017/4308**.

Med hilsen

Elisabeth Vik Aspaker
Fylkesmann

Per Elvestad
plandirektør

Kopi til:

Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	Tromsø
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 - Majorstua	0301	Oslo

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

52/18 Kommunestyrevalget 2019

Arkivsak-dok. 18/00325-1
Arkivkode. 010
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	02.11.2018	108/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	52/18

Formannskap har behandlet saken i møte 02.11.2018 sak 108/18

Møtebehandling

AFL/H/SP v/Jim Kristiansen fremmet følgende forslag:

Pkt. 1. tillegg: Søndag 8. september 2019 ved Ibestad krets kl. 12:00–16:00.

Votering

Det ble votert over rådmannens forslag med tillegg av forslag fra AFL/H/SP.
Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019 holdes det valg i Ibestad kommune slik:
Søndag 8. september 2019 ved Ibestad krets kl. 12:00-16:00.
Mandag 9. september 2019 ved Ibestad og Solstad kretser kl. 11:00-20:00.
2. Formannskapet velges til Valgstyre.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019 holdes det valg i Ibestad kommune slik:
Mandag 9. september 2019 ved Ibestad og Solstad kretser kl. 11:00-20:00.
2. Formannskapet velges til Valgstyre.

Vedlegg:

Brev av 16. mars 2018 fra Kommunal og moderniseringsdepartementet.

Kort beskrivelse av saken

I statsråd 16. mars 2018 er valgdagen for kommunestyre- og fylkestingsvalget fastsatt til mandag 9. september 2019.

Hvert enkelt kommunestyre kan – i medhold av valgloven § 9-2 (2) – bestemme at det i vedkommende kommune skal holdes valg også søndag 8. september 2019.

Vurdering

Fra og med valget i 2019 har lbestad kommune hatt to valgkretser, lbestad og Solstad. Valget har vært avviklet på den fastsatte valgdagen fra klokken 11:00 – 20:00.

Formannskapet har vært valgstyre.

Helse og miljø: Ingen konsekvenser

Personell: Ingen konsekvenser

Økonomi: Ingen konsekvenser

Rådmannens konklusjon

Rådmannen mener at kommunestyre- og fylkestingsvalget avholdes mandag 9. september 2019 ved lbestad og Solstad kretser kl 11:00-20:00 og at formannskapet velges til valgstyre.

Vedlegg til sak

Fastsetting av
valgdag for kommune

SAK 52/18- VI

**DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT**

Departementene
Fylkesmennene
Fylkeskommunene
Kommunene
Registrerte politiske partier
Stortinget

Deres ref

Vår ref

Dato

18/584-8

16. mars 2018

Fastsetting av valgdag for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019

Valgloven § 9-2 (1) lyder:

"Kongen fastsetter før hvert valg valgdagen til en mandag."

I statsråd 16. mars 2018 er valgdagen for kommunestyre- og fylkestingsvalget fastsatt til **mandag 9. september 2019.**

Hvert enkelt kommunestyre kan – i medhold av valgloven § 9-2 (2) – bestemme at det i vedkommende kommune skal holdes valg også søndag 8. september 2019.

Departementet vil i løpet av våren fastsette forskrifter for gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019 for kommuner og fylkeskommuner som er berørt av grenseendringer. Disse kommunene og fylkeskommunene skal gjennomføre valg som om sammenslåinger, deling og grensejusteringer er gjennomført. Departementet vil forskriftsfeste at fellesnemnda får myndighet til å bestemme om det skal avholdes valg også på søndagen.

Med hilsen

Siri Dolven (e.f.)
avdelingsdirektør

Sissel Lian
seniorrådgiver

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Sissel Lian
22 24 68 89

Kopi: Valgdirektoratet

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

53/18 Opprettelse av politisk samarbeidsorgan - Midtre Hålogaland regionråd.

Arkivsak-dok. 18/00242-5
Arkivkode. 074
Saksbehandler Roe Jensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	06.12.2018	128/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	53/18

Formannskap har behandlet saken i møte 06.12.2018 sak 128/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret i lbestad kommune viser til arbeidsgruppas forslag til organisering av Midtre Hålogaland regionråd og framdriftsplan, og vedtar framlegget som retningsgivende for det videre arbeid
2. Medlemskap i det nye regionrådet forutsetter at kommunestyret vedtar samarbeidsavtale/vedtekter og økonomimodell for Midtre Hålogaland regionråd når forslag for dette legges fram i løpet av 2019.
3. Under forutsetning av at samarbeidsavtale/vedtekter/ økonomiplan blir vedtatt av alle medlemskommunene vedtar kommunestyret i lbestad kommune at Sør-Troms regionråd legges ned fra 1. januar 2020 og at kommunen inngår i Midtre Hålogaland regionråd fra samme dato.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret i lbestad kommune viser til arbeidsgruppas forslag til organisering av Midtre Hålogaland regionråd og framdriftsplan, og vedtar framlegget som retningsgivende for det videre arbeid
2. Medlemskap i det nye regionrådet forutsetter at kommunestyret vedtar samarbeidsavtale/vedtekter og økonomimodell for Midtre Hålogaland regionråd når forslag for dette legges fram i løpet av 2019.
3. Under forutsetning av at samarbeidsavtale/vedtekter/ økonomiplan blir vedtatt av alle medlemskommunene vedtar kommunestyret i lbestad kommune at Sør-Troms regionråd legges ned fra 1. januar 2020 og at kommunen inngår i Midtre Hålogaland regionråd fra samme dato.

Vedlegg:

Saksutredning av 12. juni 2018

Kort beskrivelse av saken

Dette er et felles saksfremlegg til kommunestyrene/bystyrene i Sør-Troms og Ofoten.

Fakta i saken

Sør-Troms regionråd vedtok 25. januar, og Ofoten regionråd vedtok 8. februar, å stille representanter i en arbeidsgruppe for sammenslåing av regionrådene. Første møte i arbeidsgruppen ble avholdt 2. mars 2018. Gruppen består av:

- leder og nestleder fra Sør-Troms regionråd.
- leder for Ofoten regionråd og varaordfører i Narvik kommune.
- daglig ledere/sekretariatsledere fra begge råd.

Arbeidsgruppen har gjennomført fem møter og utarbeidet saksutredning for nytt regionråd av 12. juni 2018. Underveis har saken blitt drøftet i begge regionrådene før en kom til enighet om en modell for det nye regionrådet. Diskusjonspunkter hvor det var noe uenighet har vært representasjon fra hver kommune, sammensetning av arbeidsutvalg, samt tilknytning til stortingsbenker og fylkesråd. Disse punktene har rådene kommet til enighet om etter grundige drøftinger.

Den 19. oktober 2018 vedtok begge råd i fellesmøte å legge ned de to regionrådene og å opprette Midtre Hålogaland regionråd fra 1. januar 2020. På denne bakgrunn legges saken fram for kommunestyre/bystyre i alle kommunene knyttet til Sør-Troms og Ofoten regionråd.

Vedtak av 19. okt 2018 felles regionrådsmøte

“Sør-Troms regionråd og Ofoten regionråd legges ned fra og med 1. januar 2020. Fra samme tidspunkt opprettes Midtre Hålogaland regionråd bestående av kommunene fra begge regioner.”

Politisk intensjon med nytt regionråd

Intensjonen med nytt felles regionråd er å søke enighet omkring saker som vil skape vekst og utvikling i regionen. Vi har mye å vinne på å stå sammen. Kommunene vil bestemme hva vi skal jobbe med. Ny storregion vil få betydelig politisk kraft grunnet sin størrelse. Ny storregion vil arbeide for å redusere samarbeidsulempene gjennom informasjonsutveksling og gjensidige oppdateringer. Over tid vil vi bygge ned motsetninger og bli en motor for vekst og samfunnsbygging gjennom utstrakt vilje til samarbeid. Regionrådet vil ta grep for vekst og bli en regional utviklingsaktør på lang sikt.

Regionbygging brukes for å gi befolkningen en merverdi ved at ressurser blir utnyttet på en slik måte at alle aktører får en merverdi. Merverdien oppstår ved at grenser bygges ned og at man over tid skaper en felles identitet der man hjelper hverandre med å løse felles problemer, deler informasjon, utvikler ideer og ressurser i fellesskap.

Når man skal bygge en ny storregion blir den viktigste målsettingen å oppnå synergi som kort kan beskrives som $1+1=3$. Oppnår man synergi vil aktørene til sammen oppnå mer enn de enkeltvis ville kunne gjøre alene. Ofoten og Sør-Troms er *komplementære* regioner, dvs at de utfyller hverandre innen næringsliv, offentlige tjenester og kulturelle tilbud. Begge regioner har derfor potensielt mye å tjene på å slå seg sammen.

Politisk sett vil begge regioner bli liggende i periferien av hvert sitt fylke. Mulighetene for marginalisering er til stede ved at de to store byene har gode nettverk for å påvirke beslutninger i departementer og statlige foretak. Et sammenslått regionråd vil utgjøre en politisk motvekt mot Tromsøs og Bodøs tiltrekningskraft innen privat næringsliv og offentlige investeringer. Ved ny organisering over eksisterende fylkesgrense får man inngripen i begge fylkesting og begge stortingsbenker. Dette vil i nordnorsk sammenheng være unikt.

Konkrete samarbeid som kan utvikles ytterligere er bl.a. UiT, UNN, flyplassutvikling (ny lufthavnstruktur i nord), Forsvaret (utbygging på Evenes, samt investeringer i landforsvaret), Samferdsel (fly, bane, båt og vei), reiseliv og kultur. Vedlagt er saksutredning av 12. juni 2018.

Organisering av nytt regionråd - Politisk samarbeidsorgan Midtre Hålogaland regionråd (MHRR)

Hovedstyre (HS): Ordførere.

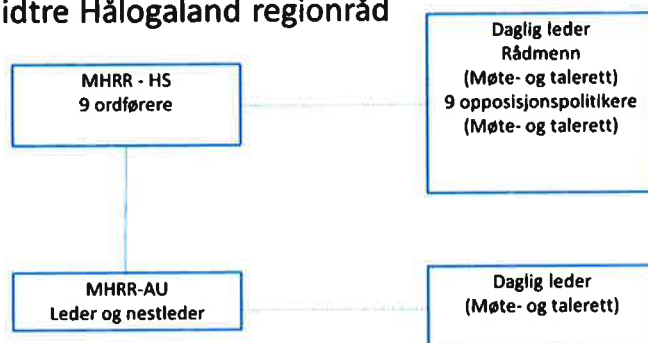
Arbeidsutvalg (AU): Leder og nestleder i rådet.

En opposisjonspolitiker fra hver medlemskommune med møte- og talerett.

Rådmenn fra hver medlemskommune med møte- og talerett.

Daglig leder/sekretariatsleder med møte- og talerett.

Organisering av Midtre Hålogaland regionråd

Politisk samarbeidsorgan etter ny kommunelov.
 Hovedstyre (HS): Ordførere fra medlemskommunene.
 Arbeidsutvalg (AU): Leder og nestleder.
 Stortingspolitikere fra Troms og Nordlandsbenkene inviteres til rådets møter, og gis anledning til å informere om viktige saker.
 Daglig leder: Møte- og talerett.
 Rådmenn: Møte- og talerett.
 Opposisjonspolitikere: Møte- og talerett.

Proessen fram mot 1. januar 2020 (fremdrifts- og milepælsplan er fremvist nedenfor)

Arbeidsgruppen som består av leder og nestleder i Sør-Troms regionråd samt leder av Ofoten regionråd og varaordførere i Narvik videreføres i 2019. Arbeidsgruppen er foresatt for felles sekretariat, og vil gi politiske føringer, sikre fremdrift og kvalitetssikre det videre arbeid med sammenslåingen.

Felles sekretariat vil i 2019 jobbe med følgende hovedoppgaver:

- Utarbeide forslag til samarbeidsavtale i henhold til ny kommunelov
- Utarbeide forslag til økonomimodell
- Utarbeide forslag til budsjett
- Integrering av næringsplaner
- Utarbeide forslag til prioritering av politiske fanesaker
- Avklare vertskommuneansvar
- Avklare regnskaps- og revisjonsrutiner
- Avklare arbeidsgiveransvar
- Avklare lønns- og arbeidsforhold for administrativt ansatte
- Utvikle nye administrative rutiner, herunder:
 - nye maler
 - hjemmeside
 - regnskapssystem
 - arkivsystem
- Gjennomføre 2 felles regionrådsmøter
- Tilrettelegge for gjennomføring av fellesprosjekter

Milepæls- og fremdriftsplan

Hva	Når	Merknad
Vedtak i kommunestyre/bystyre om sammenslåing av Ofoten og Sør-Troms	innen des 2018	

regionråd		
Forslag til samarbeidsavtale utarbeidet av felles sekretariat	1. mars 2019	Samarbeidsavtale i henhold til ny kommunelov
Behandle forslag til samarbeidsavtale i arbeidsgruppen	mars 2019	
Behandle forslag til samarbeidsavtale i Ofoten og Sør-Troms regionråd	april 2019	
Felles regionrådsmøte. Behandle forslag til samarbeidsavtale i felles regionråd	mai 2019	
Felles regionrådsmøte	sept 2019	
Utarbeide budsjett for 2020	sept 2019	
Lage møteplan (årshjul) for 2020	nov 2019	
Gjennomføre 2-4 felles prosjekt	2019	
Godkjenning av samarbeidsavtale i kommunestyre	høst 2019	
Felles regionråd etablert	1. januar 2020	
Årsmøte konstituering nytt regionråd	jan 2020	
Regionrådsmøte	jan 2020	

Helse og miljø

Ikke vurdert

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

Den nye organiseringen vil bli betydelig mer kostbar enn eksisterende ordning. På nåværende tidspunkt vet ikke rådmannen hva Ibestad kommune kommer til å måtte betale:

Vedlegg til sak

Saksutredning av 12.
juni 2018

SAC 53/18- V1

12.06.2018

Saksutredning

Nytt regionråd

Sør-Troms og Ofoten regionråd

Innhold

GENERELL DEL	2
Bakgrunn	2
Generelt: hva er regioner?	2
Funksjonelle regioner	2
Politiske og administrative regioner	3
Regional dynamikk	3
Regional utviklingsteori	3
Funksjonalitet for å skape tiltrekningskraft	3
Regionreformen Nordland – Troms – Finnmark - Nye oppgaver	4
SPESIELL DEL	6
Organisering	6
En region to byer - hvorfor samarbeide i et større regionråd	6
Endring av kommunestrukturen	6
Samferdsel/infrastruktur	6
Demografi Ofoten	6
Demografi Sør-Troms	7
Utfordringer og muligheter ift. 2 fylker	8
Bo- og arbeidsmarkedsregion	9
Eksisterende funksjonelle samarbeid i STOR	9
Utfordringer og muligheter som følge av at et nytt råd vil bestå av 2 byer	9
Felles ressurskartlegging	10
Kontroversielle saker – «showstoppers»	10
Mulige «showstoppers»	10
Konklusjon	11
Litteratur	12

GENERELL DEL

Bakgrunn

I de siste årene har offentlige sektor vært gjennom en konstant omorganisering. Mange offentlige organisasjoner er i endring. Oppgaver fordeles og overføres mellom både gamle og nye organisasjoner. Digitalisering gjør at enkelte oppgaver forsvinner eller blir sentralisert. På grunn av at kommuner har fått tilført stadig flere oppgaver og at spesielt kanskje mindre kommuner har problemer med å levere disse tjenestene ble kommunereformen igangsatt. Sammenslåing av kommuner vil innvirke på en rekke andre organisasjoner slik som fylkene og statlige virksomheter. Samarbeid mellom kommuner må gjennomgås på nytt da kommunene blir større og kan løse flere oppgaver selv. Regionrådene er en av de interkommunale områdene som må gjennomgås og som krever endringer. Regionreformen (fylkene) vil også endre størrelsen på fylkene og endre maktforholdene internt og eksternt.

Generelt: hva er regioner?

Regioner kan være forvaltningsobjekter og mellomnivåer mellom det nasjonale og det lokale. I enkelte føderale stater er de autonome subjekter, løsrevet fra det konstitusjonelle nivået. Det eksisterer handlekraftige og sterke økonomiske næringsregioner, gjerne rundt bykjerner, i en nedena og opp prosess. I kjølvannet av EUs indre marked og frie krefter har det og vokst fram europeiske vekstregioner, definert som euroregioner. Å definere termen region er derfor ikke ukomplisert. Begrepet er bredt, sammensatt og anvendes ulikt i ulike sammenhenger og tidsepoker. Det omfatter regionale inndelinger på ulike nivå; globale, multinasjonale, nasjonale og tverrnasjonale. Startpunkt, betingelser og egenskaper for regioner er sjelden like. I en mer romslig definisjon av begrepet betyr regionalisering å dele eller inndele i regionale rom.

Funksjonelle regioner

En sentral teoretisk nøkkeldistinksjon når regioner defineres er *avgrensing*, grenser som kan være fysiske eller funksjonelle. Fysisk i meningen territoriell, funksjonell i meningen avgrensing ved hjelp av *samspill og interaksjon* mellom ulike aktører, uavhengig av territoriale og politiske grenser. Det kan enten være nettverk eller formålstjenlige interaksjoner innen et bestemt samfunns- eller saksområde. Handlinger opparbeider en gjensidig avhengighet i forhold til hverandre og er incitamenter til videre samhandling. Gjensidig avhengighet, eller *interdependens* betegner en situasjon der *en aktørs evne til å gjennomføre sine målsettinger er avhengig av andre aktørers beslutninger og valg*. I en slik situasjon er aktørene både følsomme og sårbare for andre aktørers innspill. En region er funksjonell når mindre enheter supplerer hverandre og resultatet er en funksjonell enhet (NORUT rapport nr. 7 /2012). Næringsregioner holdes sammen av slike nettverksliknende sammenhopninger av aktiviteter som akkumulerer økonomiske verdier. Det tiltrekker andre aktører og konsekvensen er en selvforsterkende prosess. Vekst og utvikling knyttes på denne måten til effektivitet, økonomisk kapasitet og konkurranse. Drivkreftene er fundamentert på økonomiske prinsipper og kan kobles til regionens forutsetninger; geografi, politiske strukturer og økonomisk fundament. Drivkreftene må betraktes i sammenheng med næringsaktørers muligheter for markedsinngang og samhandlingsutsikter med andre aktører i det regionale rommet. Sammen skaper det en kumulativ effekt.

Politiske og administrative regioner

Klassiske regionaliseringsteorier har tradisjonelt vært forbundet med kontroll av og tilgang til et territorielt avgrenset område, avgrensede områder som gjerne følges opp av politisk rammeverk og administrative arrangement- et nivå som i enhetsstater er underordnet og avhengig av det nasjonalstatlige nivået. **Slike politiske og administrative regioner fungerer gjerne uavhengig av et integrert næringsliv.** Statlige intervensjoner og overføringspolitikk har vært de grunnleggende føringene. Etablering og eksistens har hatt et forvaltningsorientert utgangspunkt mer enn det å være enheter for verdiskapning. Slike løsninger er gjerne ikke designet for å respondere effektivt på krav om næringsøkonomisk vekst og utvikling.

Regional dynamikk

I det postmoderne samfunn er regioner ikke lenger statiske. De har i noen tilfeller intensjoner om større næringsøkonomisk spillerom, andre igjen ønsker mer politisk makt og selvstyre. I begge tilfeller dreier det seg om endret substans og innhold. Den europeiske Integrasjonsprosessen og en generell ny-liberalistisk økonomisk dreining har ført til at tradisjonelle politiske modeller ser etter alternative løsninger for å håndtere komplekse næringsøkonomiske strukturer. Til tross for at hver region er unik kan det se ut som at et mønster er gjennomgående. Handel, vekst og utvikling er ikke lenger bare en nasjonal utfordring, men i tillegg et regionalt og tverrnasjonalt fenomen. Det krever supplerende løsninger som er koordinerte, besluttsomme og effektive.

Regional utviklingsteori

Den vanlige måten å forklare regional økonomisk utvikling er en teori som bygger på en komparativ synsvinkel på regionale konkurransefordeler. Det er en tendens at foretak velger lokalisering ut fra kostnadskriterier og standardiserte rutiner, og ikke bare på grunnlag av politiske strukturers evne for tilrettelegging.

Det er en oppfatning om at globaliseringen har redusert lokaliseringsforholdenes betydning. Det er neppe hele sannheten, men det er liten tvil om at et ideologisk skifte og ny-liberale rammebetingelser har påvirket balanseforholdet mellom politiske strukturers intervensjoner og markedskrefter.

Fortsatt spiller lokaliseringskriterier inn når forretningsaktører skal velge det best egnede stedet for sine aktiviteter, det være seg produksjonsforhold eller generelle betingelser som kan tenkes å påvirke vekst og utvikling.

Funksjonalitet for å skape tiltrekningskraft

En økonomisk funksjonell region er holdt sammen av strukturer. Funksjonalitet knyttes til to forhold i omgivelsene; geografi og økonomi. Lokaliseringsfaktorer som er i samspill med hverandre forventes å påvirke næringsetablering. Dette er forhold som ligger utenfor det enkelte foretaks kontroll, og ofte utenfor et markedøkonomisk system som innvirker på lokalisering. Funksjonaliteten i regionen har betydning for at aktører skal kunne forholde seg til hverandre med en viss grad av smidighet. Funksjonalitet i regioner krever flyt og sirkulasjon av aktiviteter som til syvende og sist skal akkumulere verdier og danne grunnlaget for vekst og utvikling. En slik forståelse av regioner omfatter både generelle samfunnsforhold og mer spesifikke forhold knyttet til interaksjon og samhandling mellom næringsaktører innen regionen. Dette utelukker ikke at også generelle samfunnsforhold i kombinasjon med markedssystemets egne krefter influerer på funksjonaliteten i en region. *Skal man få til nyetableringer må regionen fungere godt på flere nivåer, ikke bare på det politiske.*

Regionreformen Nordland – Troms – Finnmark - Nye oppgaver

Oppgaveendring som følge av regionreform, stat, fylke, kommune

Ved Stortingets behandling av Meld.St.22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver ble det nedsatt et ekspertutvalg som skulle levere forslag til ytterligere nye oppgaver til regionene innen 1. februar 2018.

Fra mandatet:

Forslaget om nye oppgaver skal:

- Styrke fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle
- Gi en mer brukervennlig forvaltning, bedre offentlig ressursbruk og bedre tjenester
- Vurdere oppgaver som i dag ligger til staten
- Legge generalistkommuneprinsippet til grunn

Ekspertutvalget leverte 1. februar 2018

Utvalget har hatt som mandat å vurdere overføring av ytterligere ansvar, oppgaver og myndighet som støtter opp under fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle. Generalistkommuneprinsippet ligger til grunn for arbeidet og at oppgavefordelingen bør ivareta hensynet til brukerne, lokalt selvstyre og deltakelse, samt nasjonale mål.

Utvalget foreslår overføring av oppgaver og virkemidler fra en rekke statlige etater. Oppgavene utvider og kompletterer fagområder der fylkeskommunene allerede i dag har et ansvar. Dette omfatter oppgaver innen næring, innovasjon og forskning, kompetanse, integrering, kultur, folkehelse, samferdsel, klima og miljø.

Næring, kompetanse og integrering

Utvalget har satt som bakgrunn at nasjonal velstand og velferd bygger på regionenes evne til å utvikle særlige fortrinn innenfor rammen av en globalisert økonomi. De vil knytte næringspolitikken tettere til forsknings-, kompetanse- og innovasjonspolitikken og regionalisere så mye av politikkkutformingen som mulig for å nå nasjonale verdiskapingsmål:

- Fylkeskommunal eierandel i Innovasjon Norge styrkes
- Mer desentralisert forvaltning av forskningsmidler
- Ansvar og oppgaver i Distriktsenteret overføres fylkeskommunen
- Midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket overføres fylkeskommunen
- Deler av Nordområdesatsingen som omfatter fylkeskommunene i Nord-Norge
- Oppgavene og virkemidlene knyttet til karriereveiledning som i dag ligger til Kompetanse Norge og NAV
- Tilskudd til voksenopplæring og livslang læring fra Kompetanse Norge. Nasjonale oppgaver i Kompetanse Norge kan overføres til Utdanningsdirektoratet.
- Tilskudd til etablerersentre, trainee-ordninger, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, Jobbsjansen, m.m. som ligger i IMDI

Klima, miljø og naturressurser

Ansvar for klima- og miljøoppgavene som i dag ligger til fylkesmannen, med unntak av forurensingsområdet og oppgaver knyttet til kontroll, tilsyn og klage:

- Artsforvaltning
- Verneområdeforvaltning
- Friluftsliv
- Klima/klimatilpasning

- Relevante tilskuddsordninger som i dag forvaltes av Miljødirektoratet (tilskudd til ulike klimatiltak)

Samferdsel

- Kjøp av fylkesinterne togruter og kjøp av togruter mellom henholdsvis Østfold/Akershus/Buskerud, Telemark/Vestfold, Hedmark/Oppland og Oslo
- Ansvar for forvaltning av tilskudd til utbygging av bredbånd

Kultur og kulturminnevern

Samtlige institusjoner med regionalt nedslagsfelt innenfor musikk, scenekunst og opera som i dag ligger til Kulturdepartementet.

- Prosjektmidler og driftsstøtte til institusjoner og arrangementer av lokal eller regional karakter som i dag ligger til Norsk Kulturråd
- Flertallet av muséene
- Forvaltning av spillemidler til kultur og idrett

Helse og levekår

Folkehelseoppgavene som i dag ligger til fylkesmannen, med unntak av oppgaver knyttet til tilsyn.

- Tilskuddsordninger med relevans for lokalt og regionalt folkehelsearbeid som i dag ligger til Helsedirektoratet og fylkesmannen
- Barnevernsinstitusjoner og fosterhjem, samt familievernet, som alle ligger i Bufetat

Regional planlegging

Forpliktelsen til deltakelse i og oppfølging av regionale planprosesser må styrkes

Regionale planer må i større grad ligge i grunnlaget for beslutninger i staten

Konsekvenser

Utvalgets forslag medfører nedleggelse av fem statlige institusjoner:

IMDi, Kompetanse Norge, Statped, Distriktsenteret og Siva.

Bufetat nedlegges, men Bufdir opprettholdes. Flere av oppgavene til departementer og direktorater reduseres vesentlig.

SPESIELL DEL

Organisering

De fleste av landets 52 fungerende regionråd er organisert etter §27 i kommuneloven. Flere av rådene er en direkte videreføring av tidligere formelle eller uformelle samarbeidsorganer mellom kommunene. Den klart viktigste begrunnelsen for opprettelsen av rådene er å stå sterkere utad som region. Videre begrunnes rådene særlig ut fra ønsket om å få til mer interkommunalt sakssamarbeid og mer forpliktende samarbeid. Ordførerne spiller en sentral rolle i alle regionrådssamarbeidene. I 38 % av regionene sitter de alene i det som må betraktes som det operative regionorganet. Rådsmennene er medlemmer i 29 % og opposisjonen er representert i 43 %. Med noen få unntak har kommunene lik representasjon i rådene uavhengig av innbyggertall. 73 % av rådene har fast administrasjon, i 23 % går administrasjonen på rundgang mellom kommunen i årssykluser, mens i 4 % av rådene sirkulerer administrasjonen fra møte til møte. Rådet med flest ansatte har 18-20 årsverk, mens mange råd bare disponerer administrative ressurser tilsvarende brøkdeler av et årsverk. Halvparten av rådene med fast ansatte har selv arbeidsgiveransvaret for disse. Ca. halvparten av rådene disponerer beskjedne økonomiske midler, mens noen få har en årlig omsetning på opp mot 10 mill. kr. Utgiftene fordeles etter antall innbyggere, etter antall kommuner, etter nettobudsjett eller etter en kombinasjon av disse modellene (Sanda, K G 2000).

En region to byer - hvorfor samarbeide i et større regionråd

Sør-Troms og Ofoten benevnes heretter som «storregionen». Regionbygging har vært brukt for å gi befolkningen en merverdi i at ressurser blir bedre utnyttet slik at alle deltagende aktører får en merverdi. Merverdien oppstår ved at grensene bygges ned, man øker tilliten over tid og skaper en felles identitet, man hjelper hverandre med å løse felles problemer, man deler informasjon og utvikler ideer og ressurser i fellesskap. Strategisk utvikler man målsetninger og jobber i fellesskap for å realisere disse.

Endring av kommunestrukturen

I Ofoten har 4 av 5 kommuner igangsatt arbeid med kommunesammenslåing. Ballangen, Tysfjord Nord og Narvik slår seg sammen til nye Narvik. Tjeldsund og Skånland slår seg sammen til nye Tjeldsund. Nye Tjeldsund blir en del av et nytt Troms/Finnmark. I Sør-Troms er det bare Skånland som blir berørt av kommunereformen. For Ofotens del blir regionrådets medlemmer redusert fra 5 til 2. Derfor er det naturlig å se på nye samarbeidsrelasjoner.

Samferdsel/infrastruktur

Nye samferdselsutbygginger har også innvirkning i form av reduserte reisetider i begge regioner (Norut rapport nr 5/2015, pkt. 4.6). Her kan Hålogalandsbrua med planlagt ny vei mellom Øyjord og Bjerkvik, Harstadpakken og ny E10 Snubba – Gullesfjordbotn (Hålogalandsveien) nevnes spesielt. Når disse utbyggingene er ferdige vil man få en annen bo- og markedsregion.

Demografi Ofoten

Ofoten har i dag en befolkning på ca. 26 000. Utviklingen i de seneste år har vært svakt positivt regionen sett under ett. Utviklingen kan sies å ha stabilisert seg, siden det verken går mye opp eller mye ned. Hvis man ser på befolkningens aldersstruktur, finner man at gjennomsnittsalderen øker. Vår region er allerede er på vei inn i «eldrebølgen». Fødselsratene er et noe under 2.0 pr kvinne,

(1.71) slik som ellers i Norge, slik at en del av erstatningen av befolkningen og all vekst i befolkningen kan tilskrives innvandring. De lave fødselsratene kan også avspeiles i fremtidige forventede elevkull i skolene. Tallene viser at elevkullene vil bli mindre i fremtiden. Dette henger sammen med at den delen av befolkningen i reproduserende alder er mindre i Ofoten enn landet for øvrig. Det er grunn til å legge merke til at både i kommunene i vår region og Nord-Norge utgjør en stadig mindre andel av befolkningen i Norge som helhet. I dag er vi i Nord Norge under 10% for første gang på flere hundre år. Dette gjør at man får mindre politisk representasjon i Stortinget over tid. Nordlandsbenken ble redusert med ett mandat ved siste stortingsvalg.

Det er bare byene Bodø og Tromsø som har klart over tid å opprettholde en befolkningsvekst samtidig som de fleste kommunene i Nord-Norge har gått tilbake i folketall. En voksende befolkning er et sentralt argument i det offentlige ordskiftet, som det viktigste premiss for vekst. Dette er til en stor grad riktig. Flere innbyggere etterspør flere varer og tjenester, såfremt de har midler til å kjøpe. Slik at en voksende befolkning må alltid være fulgt opp av en voksende økonomi. Tendensen i næringslivet i dag, tilsier at hver enkelt arbeidstaker stadig produserer for større verdier, dvs. at produksjonen øker, mens antall arbeidstakere går ned. Derfor er tanken om at man må ha voksende folketall for å få til økonomisk vekst noe unyansert. Fortsatt automatisering og robotisering vil forsterke dette ytterligere. Aldersstrukturen i befolkningen betyr også mye for hva som etterspørres, enten det er bleier eller gåstoler. En større andel av yngre betyr oftest større forbruk og etterspørsel. Japan har klart å opprettholde vekst i BNP per capita selv om befolkningen blir eldre og befolkningen skrumper. Det finnes også eksempler på stater som har fordoblet sin befolkning og samtidig har stagnert økonomisk.

Demografi Sør-Troms

STRR; 37887 innbyggere (unntatt Tjeldsund kommune på 1252 innbyggere; befolkningsvekst -7,4%)

Befolkningsvekst pr. 2017:

Harstad: 4,5%, Kvæfjord: -2,0%, Skånland: 5,7%, Ibestad: -11,4%, Gratangen: -8,6%, Lavangen: 6,4%, Salangen: -0,5%

Hvis vi antar at andelen eldre i regionen stort sett følger landsgjennomsnittet vil andelen over 70 år vil være ca. 1/5. En kommune på 1000 innbyggere vil da ha ca. 200 personer over 70 år i 20140 (1000:5).

Troms fylkeskommunes blick på kommunene i Troms- demografisk og økonomisk utvikling fra 2013; «i 2028, vil dette forholdstallet være redusert til 3,1 for Troms og 2,6 for Troms u/Tromsø. På landsbasis vil det bli en nedgang til 3,5. Dette viser at eldrebølgen er en nasjonal utfordring, men ettersom det relativt sett er færre yrkesaktive per pensjonist i Troms u/Tromsø i dag enn for landet, er det mye som tyder på at eldrebølgen kan få større konsekvenser i Troms enn for landet som helhet».

SSBs befolkningsframskriving 2040 (hovedalternativet)

Nåsituasjon	2040
Harstad 24695 (2013 tall)	27500
Kvæfjord 3029	3200
Skånland 3041	3200
Ibestad 1403	1100
Gratangen 1137	1000
Lavangen 1051	1100
Salangen 2230	2200
Samlet	39300, dvs. en økning på 1413 personer

Befolkning i Ofoten og Sør-Troms samlet (pr. 01.01.2018)

Kommuner	Personer
1805 Narvik	18 638
1850 Tysfjord	1 953
1852 Tjeldsund	1 259
1853 Evenes	1 387
1854 Ballangen	2 522
1903 Harstad	24 820
1911 Kvæfjord	2 928
1913 Skånland	2 994
1917 Ibestad	1 380
1919 Gratangen	1 117
1920 Lavangen	1 061
1923 Salangen	2 226
Total	62 285

Til sammenligning har Tromsø 74 000 innbyggere og Bodø 51 000 innbyggere.

Utfordringer og muligheter ift. 2 fylker

Troms og Finnmark blir en region fra 2020. I dag har disse to fylkene henholdsvis 6 og 5 stortingsrepresentanter. Nordland har 9 representanter. Totalt har Nord-Norge 20 mandater av totalt 169 mandater på Stortinget, eller i underkant av 12 %. 12 % representasjon gir Nord-Norge en «overrepresentasjon» i forhold til folketallet. I dag bor det 480 000 i de tre nordligste fylkene. Skulle Nord-Norge vært representert som gjennomsnittet av resten av landet måtte vi ha en befolkning på 636 000. Riktignok er det sjeldent at det kommer opp saker der alle stemmer ut fra et «Nord-Norgeperspektiv». Det grunn til å tro at storregionen Ofoten og Sør-Troms vil ha større påvirkningsmuligheter i forhold til stortingsrepresentantene enn om regionene skulle operere hver for seg.

Ofoten og Sør-Troms vil bli liggende i «utkanten» i hver sin region fra 2020. Kanskje spesielt for Sør-Troms vil utkantfølelsen bli påtagelig da den nye regionen blir like stor som Tsjekkia eller mer enn dobbelt så stor som Belgia. Fra Harstad til Kirkenes blir det lengere enn fra Hamburg til Milano. Vi vet fra tidligere erfaringer at de to største byene i Nord-Norge ofte er i stand til å tiltrekke seg store offentlige investeringer. Det være seg bygging av ny flyplass i Bodø, som strengt tatt er byutvikling betalt av staten, eller eksempelvis lokalisering av Framsenteret til Tromsø. Tiltrekningskraften på offentlige arbeidsplasser er et resultat av påvirkning innen etablerte nettverk og politisk arbeid. De store byene har også hatt en sentraliseringseffekt i Nord-Norge der oppgaver også har blitt flyttet til Bodø eller Tromsø fra mindre byer i Nord-Norge, både offentlige og privateide virksomheter. De to store byene har gode nettverk for å påvirke beslutninger i departementer og statlige foretak. De to byene er også de to eneste som har en klar befolkningsvekst i Nord-Norge. Det er derfor grunn til å frykte at både Ofoten og Sør-Troms vil kunne bli marginalisert.

Rent politisk er partiene organisert etter fylkene noe som gjør at saker som angår hele storregionen også til en viss grad blir marginalisert innad i partiene. Ikke alle partier har sine egne Nord-Norge organisasjoner der saker kan ses i større sammenheng. Agenda og definisjonsmakten blir også i noen grad påvirket av den politiske organiseringen. Således kan et nytt regionråd som går på tvers av grensen vil kunne endre vektingen av saker innad i partiene og forhåpentligvis sette regionale saker oftere på agendaen, også ved at politikere får en møteplass som er grenseoverskridende.

Fylkene vil bli betydelig styrket hvis ekspertutvalgets anbefalinger blir iverksatt. Spesielt innen regional utvikling vil det bli en styrking av de nye regionene. Dette betyr at man i større grad enn tidligere er muligheter til å kryssfinansiere regionale utviklings- og innovasjonsprosjekter fra begge fylker.

Bo- og arbeidsmarkedsregion

Det vil kanskje være å ta hardt i å påstå at storregionen er et felles arbeidsmarked for de som dagpendler. Noe pendling foregår, eksempelvis jobber det 86 personer i Narvik som har bosted i Harstad kommune. Samlet for Ofoten er det 153 arbeidstakere fra Harstad som innpendler til disse 5 kommunene. Gratangen innpendler til Narvik med 51 arbeidstakere, dvs. over regionsgrensen. Videre kan man si at det til en viss grad kan oppfattes som en bo- og arbeidsmarkedsregion ut fra pendling. Oppbyggingen på Evenes flyplass vil bety mye for å anse storregionen som et marked. Hvis man hadde hatt gode data på *salg av tjenester* fra mindre firma, kan man anta at storregionen oppfører seg mer som et felles marked. Da tenker jeg på eksempelvis levering av rør, elektriske, verksted, veterinær, tanntjenester, transport og anleggstjenester etc. De to regionene utgjør alene for små markeder til å opprettholde alle tjenester internt, og firmaer må derfor ut av regionen for å finne nok arbeid.

Eksisterende funksjonelle samarbeid i storregionen

Det eksisterer allerede et utstrakt funksjonelt samarbeid mellom Ofoten og Troms/Sør-Troms. Her kan blant annet nevnes: UiT, Flyplass (næringsutvikling), UNN- samme helseforetak, Forsvaret, samferdsel (E10-E6, Jernbane- Flyplass, reiseliv, felles historie (krigshistorie, vikinghistorien), kultursamarbeid – kultur i Troms, Musikk i Nordland. Pkt 4.6.

Utfordringer og muligheter som følge av at et nytt råd vil bestå av 2 byer

Hvis man skal bygge en storregion vil det viktigste spørsmålet bli synergi. Synergi kan beskrives kort som: $1+1=3$. Hvis man oppnår god synergi mellom aktører vil de sammen kunne oppnå mer enn de enkeltvis ville kunne gjøre alene. Godt samarbeid gir økt verdi for enkeltaktørers investering i tid og ressurser for å oppnå målsetninger. Vi kan med sikkerhet si at STRR og OR er komplementære regioner, dvs. at de utfyller hverandre innen næringsliv, kulturelle tilbud, boforhold og til en viss grad naturforhold.

Privat sektor i de to byene, slik som private firma, og halvoffentlige organisasjoner innen undervisning og utdanning, salg av konsulenttjenester vil spille en vital rolle for å utvikle en felles region. Noen ganger vil de dra i motsatt retning hvis de har egne interesser som de setter over regionens interesser. Egen bunnlinje i regnskapene vil alltid prioriteres. Allikevel vil disse aktørene være essensiell for videre felles utvikling.

Man kan si at samfunnsutvikling krever innsats fra et svært komplekst system bestående av offentlige og private aktører. Noen styrt politisk, mens andre blir styrt fra styrerommene av private interesser. Spørsmålet om «coherence», konsistens eller sammenhengskraft, i komplekse systemer er en viktig målsetning for å lykkes med å sveise sammen to regioner. Sammenhengskraften oppstår i enten et hegemonisk pålagt samarbeid (slik som Forsvaret) eller som tillit mellom likeverdige enkeltaktører (slik som et idrettslag). Alle aktører vil jobbe mot en felles målsetning hvis sammenhengskraften er god. Dette krever at saker og utspill korresponderer og er harmoniske. Tillit må opparbeides over tid, slik at samarbeid kan ikke forventes å være uproblematisk eller fritatt fra beslutninger tatt ut fra egeninteresser. Et nytt regionråd vil i begynnelsen måtte jobbe mye med tillit og sammenhengskraft for å lykkes.

Felles ressurskartlegging.

Storregionen burde gjøre en felles ressurskartlegging på hvilke institusjonelle og organisatoriske ressurser som de til sammen besitter. Organisasjoner og institusjoner i begge de gamle regionene må knyttes nærmere sammen og således jobbe bedre sammen i nytt fellesskap.

Kontroversielle saker – «showstoppers»

I politiske organer med mange aktører er det ikke uvanlig at en eller flere vil stille seg imot et flertall. Noen ganger kan også forsamlingen bli splittet i midten. Regionrådene i Norge har basert seg på konsensus selv om man praktiserer vanlige avstemninger med simpelt flertall. Ofte har det fungert slik at vedtak har blitt tilpasset for å få med flest mulig av medlemmene, eller at sakene har blitt forkastet ved mangel på konsensus.

Det kan bli en svakhet hvis man ikke evner å få til vedtak i et regionråd som støttes av de fleste av medlemmene. Derfor bør det åpnes for en annen praksis om nødvendig, der man er villig til å gå ut med vedtak selv om ikke alle aktørene stiller seg bak. Man bør også «sentralisere» et arbeidsutvalg hvor alle ikke er med i arbeidsutvalget, men heller et utvalg av ordførere med kapasitet og interesse for arbeidet.

Partipolitikk i større nasjonale saker som vedrører regionen vil naturligvis innvirke på evnen til konsensus lokalt. Det kan godt være at enkelte partier vil gå «imot» sin egen region grunnet politiske meninger som kommer fra partiene sentralt. Dette vil man ikke kunne styre uansett størrelse på regionrådene.

Mulige «showstoppers»

Militære utbygging på Evenes

– partipolitiske og geografiske argumentasjon fører til manglende oppslutning rundt utbyggingen. Uroen rundt utbyggingen medfører splittelse mellom partier og kommuner. Høyt konfliktnivå innvirker på andre saker på en slik måte at man ikke kan oppnå konsensus i disse sakene heller.

Lufthavnstruktur i nord

-potensielt manglende koordinering og konsensus fra begge regioner medfører at man ikke står samlet politisk, om at Evenes er et svært godt alternativ som storflyplass for LoVe. Veiutbygginger som gjør korter ned kjøretiden til Evenes vil bedre Evenes som alternativ ytterligere. Taperne blir således alle, siden rutetilbudet vil bli mindre, ved ett økt antall flyplasser. Reiselivet kan også på sikt bli påvirket negativt.

Hålogalandsveien

Hålogalandsveien kommer, men hvor stor utbyggingen blir er noe usikkert, grunnet økte kostnader. Fortsatt politisk press er nødvendig for å realisere planene. Kryssing av Tjeldsundet kan være kontroversielt. Grunnet kjøretid vil det for Lofoten og Vesterålen være viktig at veien blir kortest mulig, spesielt hvis det ikke blir bygget en storflyplass i LoVe. For all fisketransport innvirker kjøreavstand på kostnad og kvalitet på produktene.

Nord-Norge banen - Ofotbanen

Nordlandsbanen har igjen kommet opp etter en tornerosesøvn siden begynnelsen av 1990 tallet. Sterke miljøer i Nord- Norge jobber for å realisere denne. Satsningen har allerede medført en del

debatt som viser at meningene er delte om jernbaneutbygging. Fokuset på Nord-Norge banen vil ta vekk fokus fra Ofotbanen som trenger oppgraderinger og dobbeltspor.

UNN og sykehusene i byene

At begge byer har et sykehus innen samme helseforetak kan oppfattes som en konkurransesituasjon. Det er også en svakhet at de to sykehusene ligger så «nært» hverandre. Dette kan medføre at enkelte behandlingstilbud blir overført til det ene sykehuset midlertidig eller permanent. Spesielt med forbedret samferdsel kan dette bli et utfall. Med en forverret økonomisk eller kompetansemessig situasjon for Norge, kan ett av dem bli nedlagt.

UIT

Begge byene har hver sin avdeling innen UiT. Videre utvikling av disse avdelingen kan medføre splittelse grunnet konkurranse mellom byene.

E6

Prioriteringer mellom E10 og E6 kan skape regionale spenninger.

Oljeutvinning i Nord

Partipolitikk kan medføre redusert eller stopp i utbygging nord for 62 breddegrad, noe som vil medføre redusert aktivitet og/eller tapte muligheter, spesielt i Harstad.

Konklusjon

STRR og OR blir liggende i periferien av hver sin region. Derfor er det viktig at vi finner en organisering som kan være en motvekt imot sentrum, og som samtidig gjør det mulig å utvikle våre egne ressurser til vår egen fordel.

Nye oppgaver til fylkene, forutsatt at dette går gjennom i Stortinget, vil bety en klar styrking av fylket. Dette betyr at regionene vil måtte forholde seg til beslutninger foretatt på fylkesnivå i større grad enn tidligere. Innvirkning på fylkene vil bety mer for regional utvikling og kultur. Ved en ny storregion vil man ha inngripen i begge av de nye fylkene. Nytt regionråd vil også ha tilgang til alle stortingsrepresentantene fra Nord-Norge.

Faren for ytterligere marginalisering som følge av regionreformen er absolutt til stede. En sammenslåing av STRR og OR vil kunne legge betydelig press på beslutninger og motvirke marginaliseringen.

Hvordan man organiserer nytt regionråd vil bety mye for hvilken merverdi eller synergi man kan ta ut av samarbeidet. Sammenslåing av sekretariater vil bety en stordriftsfordel og en mer sammensatt kompetanse. Det vil også gi tilgang til nettverk og organisasjoner i begge de tidligere regionene som vil kunne være vitalt i å utvikle regionen videre.

Det ligger et lokalt konfliktpotensial i flere av storsamfunnets mulige investeringer i begge regioner hvis man ikke klarer å skape god kultur for samarbeid.

Litteratur

Norut rapport nr 4/2015 Økonomisk samspill og vekstmuligheter i Sør-Troms regionen

Sanda, Karl Gunnar *Regionråd i Norge- hvem, hva, hvor?*
En undersøkelse av flerkommunale politiske organer
Telemarksforskning: Rapport 167 (2000)

Stortingsmelding Meld.St.22 (2015-2016)

Veggeland, Noralf, "Den nye regionalismen, Europeisk integrasjon og flernivåstyring"
Fagbokforlaget 2000

Vindsand, Geir & Nilsen, Jørund *Landsomfattende kartlegging av regionråd- status, utfordringer og endringsplaner* NIVI Analyse Rapport nr 2 2007

Hjemmesider til regionråd (angående organisering)

54/18 Tilleggsbevilgning, riving av gamle ibestad barneskole og realskolen

Arkivsak-dok. 17/00530-9
Arkivkode. B
Saksbehandler Trond Hanssen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	22.11.2018	113/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	54/18

Formannskap har behandlet saken i møte 22.11.2018 sak 113/18

Møtebehandling

SP/H/AFL v/Hugo G. Olsen fremmet følgende forslag:

Nytt pkt. 3 Norconsults ansvar i saken må avklares. Erstatningssøksmål må vurderes.

Omforent v/Jim Kristiansen ble det fremmet følgende forslag:

Nytt pkt. 4 Det er sterkt beklagelig at administrasjonen og vår innleide konsulent ikke oppdaget den tekniske og uetiske prisingen av kontrakten fra Norsk Saneringservice sin side. Rådmannen pålegges å innføre et internt kvalitetsstyringssystem for å oppdage lignende forhold ved fremtidige kontrakter, før avtale inngås. Rådmannen orienterer om arbeidet med innføring av kvalitetsstyringssystemet innen 1. mai 2019.

Votering

Det ble votert over rådmannens forslag med tillegg av forslag til nytt pkt. 3 fra AFL/H/SP og forslag til nytt omforent pkt. 4. Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskaper tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret vedtar tilleggsbevilgning på kr. 3,3 mill. kroner eks. mva. for sluttbetaling av rivingsprosjektet.
2. Tilleggsbevilgningen på 3,3 mill. kroner dekkes ved låneopptak.
3. Norconsults ansvar i saken må avklares. Erstatningssøksmål må vurderes.
4. Det er sterkt beklagelig at administrasjonen og vår innleide konsulent ikke oppdaget den tekniske og uetiske prisingen av kontrakten fra Norsk Saneringservice sin side. Rådmannen pålegges å innføre et internt kvalitetsstyringssystem for å oppdage lignende forhold ved fremtidige kontrakter, før avtale inngås. Rådmannen orienterer om arbeidet med innføring av kvalitetsstyringssystemet innen 1. mai 2019.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret vedtar tilleggsbevilgning på kr. 3,3 mill. kroner eks. mva. for sluttbetaling av rivingsprosjektet.
2. Tilleggsbevilgningen på 3,3 mill. kroner dekkes ved låneopptak.

Vedlegg:

1. Vurdering av EV25 fra advokatfirmaet SANDS
2. Erstatningskrav mot Norconsult fra advokatfirmaet Rekve Pleym

Kort beskrivelse av saken

Ved slutføring av oppdraget fikk kommunen en svært stor endringsfaktura fra entreprenøren. Entreprenøren hadde i anbudet priset dette slik at denne endringen gir store konsekvenser. Den taktiske prisingen som ble gjort er ikke blitt oppdaget av konsulenten som både har utarbeidet anbudsgrunnlaget, og har vært byggeleder med økonomioppfølging av oppdraget.

Ordfører og formannskap ble orientert om dette umiddelbart etter at endringsvarselet kom inn til kommunen.

Fakta i saken

Gamle lbestad barneskole og realskolen ble i kommunestyrets sak 10/14 vedtatt revet om det ikke framkommer alternativ bruk av bygningene. Rådmannen fant ikke noen alternativ bruk, og i vedtatt investeringsbudsjett for 2017 ble kr. 3,0 mill. avsatt til rivingen. Underveis ble også Betania tatt med i prosjektet på grunn av framtidig sykehjemstomt, uten økning i rammen.

I formannskapets sak 19/18 ble det tilleggsbevilget kr. 400 000,- eks mva. for riving av inngangspartiet av realskolen som ikke var med i det opprinnelige anbudet, samt at det var oppdaget en kulvert med asbestholdige rør og et ekstra tregulv som ikke var synlig under kartleggingen. Denne tilleggsbevilgningen er ikke vedtatt av kommunestyret, og beløpet blir derfor medtatt i denne sak.

I løpet av prosjektet er det kommet inn flere endringsmeldinger som omhandler masseregulering av mengder i anbudsdokumentet, samt at det under rivingen har dukket opp ukjente materialer som også måtte miljøsaneres. Disse er godkjent og utbetalt, men på grunn av fremdriften i prosjektet har disse ikke kunne vært framlagt til politisk behandling. En pålagt stopp på entreprenøren ville i påvente av bevilgning hatt store kostnader, og man måtte uansett betale disse for at prosjektet skulle kunne fullføres.

Ved slutføring av oppdraget fikk kommunen en svært stor endringsfaktura fra entreprenøren. Entreprenøren hadde i anbudet priset dette slik at denne endringen gir store konsekvenser. Den taktiske prisingen som ble gjort er ikke blitt oppdaget av konsulenten som både har utarbeidet anbudsgrunnlaget, og har vært byggeleder med økonomioppfølging av oppdraget, og heller ikke av administrasjonen. Beløpet i endringsmeldingen er på kr. 2 686 325,- eks mva. Denne er juridisk vurdert av advokatfirmaet SANDS, som sier at NSS har rett til endringen med de oppgitte enhetspriser. Fakturaen er utgiftsført, men ikke betalt.

Etter forhandlinger med NSS har de tilbudt en reduksjon av fakturabeløpet på kr. 300 000,- eks. mva., samt at de ikke fakturerer renter i tiden som er gått fra forfall og til nå.

Om man legger prisene fra tilbydereren som var nest billigst i anbudsrunderen med nøyaktig samme mengder som NSS har fakturert til grunn, hadde denne tilleggsregningen vært på kr. 313 981,- eks. mva.

Norconsult AS vedkjenner seg «et visst moralsk ansvar» i saken, og tilbyr å dekke sin egenandel i sin ansvarsforsikring som er kr. 300 000,-.

Kommunen har kontaktet advokat, og kommer til å fremme Norconsult AS et erstatningskrav på kr. 1 916 165,- eks. mva. for feil og uoppdaget oppbygging av anbudsdokumentet og at dette heller ikke ble oppdaget under deres anbudsgjennomgang og økonomioppfølging. I kravet er det hensyntatt den kostnaden kommunen uansett ville blitt påført om tilbyder nr. 2 hadde fått oppdraget.

Vurdering

I alle juridiske saker handler det ikke om å ha rett, men å få rett.

På nåværende tidspunkt er det ikke sikkert at Norconsult vil godta et erstatningskrav, og det er mulig at kommunen må gå til søksmål. Hvilket utfall en eventuell rettsak vil få vites ikke, og det anbefales fram til denne saken er avklart å ta høyde for det verste utfallet.

Administrasjonen anbefaler derfor å bevilge det maksimale beløpet som kommunen kan risikere å måtte betale, og deretter ta et erstatningsbeløp eller et omforent forlik som det best mulige utfall i denne saken. Kostnadene for vår advokat er stipulert til kr. 75 000,- eks. mva. for arbeidet han til nå har gjort. Et advokathonorar i forbindelse med en rettsak er ikke vurdert.

I den forespurte bevilgningen ligger følgende summer inne:

Tilleggsbevilgning i sak 19/18:	400 000,-
Stip. adv.honorar:	75 000,-
Tilleggsfaktura NSS:	2 686 325,-
Fradrag faktura NSS:	-300 000,-
Ansvarsfors. NC:	-300 000,-*
Andre godkjente tillegg:	<u>738 675,-</u>

SUM: 3 300 000,-

* Om det skulle bli en rettstvist mellom kommunen og Norconsult, så kan det hende at NC trekker sitt tilbud om å dekke den nevnte summen. Og i tilfelle vi taper en eventuell rettsak, så risikerer vi også å bli belastet med alle saksomkostninger, både egne og motpartens.

Helse og miljø:

Ingen konsekvens.

Personell:

Ikke vurdert.

Økonomi:

Vil bli en økonomisk tilleggsbelastning på investeringsbudsjettet.

Rådmannens konklusjon:

Rådmannen mener at dette er en svært uheldig sak som kommunen tilnærmet uforskyldt er kommet opp i, der kommunen i første omgang må utbetale utestående beløp til Norsk Saneringservice AS, for så å forsøke å få regress på hele eller deler av kostnaden hos konsulent og byggeleder Norconsult AS.

Rådmannen anmoder derfor formannskapet å henstille kommunestyret om å vedta innstillingen fra administrasjonen.

Vedlegg til sak

Notat av 04.07.2018
- Vurdering av krav om

Spesifisert
reklamasjonskrav til N

NOTAT

Oslo, 4. juli 2018

Ansvarlig advokat:

Vidar Johnsen

Advokatfirmaet
Steenstrup Stordrange DA

Org.nr.:
NO 960 716 647

T +47 22 81 45 00
F +47 22 81 45 01
post@sands.no
www.sands.no

Til: Ibestad Kommune v/Trond Hanssen

Fra: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA v/Advokat Vidar Johnsen og Advokat Ronny Blankenberg

Kopi til: Norconsult AS v/Terje Hanssen

Vurdering av krav om endringsvarsel 25 fra Norsk Sanerings Service AS

1 Oversikt

1.1 Innledning

Vi viser til telefonsamtale mellom Norconsult AS («**Norconsult**») v/Roald Halvorsen og Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA («**SANDS**») v/Vidar Johnsen av 28. juni 2018 samt e-post av samme dato, hvor vi er bedt om å gi en juridisk vurdering av krav på tilleggsvederlag fremmet av Norsk Sanerings Service AS («**NSS**») knyttet til endringsvarsel 25 i Entreprise 01 for Ibestad kommune om rivning av skolebygg m.v.

SANDS er orientert om at Norconsult bistår kommunen som byggeleder, og at kontraktsrelasjonen er mellom Ibestad kommune og NSS. Vurderingen er foretatt på bakgrunn av Norconsults oppsummering av saken i 28. juni 2018 med videre henvisninger og ettersendt dokumentasjon i e-post fra Norconsult av 2. juli 2018.

Vi har ikke vurdert om rådgiveransvar er aktuelt i saken, og vil heller ikke kunne foreta en slik vurdering grunnet advokatetiske regler om interessekonflikt.

I det videre er notatet lagt opp slik at det gis en oppsummering av SANDS vurdering av kravet og råd om videre håndtering i punkt 1.2 nedenfor. Selve vurderingen av NSS krav på tilleggsvederlag fremkommer av punkt 2 og vårt råd om videre håndtering og taktiske vurderinger fremkommer av punkt 3.

1.2 Oppsummering og råd om videre håndtering

Etter vår gjennomgang synes det som om NSS har rett i sin forståelse av kontrakten hva gjelder pris per tonn for transport - som er den største kostnadsbæreren i tilleggsvederlaget.

Etter vår vurdering er det imidlertid rimelig å tolke kontrakten slik at prisen per tonn også omfatter lastebil og sjåfør, slik at NSS ikke kan kreve dette kompensert utover tonnprisen. NSS må derfor gjøre fradrag for disse kostnadselementene.

Med hensyn til videre håndtering av kravet foreslår vi at det gjennomføres et møte med entreprenør, hvor det påpekes det urimelige ved NSS krav på vederlagsjustering og følgelig et anstrengt forhold til pristiltaksloven § 2 og avtaleloven § 36 som kan gi grunnlag for revisjon av pris. På denne bakgrunn foreslås at kommunen søker å forhandle ned prisen, men at man likevel strekker seg for å oppnå en minnelig løsning under hensyn til sannsynlig utfall ved rettslig prøving.

2 Vurdering av NSS krav på tilleggsvederlag

2.1 Forståelse av tvisten mellom partene

Partene har inngått en enhetsprisregulert utførelsesentreprise om rivning av bygg basert på NS 8405. SANDS forstår redegjørelsen fra Norconsult slik at partene ikke er uenige om at det foreligger en endring etter NS 8405 punkt 22, men tvisten gjelder spørsmål om utmåling av NSS tilleggsvederlag for utføringen av endringsarbeidet.

2.2 Hva er riktig pris etter kontrakten

Når det først foreligger en endring har entreprenøren krav på vederlagsjustering, jf. NS 8405 punkt 25.1. Bestemmelsene om hvordan tilleggsvederlaget skal beregnes fremkommer av NS 8405 punkt 25.7 til 25.9.

I kontrakten mellom NSS og kommunen vil det imidlertid ikke være grunnlag for å kreve oppgjør på regning, da det er avtalt anvendelige enhetspriser for endringsarbeidet, se NS 8405 punkt 25.7.1 og punkt 25.8.1. Enhetsprisene for endringsarbeidet fremkommer på sidene 01-4 og 01-6 i postbeskrivelsen, og det er spesifisert at disse skal komme til anvendelse ved endringer. Det fremkommer på side 01-4:

«Bygningsdelen omfatter poster for eventuelle endrings-/tilleggsarbeider og opsjoner.

Poster vil være endel av konkurransegrunlaget, men vil ikke inngå i kontraktssum. Poster kommer kun til anvendelse ved regulering av tilleggs-/endringsarbeider og opsjoner.

Alle regningsarbeider skal avtales og godkjennes av byggherren.

Mengder reguleres».

Enhetsprisene må derfor legges til grunn for avregning NSS tilleggsvederlag knyttet til endringsvarsel 25 så lenge de er anvendelige – noe som ikke kan være omtvistet her.

Byggherren kan i visse tilfeller kreve enhetsprisene justerte, se NS 8405 punkt 25.7.3 annet avsnitt:

«Forrykkes forutsetningene for å anvende enhetsprisene, herunder som følge av omfanget eller antallet av endringsarbeider, tidspunktet for endringsarbeidet eller lignende, kan partene kreve at enhetsprisene justeres for de fordyrelser eller besparelser som dette har medført».

Problemet i denne saken er imidlertid at forutsetningen for anvendelsen av enhetsprisene nettopp er endringsarbeider, og at de konkrete enhetsprisene nettopp er forutsatt og skulle gjelde transport av masser. Disse forutsetningene er derfor ikke forrykket, og gir derfor heller ikke grunnlag for justering av enhetsprisene. Da det heller ikke er gitt noen forutsetninger om mengder, kan heller ikke dette benyttes som en relevant begrunnelse for justering av enhetsprisen.

Ut fra kontrakten mellom partene synes det derfor å være riktig at NSS har beregnet seg et vederlag ut fra pris for transport multiplisert med antall tonn masser som er flyttet ut fra tabellen i postbeskrivelsens side 01-6.

Det fremkommer imidlertid av fakturagrunnlaget oversendt fra NSS til Norconsult i e-post av 15. juni 2018 at NSS i tillegg til pris per tonn masser har beregnet seg timepris for leie av lastebil og timepris for lastebilsjåfør. Tatt i betraktning den høye prisen på transport NSS har operert med per tonn, må det forutsettes at så vel timekostnad per lastebil og timekostnad per lastebilsjåfør er inkludert i prisen. Dette fremstår som den mest naturlige tolkningen av kontrakten tatt i betraktning enhetsprisen, og entreprenør skulle ha tatt et klart og tydelig forbehold om dette skulle forstås på annet vis. NSS må derfor gjøre fradrag for disse beløpene.

2.3 Alternativ angrepsvinkel

Ettersom NSS synes å ha lagt til grunn riktig kontraktsforståelse ved beregning av tilleggsvederlaget for transport av sand i relasjon til endringsvarsel 25, blir spørsmålet om det finnes alternative angrepsvinkler utenfor kontrakt for å få redusert tilleggsvederlaget.

Alternative angrepsvinkler vil i denne forbindelse være avtaleloven § 36 eller pristiltaksloven § 2. Begge retter seg mot urimelige utslag av avtaler, og gir adgang for revisjon av avtalen. Av pristiltaksloven § 2 følger:

«Det er forbudt å ta, kreve eller avtale priser som er urimelige. Heller ikke må det kreves, avtales eller opprettholdes forretningsvilkår som virker urimelig overfor den annen part eller som åpenbart er i strid med allmenne interesser.

Med pris menes i denne lov vederlag av enhver art, uten hensyn til om det ellers brukes andre betegnelser som godtgjørelse, salær, honorar, frakt, takst, leieavgift eller liknende».

Av avtaleloven § 36 følger:

«En avtale kan helt eller delvis settes til side eller endres for så vidt det ville virke urimelig eller være i strid med god forretningsskikk å gjøre den gjeldende. Det samme gjelder ensidig bindende disposisjoner.

Ved avgjørelsen tas hensyn ikke bare til avtalens innhold, partenes stilling og forholdene ved avtalens inngåelse, men også til senere inntrådte forhold og omstendighetene for øvrig.

Reglene i første og annet ledd gjelder tilsvarende når det ville virke urimelig å gjøre gjeldende handelsbruk eller annen kontraktrettslig sedvane».

For at avtalen skal kunne revideres i medhold av bestemmelsene, er det et vilkår at utslaget av avtalen etter en konkret og helhetlig vurdering fremstår «urimelig» i rettslig forstand. Terskelen for at noe kan karakteriseres som «urimelig» er meget høy, særlig i kontraktsforhold mellom profesjonelle parter – som en kontrakt mellom en kommune og en entreprenør vil være.

Tatt i betraktning at tilbudet her ble antatt til tross for at byggherren hadde adgang til å gjennomgå prisene på forhånd, og konferere om konsekvensene av disse med rådgiver (Norconsult), er det lite sannsynlig at man vil nå frem med en påstand om at avtalen må revideres grunnet urimelighet i denne saken.

At det ikke vil nå frem ved prøving for domstolene innebærer likevel ikke at ikke dette kan brukes som et argument i forhandling med entreprenøren om reduksjon av størrelsen på tilleggsvederlaget. Vi omtaler dette noe nærmere under punkt 3 direkte nedenfor.

3 Råd for videre håndtering

Slik vi har forstått situasjonen er det lagt opp til å gjennomføre et møte mellom NSS og kommunen for å forhandle om prisen for endringsvarsel 25. Basert på gjennomgangen i punkt 2 ovenfor, synes entreprenøren å ha en god sak knyttet til størrelsen på tilleggsvederlaget, rent juridisk. Dette innebærer at kommunen etter vårt syn av taktiske årsaker ikke bør ta initiativ til at møtet gjennomføres med bistand fra juridiske rådgivere.

Som Norconsult har vært inne på i sine oppsummeringer bør det etter vår vurdering henstilles til en forhandling om størrelsen på tilleggsvederlaget basert på rimelighet i kontraktsbildet. At tilleggsvederlaget ikke skal få utslag som er «urimelige» kan juridisk sett forankres i pristiltaksloven § 2 og avtaleloven § 36.

I en slik argumentasjon vil det være relevant å se hen til momenter som pris fra andre tilbydere (markedsmessig pris for endringsarbeidet/tilleggsarbeidet), forholdet til kontraktsprisen for øvrig og at dette fremstår som en taktisk prising som gir en urimelig superprofitt for NSS sammenlignet med hva som ville ha fulgt av regningsprinsippet (nødvendige kostnader pluss påslag).

SANDS vil råde kommunen til å strekke seg i en slik forhandling for å komme frem til en minnelig løsning og unngå en rettslig tvist knyttet til størrelsen på vederlaget. Dette skyldes at det er sannsynlig at NSS vil få medhold i prisen for transport ved en rettslig prøving av saken.

REKVE PLEYM

Norconsult AS v/styrets leder – org.nr. 962 392 687
 Postboks 626
 1303 SANDVIKA

Advokatfirmaet
Rekve Pleym & Co DA
 Org. nr. NO 888 414 312 MVA

Driftskonto nr. 5081 07 92407
 Klientkonto nr. 5082 06 88217

Medlemmer av:
 Den Norske Advokatforening
 Advocatia

Besøksadresse:
 Fredrik Langes gate 24

Postadresse:
 Postboks 520, 9255 Tromsø

Tlf. 77 75 12 00
 Faks 77 75 12 01/02

post@advrp.no
 www.rekve-pleym.no

Vår ref: 12229

Deres ref:

Dato: 24.10.2018

Partnere
 Harald Pleym
 Thor Hager Thorkildsen
 Kristoffer Dons Brøndbo (H)*
 Bjørn A. Jakobsen
 Jens Johan Hjort

**OPPDRAK FOR IBESTAD KOMMUNE – NR 5174356: SPESIFISERT
 REKLAMASJONSKRAV**

Jeg har blitt engasjert av Ibestad kommune.

Ansatte advokater
 Håkon Eskildsen Pleym
 Håvard Utstøl Jakobsen
 Ingjerd Meling
 Tora Ellingsen

Ibestad kommune har i mail av 12. september då varslet om mulig krav mot Norconsult AS, som har påtatt seg ansvar for beskrivelse, anbudsåpning, byggeledelse og økonomioppfølging.

Advokatfullmektig
 Aasta Bjørnsdatter Pettersen
 Jonas Tollefsen

På vegne av Ibestad kommune gjøres gjeldende krav om erstatning for økonomisk tap påført som følge av feil/mangler i anbudsprosess knyttet til riving av barneskole, realskolefløy og Betania i Ibestad kommune.

I kontorfellesskap
 Advokat Sølvi Wold
 Org.nr. NO 983 523 323 MVA

I post nr. 01.F2.10 til og med post 01.F2.10.7 er enhet oppgitt i tonn, og prisen er kr. 500,- og kr. 1000,- eks. mva. for de benyttede priser i endringsvarselet, jfr. EV25.

Driftskonto nr. 8245 02 04893
 Klientkonto nr. 8245 40 43312

* (H) = Høyesterettsadvokat
 / møterett for
 Høyesterett

Her har anbyder – Norsk Saneringsservice AS – ekstremt høye enhetspriser, som burde ha vært oppdaget og synliggjort under anbudskontroll utført av Norconsult AS. Siden posten ble ført til sum med enheten 1, vil dette ikke gjøre spesielt utslag på anbudssummen.

ADVOCATIA
 Deltakende advokatfirmaer:

Når posten blir mengderegulert under utførelsen av anbudet vil konsekvensene bli svært store. Dersom man hadde lagt opp anbudsprosessen annerledes – se under – ville dette ha blitt avdekket, med den følge dette ville fått for anbudskonkurransen.

Oslo:
 Kvale & Co Advokatfirma
Bergen/Førde:
 Advokatfirmaet Harris
Trondheim:
 Advokatfirmaet Bjerkan Stav
Stavanger/Bryne:
 Advokatfirmaet Haver
Kristiansand:
 Advokatfirmaet Kjær
Tromsø:
 Advokatfirmaet Rekve Pleym
Lillehammer:
 Advokatfirmaet Thallaug
Molde:
 Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz
 www.advocatia.no

Postene skulle vært bygd opp slik at de ikke hadde blitt ført til sum, men heller at de lå i kapittel 1 der tiltakshaver i prinsippet blir orientert om kostnadene for påslag, timepriser og regningsarbeider.

Alternativt kunne man ha kjørt en regnemodell der antatte masser ble lagt inn, og da sett konsekvensen om disse ville bli utnyttet.

I post nr. 03.20.5 er enhet oppgitt i løpemeter (lm), og prisen er kr. 10 000,- eks. mva. Under riving ble det oppdaget 26,64 meter isolerte asbestrør. Her klarte man å forhandle ned tilleggskostnaden med kr. 130 000,- eks. mva, men med forbehold fra entreprenør om at de fikk rive inngangspartiet på realskolebygget som var tatt ut av anbudet før det ble lagt ut på Doffin.

Denne posten var i utgangspunktet priset som en RS-post, men dette ble endret til lm før anbudet gikk ut. Dersom det hadde blitt sendt ut som en RS-post ville konsekvensen sannsynligvis blitt mindre enn det den ble etter endringen.

Når posten blir mengderegulert under utførelsen av anbudet vil konsekvensene bli svært store. Dersom man hadde lagt opp anbudsprosessen annerledes ville dette ha blitt avdekket, med den følge dette ville fått for anbudskonkurransen – se under.

En prosjekterende etter en NS 8401-kontrakt kan gjøre feil uten å komme i ansvar, men utgangspunktet er at det gjelder en streng aktsomhetsnorm – et strengt profesjonsansvar. Ibestad kommune har innleid Norconsult AS for å få profesjonell bistand for gjennomføring av prosjektet. Norconsult har hatt ansvar for beskrivelse, anbudsåpning, anbefaling entreprenør, byggeledelse og økonomioppfølging. Dvs. at de også har gjennomgått og godkjent alle fakturaer før de har blitt utbetalt av kommunen.

Oppdraget er her ikke utført i samsvar med det man kan forvente. Ibestad Kommune som oppdragsgiver er som følge av overnevnte påført et økonomisk tap som kreves dekket.

Den økonomiske konsekvens for post 01.F2.10 til og med 01.F2.10.7 var at EV 25 innebar et samlet tillegg på kr. 2 686 325. Her har kommunen greid å forhandle fram en prisreduksjon på kr. 300 000 samt at rentekostnader fra fakturaforfall og fram til nå ikke vil belastes.

Dersom anbudsprosessen hadde blitt lagt opp slik skissert overfor ville man valgt nr. 2 i konkurransen – AF Decom. Dersom nr. 2 i konkurransen – AF Decom – hadde blitt valgt, og prosjektet for øvrig hadde blitt gjennomført med kjente parameter, ville følgende summer ha framkommet som tillegg ut over anbudspris:

Post 01.F2.10-01.F2.10.7:

Timer mannskap:	= 49 500,-
Timer maskiner:	= 74 250,-
Post 01.F2.10.1: Transport av masser 173m ³ x 2,4 x 60 kr/t	= 24 912,-
Post 01.F2.10.2: Transport av masser 2361,7 t x 70 kr/tonn	= 165 319,-
SUM TOTALT:	= 313 981,-

Post 03.20.5:

EV8 omhandler asbestrørene og har en total pris på kr. 266 400,- eks. mva. Her ble det innrømmet et prisavslag på kr 130 000.

26,64 lm asbestrør x 500,- = **13 320,-**

Om disse mengdene hadde vært kjent på forhånd ville AF Decom ha blitt valgt med en tilbudspris på kr. 2 352 281,- eks mva. Valget av Norsk Saneringservice AS innebar en samlet pris på kr. 4 698 446,- eks. mva. Som følge av prisavslag på kr. 300 000 og kr. 130 000 blir samlet tap **kr. 1 916 165,- eks. mva.**

Norconsult AS i Harstad v/Frank Berg har sakens dokumenter. Dersom det likevel skulle være behov for oversendelse av spesifikt angitte dokumenter er det bare å ta kontakt med undertegnede.

Det bes avklart om Norconsult AS påtar seg ansvar i saken innen 15. november då, og i så fall bes kravet innbetalt til klientkonto 5082 0688217 innen samme frist.

Dersom Norconsult AS ikke påtar seg ansvar vil kravet bli brakt inn for rettsapparatet til avgjørelse. I den sammenheng vil det kreves at Norconsult AS også skal dømmes til å dekke sakskostnader.

Norconsult AS tilbakemelding imøteses.

Med vennlig hilsen

Thor Hager Thorkildsen
Advokat/partner
thorkildsen@advrp.no

Kopi: Ibestad kommune

55/18 Felles utvalg for vannområdene i Sør- og Midt-Troms

Arkivsak-dok. 18/00013-11
Arkivkode. B
Saksbehandler Linn-Iren Sande

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	02.11.2018	103/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	55/18

Formannskap har behandlet saken i møte 02.11.2018 sak 103/18

Møtebehandling

Votering

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret viser til ønsket som fremkom på området i vannområdeutvalget 2.mai, om at det opprettes et felles vannområdeutvalg for de tre vannområdene Senja, Bardu-Målselv og Harstad-Salangen, og slutter seg til dette.
2. Kommunestyret viser til forslag til mandater, og slutter seg til dette.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Formannskapet viser til ønsket som fremkom på området i vannområdeutvalget 2.mai, om at det opprettes et felles vannområdeutvalg for de tre vannområdene Senja, Bardu-Målselv og Harstad-Salange, og slutter seg til dette.
2. Formannskapet viser til forslag til mandater, og slutter seg til dette.

Vedlegg:

1. Referat – Salangen 2. mai
2. Kart over vannområdene og vannregionene
3. Vannområdeutvalg – medlemsliste styringsgruppen
4. Organiseringsmodell – Øyeren vannområde (Akershus)
5. Mandater - Vannområdeutvalget

Kort beskrivelse av saken

Det er ønskelig med et felles utvalg for vannområdene i Sør- og Midt-Troms

Fakta i saken

Troms Fylkeskommune har ytret ønske om at de tre vannområdene Senja, Bardu-Målselv og Harstad-Salangen oppretter et felles vannområdeutvalg. Dette gir færre møtevirksomheter, og det blir lettere å involvere sektormyndigheter. I tillegg vil et felles utvalg samsvare med produksjonsområder innenfor akvakulturforvaltning og kystsonoplanprosjekt. En ulempe kan derimot være at den lokale forankringen svekkes.

Vannområdeutvalget i Sør- og Midt-Troms hadde sitt første møte 2. mai i Salangen kommune. Etter orientering fra Troms Fylkeskommune var det bred enighet i utvalget om å gå for et felles vannområdeutvalg i stedet for tre mindre. Enkelte kommuner ligger innenfor grensene til flere vannområder, hvilket gjør det enklere å ha ett utvalg.

Det ble vedtatt å gå for ett vannområdeutvalg, men at dette må forankres i kommunestyrene. Forslag til mandat måtte vedlegges.

Vurdering

Vannforskriften

EU sitt rammedirektiv for vann (vanndirektivet) trådte i kraft i år 2000, og er tydelige rammer for hva EU mener er god vannforvaltning. Norge har forpliktet seg til å følge vanndirektivet via EØS-avtalen, og vedtok en egen norsk vannforskrift i 2007. Vannforskriften gjennomfører EUs vanndirektiv i norsk rett, og er hjemlet i Forurensingsloven, Plan- og bygningsloven og Vannressursloven.

Klima- og Miljødepartementet har det øverste ansvaret for gjennomføringen av vannforskriften. Miljødirektoratet leder koordineringen, men alle direktorater og departementer som tilknyttes vann følger opp vannforskriften på sine felt. Vannforskriften skal være retningsgivende ved saksbehandling som gjøres etter gjeldende lover (f.eks forurensingsloven). Forskriften hjemler ikke direkte reguleringer eller avslag/pålegg.

Formålet med vannforskriften er å sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannressursene våre. Den gjelder for alle vannforekomster (elver, innsjøer, kystvann og grunnvann).

Målet er at alle vannforekomstene skal ha «god» økologisk og kjemisk tilstand innen 2021. Tilstanden på alt vann i Norge skal kartlegges gjennom en omfattende kunnskapsinnhenting, som igjen skal legge grunnlaget for å vurdere hva som må til for å beskytte/forbedre tilstanden.

Regionale vannforvaltningsplaner

For å oppnå målet om godt vannmiljø er det utarbeidet og vedtatt regionale vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogram. Forvaltningsplanene er et viktig verktøy for å oppnå vannforskriftens mål. Planene skal gi en enkel og

oversiktlig framstilling av hvordan man ønsker å forvalte vannmiljøet og vannressursene.

Tiltaksprogrammet gir en oversikt over aktuelle tiltak som må til for å forbedre/ivareta vannmiljøet. Et eksempel kan være en innsjø i dårlig tilstand på grunn av avrenning fra nærliggende jordbruk. Da må tiltaksprogrammet kunne si noe om hvilke tiltak som kan iverksettes for å stanse forurensingen.

I tråd med vannforskriften skal det gjennomføres tre faser med planlegging og gjennomføring. Hver fase har en varighet på 6 år, og vi er nå midt i første fase (2015 – 2021). Revisjon av planene skjer parallelt med gjennomføring fra 2015 til 2021, og fra 2022 til 2027. Den siste gjennomføringsfasen avsluttes altså ved utgangen av 2033.

Organisering i Norge (vannregioner)

Vannet skal forvaltes etter nedbørsfeltene, altså fra fjell til fjord. Norge har derfor fått en forvaltningsstruktur med 11 vannregioner som tar utgangspunkt i hvor vannet renner. Disse vannregionene krysser både kommune- og fylkesgrenser. Hver vannregion har én utvalgt fylkeskommune som vannregionsmyndighet.

Vannregionsmyndigheten har ingen formell myndighet utover det å være planmyndighet etter plan- og bygningsloven.

Vannregionmyndigheten skal lede et vannregionutvalg der alle relevante sektormyndigheter skal delta (kommuner, fylkesmenn, NVE, Statens vegvesen, fiskeridirektoratet, Forsvarsbygg osv.). Sektormyndighetene har plikt og rett til å delta i planarbeidet etter vannforskriften.

Vannområder

Hver vannregion er delt inn i flere vannområder (mindre deler av vannregionens nedbørsfelt). I Sør- og Midt-Troms har vi tre vannområder: Senja, Bardu-Målselv og Harstad-Salangen. På dette nivået er det kommunene som blir det styrende leddet.

Vannforskriften gir bestemmelser for planlegging av helhetlig vannforvaltning. Det er ikke lengre opp til enkeltkommunene langs et vassdrag å bestemme om man vil forurense eller ikke. Det skal ikke fattes vedtak som strider mot hverandre.

Vannforskriften setter rammebetingelser slik at alle parter langs vassdraget må samarbeide, og lage felles planer for å opprettholde eller forbedre miljøstanden i vannforekomstene.

Veilederne for gjennomføring av forskriften anbefaler sterkt at det tilrettelegges for aktiv medvirkning (blant annet fra frivillige) på vannområdenivå. Dette er for øvrig ikke et formelt krav i vannforskriften.

Vannforskriften gir ikke retningslinjer for hvordan vannområdene organiserer seg, og vannområdeutvalget i Sør- og Midt-Troms står derfor fritt til å finne en modell som fungerer i sitt område.

Et felles vannområdeutvalg

Troms Fylkeskommune anbefaler å etablere et felles vannområdeutvalg for de tre vannområdene (Senja, Bardu-Målselv og Harstad-Salangen). Dette utvalget vil da være i samsvar med produksjonsområde nr 10 (Andøy til Senja) innenfor

akvakulturforvaltning (<https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Tildeling-og-tillatelser/Kapasitetsoekning-2017-2018-Produksjonsomraader>). Kommunene i Sør- og Midt-Troms har også etablert et felles kystsoneplanprosjekt som dekker produksjonsområde nr 10.

Et felles utvalg vil forenkle møtevirksomheten, hvilket gjør det lettere å involvere sektormyndigheter. Vannområdekoordinator vil også kun ha ett utvalg å forholde seg til i stedet for tre.

En ulempe kan være at den lokale forankringen svekkes. De frivillige vil muligens la være å delta dersom møter krever omfattende reisevirksomhet. En mulig løsning her kan være å avholde separate møter med de frivillige og de relevante kommunene i deres nærområde.

Helse og miljø

Ikke vurdert

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

Ikke vurdert

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler at lbestad kommune går inn i et vannområdeutvalg.

Vedlegg til sak

SAC 55/18-V1

vann fra fjell til fjord

rat

Sør- og Midt-Troms Vannområdeutvalg – møte nr. 1-2018

Dato/tid: 02.05.2018 / kl. 12:00 – 15:00

Møtested: Lysthuset på kulturhuset, Salangen

Møteleder: Jan-Eirik Nordahl

Møte innkalt av/ referent: Viktor Lavik

Møtedeltakere tilstede:

Kommune	Deltaker	Stilling
Lenvik	Louis S. Edvardsen	Leder – Utvalg for miljø og forvaltning
Dyrøy	Marit A. Espenes	Ordfører
Sørreisa	Jan-Eirik Nordahl	Ordfører
Torsken	Fred Ove Flakstad	Ordfører
Tranøy	Birgit Andreassen	Varaordfører
Bardu	Per Åke Heimdal	Plan- og utviklingsleder
Målselv	Nils Ole Foshaug	Ordfører
Gratangen	Eva Helene Ottosen	Ordfører
Ilarstad	Halvar Johan Hansen	Leder Planutvalget
Lavangen	Bernhardt Halvorsen	Ordfører
Salangen	Terje Bertheussen	Varaordfører
Sektormyndighet	Deltaker	Stilling
Troms FK	Matthias Zielke	Seniorrådgiver - Næringsetaten
Troms FK	Gunnar Davidsson	Ass. Etatssjef - Næringsetaten
Fylkesmannen	Per Olav Aslaksen	Seniorrådgiver - Miljøvernavdelingen
Forsvarsbygg	Anne Folstad Hagen	Miljøkoordinator
Frivillig org.	Deltaker	
Naturvernforbundet	Mari-Ann Grønås	Med som observatør

Referat

Forfall:

Kommune	Deltaker	Stilling
Berg	Roar Åge Jakobsen	Ordfører
Balsfjord	Odd Ronald Nilsen	Varaordfører
Ibestad	Dag Sigurd Brustind	Ordfører
Skånland	Helene berg Nilsen	Ordfører
Kvæfjord	Torbjørn Larsen	Ordfører

Møteagenda	
Saksnr	Sak
1/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
2/18	Presentasjon av vannforskriften og vannarbeidet i Norge og Europa v/Viktor Lavik
3/18	Presentasjon fra Fylkesmannen v/Per Olav Aslaksen
4/18	Presentasjon fra vannregionmyndigheten (Troms Fk) v/Matthias Zielke
5/18	Skal vi ha ett eller tre vannområdeutvalg?
6/18	Valg av leder & nestleder for vannområdeutvalg
7/18	Skal vannområdeutvalget være et politisk utvalg?
1/18 - Godkjenning av innkalling og saksliste	
Behandling: Jan-Eirik Nordahl var møteleder, og foreslo at vi byttet om på rekkefølgen på sak 5/18 og 6/18. Dette var allerede gjort kvelden før av vannområdekoordinator. Ingen innspill ellers.	
Vedtak: Saksliste godkjennes	
2/18 - Presentasjon av vannforskriften og vannarbeidet i Norge og Europa v/Viktor Lavik	
Vannområdekoordinator ga innføring i vannforskriften og vannarbeidet. Nasjonale mål ble presentert, og hensikten med et vannområdeutvalg ble belyst. Det ble også gitt eksempler på organiseringsmuligheter. Vannområdekoordinator understreket at han jobber for <u>alle</u> kommunene i Sør- og Midt-Troms, og at Lenvik kun er en vertskommune. I spørsmålsrunden ble det lagt vekt på at det var uklart hvilket mandat et vannområdeutvalg egentlig har.	

Referat

3/18 – Presentasjon fra Fylkesmannen v/Per Olav Aslaksen

Fylkesmannen snakket om hvilken rolle de har i vannforvaltningen. Fylkesmannen er per i dag faglig ansvarlig for arbeidet med vannforskriften, og har i oppgave å oppdatere kunnskapsgrunnlaget i vannnett. Vann-nett er Norges felles database for alle vannforekomster i landet.

4/18 – Presentasjon fra vannregionmyndigheten (Troms fylkeskommune) v/Matthias Zielke

Fylkeskommunen orienterte om vannforvaltningen i Troms fylke. Det ble blant annet vist hvordan vannforekomster inndeles i vann-nett. Gunnar Davidsson orientert også om at Klima- og miljødepartementet & Olje- og energidepartementet har sendt forslag til endringer i vannforskriften på høring, og at vannregionmyndigheten muligens flyttes fra fylkeskommunen over til Fylkesmannen dersom høringsforslaget går igjennom. Hvis gjennomslag blir utfallet tar departementene sikte på at endringene trer i kraft 1. juli 2018.

Dette skal for øvrig ikke ha noe effekt på vannområdeutvalget.

5/18 – Skal vi ha ett eller tre vannområdeutvalg?

Behandling:

Troms fylkeskommune har ytret et ønske om at de tre vannområdene (Senja, Bardu-Målselv, Harstad Salangen) går sammen til ett vannområdeutvalg. Dette gir færre møtevirksomheter, og det blir lettere å involvere sektormyndigheter. Ulempen kan være at den lokale forankringen svekkes.

Gunnar Davidsson orienterte om fordelene og ulempene, og understreket at dette valget hovedsakelig er opp til representantene. Det var bred enighet i utvalget om å gå for ett felles vannområdeutvalg. Noen kommuner er med i to vannområder, hvilket gir fordel å ha ett utvalg. Bardu og Målselv uttrykte bekymring i forhold til ivaretagelse på lokalt nivå. Per Åke Heimdal mente at det burde fokuseres på å utføre en god jobb kontra det å forenkle møtevirksomheten, og Nils Foshaug hadde mer tro på at de frivillige deltar ved mindre vannområdeutvalg. Dette i forbindelse med kortere reisevirksomhet.

Nils Foshaug etterlyste hvilke mandater et vannområdeutvalg har, noe vannområdekoordinator ikke kunne gi et tydelig svar på der og da. Vannforskriften setter mål, men legger ingen føringer for hvordan et vannområdeutvalg skal fungere. Dette igjen bidrar til litt forvirring i oppstartsfasen. Etter litt research ga Louis S. Edvardsen et miniforedrag angående mandater listet opp for et vannområdeutvalg i et annet fylke.

Selv om det var bred enighet om å gå for ett felles vannområdeutvalg i Sør- og Midt-Troms, var det også enighet om at forslag til saksfremlegg må lages og legges frem for kommunestyrene. I tillegg ble det også ytret at det er viktig å få representantene godkjent/forankret i kommunestyrene.

Vedtak:

Vi går for ett vannområdeutvalg, men det må ut til kommunestyrene for å få det forankret. Mandat må ligge i saksfremlegg til kommunene.

Forslag til saksfremlegg lages av Vannområdekoordinator.

Referat

6/18 – Valg av leder & nestleder for vannområdeutvalg

Vedtak:

Utsettes til neste møte.

7/18 – Skal vannområdeutvalget være et politisk utvalg?

Behandling:

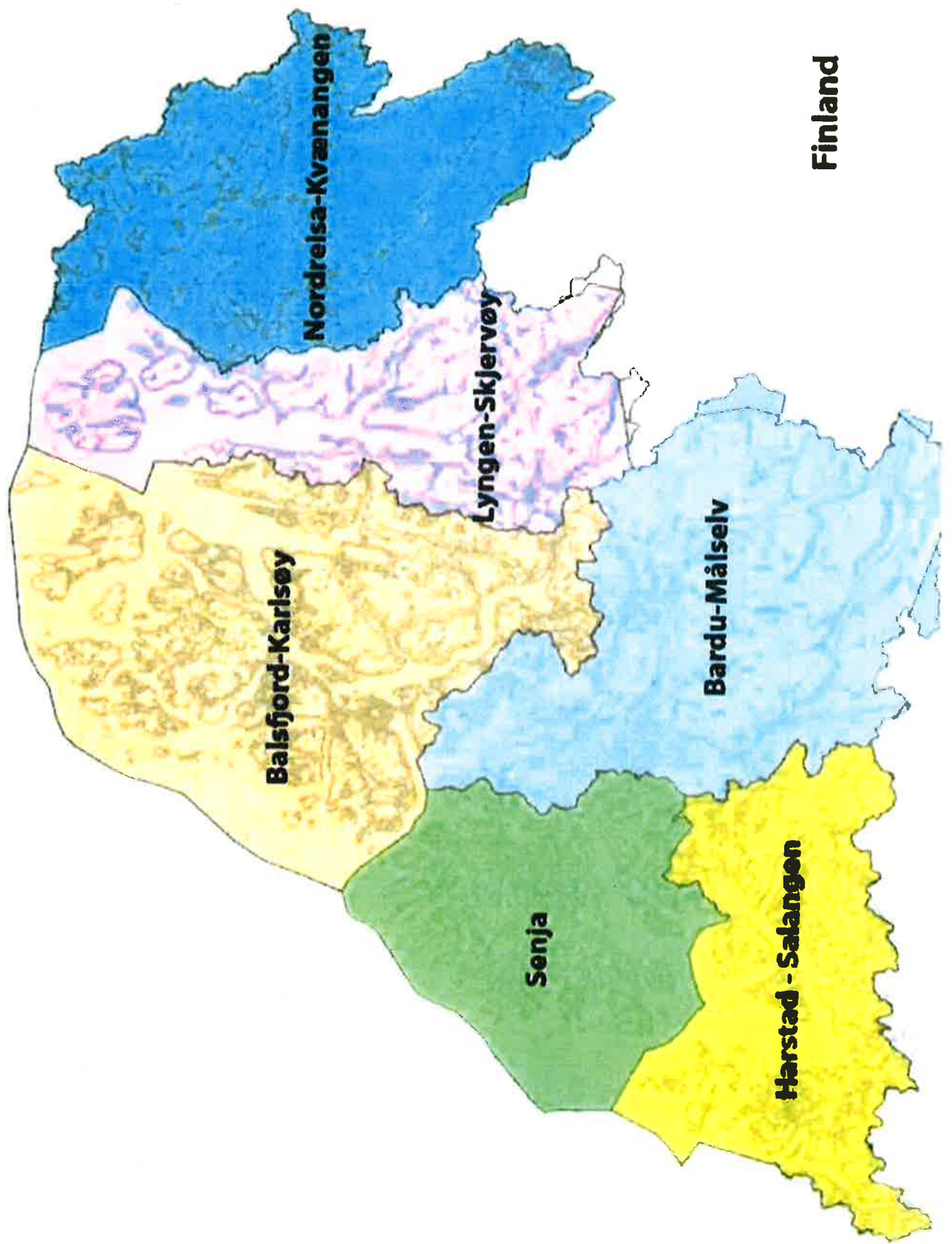
Gunnar Davidsson argumenterte for et politisk utvalg med ordførere som representanter. Rådmenn eller annet administrativt personell har ikke mandat til å ta avgjørelser, og må forhøre seg med politikerne. Ved å ha ordførere som representanter spares det mye tid, pluss at politikerne vil være bedre orientert om aktiviteter som foregår i vannområdene.

Enkelte foreslo å ta spørsmålet ut til kommunene, andre anbefalte en naturlig organisering med styringsgruppe av politikere. Det ble også nevnt å tilnærme seg en organisering lignende Regionrådene. I tillegg ble det henvist til at en organisering med Ordførere i styringsgruppen er en fungerende modell i andre vannområdeutvalg.

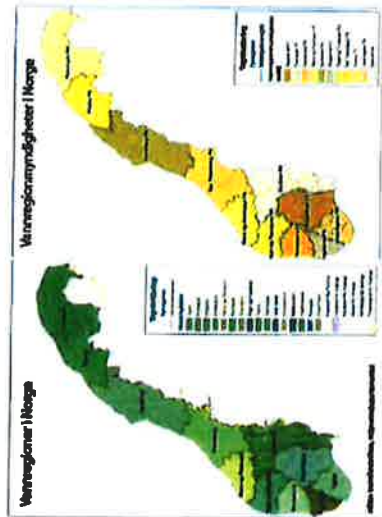
Vedtak:

Det ble konkludert med at politisk organisering ser ut til å være mest hensiktsmessig.

SAK 55/18 - V2

Finland

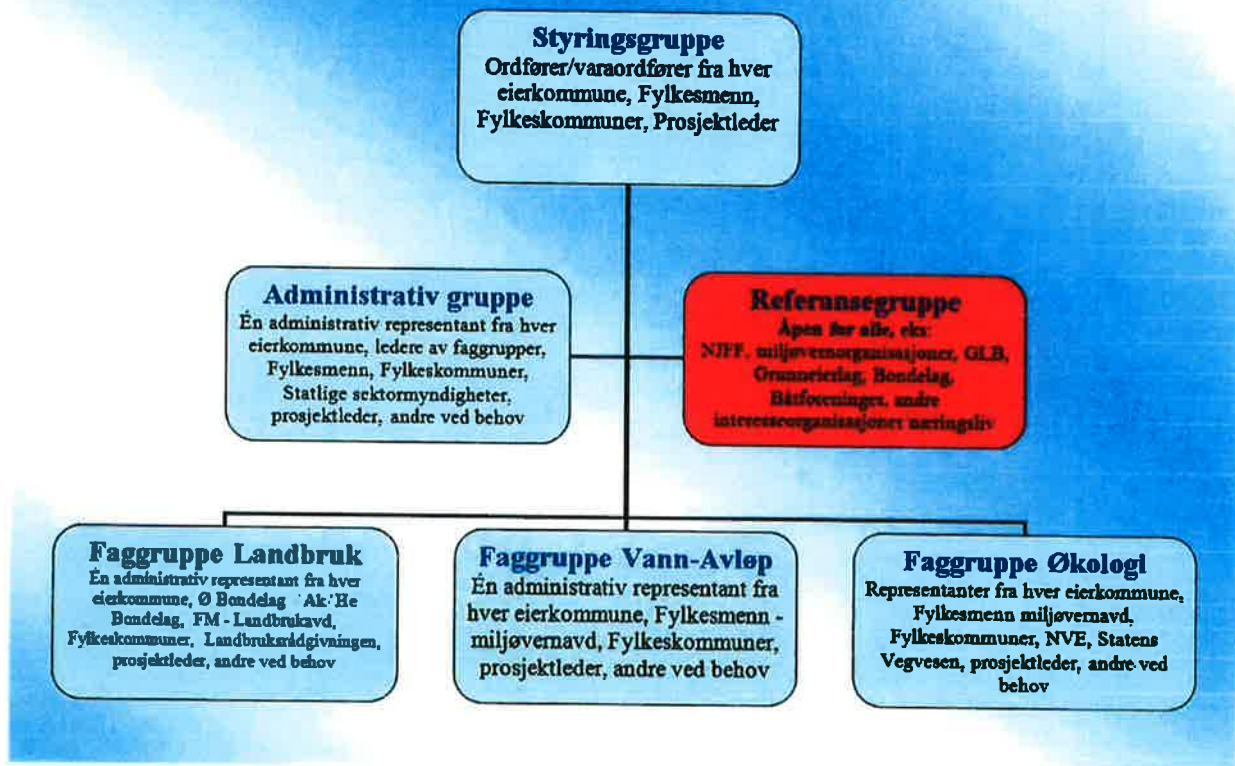

SAC 55/18- V3

Vannområdeutvalget i Sør- og Midt-Troms

Kommune	Deltaker	Stilling	Vannområde
Berg	Roar Åge Jakobsen	Ordfører	Senja
Lenvik	Louis Seberg Edvardsen	Leder UMF	Senja
Torsken	Fred Ove Flakstad	Ordfører	Senja
Tranøy	Birgit Andreassen	Varaordfører	Senja
Bardu	Per Åke Heimdahl	Plan- og utviklingsleder	Bardu-Målselv
Målselv	Nils Ole Foshaug	Ordfører	Bardu-Målselv
Gratangen	Eva Helene Ottesen	Ordfører	Harstad-Salangen
Harstad	Halvar Johan Hansen	Leder Planutvalget	Harstad-Salangen
Ibestad	Dag Sigurd Brustind	Ordfører	Harstad-Salangen
Kvæfjord	Torbjørn Evald Larsen	Ordfører	Harstad-Salangen
Lavangen	Bernhardt Halvorsen	Ordfører	Harstad-Salangen
Salangen	Terje Bertheussen	Varaordfører	Harstad-Salangen
Skånland	Helene Berg Nilsen	Ordfører	Harstad-Salangen
Balsfjord	Odd Ronald Nilsen	Varaordfører	Bardu-Målselv/Balsfjord- Karlsøy/Lyngen-skjervøy
Dyrøy	Marit Alvig Espenes	Ordfører	Senja/Harstad-Salangen
Sørreisa	Jan-Eirik Nordahl	Ordfører	Senja/Bardu-Målselv

Organisasjonsstruktur vannområde Øyeren

Styringsgruppe:

Vannområdeutvalget skal også ha en styringsgruppe som er det øverste organet i vannområdet. Den består primært av de kommunale representantene og Sektormyndighetene.

Styringsgruppa har ansvaret for å lede og koordinere arbeidet i vannområdet, gi mandat til underliggende grupper, gjøre prioriteringer av arbeidet som skal foregå i vannområdet og forberede saker som skal opp i vannområdeutvalget. Leder og nestleder i vannområdeutvalget har også lederfunksjonen i styringsgruppa. Styringsgruppas sammensetning består av valgt representant fra hvert av de fire regionrådene i Hedmark samt sektormyndigheter, representant fra Hedmark fylkeskommune og fylkesmann i Hedmark. Representanter fra kommuner med mindre arealer i vannområdet og Oppland og Sør-Trøndelag fylkeskommuner og Fylkesmannen i Oppland og i Sør-Trøndelag vil også ha anledning til å delta i gruppa. Prosjektleder er sekretær for gruppa.

Arbeidsgruppe/prosjektgruppe:

Arbeidsgruppa skal bistå prosjektleder i gjennomføringen av arbeidet i vannområdet på vegne av vannområdeutvalget og styringsgruppa. Arbeidsgruppa innkalles til møte etter behov. I enkelte saker kan det være aktuelt å bare kalle inn deler av arbeidsgruppa. Arbeidsgruppas sammensetning består av representanter fra kommuner med vesentlige arealer i vannområdet, sektormyndigheter, representant fra Hedmark fylkeskommune og fylkesmannen i Hedmark. Fylkeskommunen og Fylkesmannen vil også ha anledning til å delta i gruppa. Prosjektleder er sekretær for gruppa.

Faggrupper:

De ulike faggruppene skal støtte arbeidsgruppa, styringsgruppa og vannområdeutvalget med spisskompetanse innenfor de respektive fagområdene, og bringe kunnskaper om arbeidet med vannforskriften tilbake til den enkelte kommune/regionale myndighet. Faggruppene vil innkalles til møte etter behov. Det er valgt en leder per gruppe, og ledere for de ulike faggruppene deltar i arbeidsgruppa. Prosjektleder er sekretær for gruppene.

Referansegruppe

Referansegruppa er åpen for alle som har et engasjement for vann. Her kan alle som vil delta, enten frittstående enkeltpersoner, bedrifter, frivillige interesse- eller næringslivsorganisasjoner. Hensikten med gruppa er å sikre bred medvirkning i arbeidet. Alle som ønsker kan komme med innspill til arbeidet.

Mandat og oppgaver

Organisering

Et vannområdevalg består ofte av en styringsgruppe, administrativ prosjektgruppe, referansegruppe og underliggende faggrupper.

Styringsgruppa

Styringsgruppa består av politiske representanter, fortrinnsvis ordfører/varaordfører fra hver kommune. Aktuelle sektormyndigheter deltar som observatører. Gruppen velger selv leder og nestleder. Vannområdekoordinator deltar som sekretær for styringsgruppa.

Mandat:

Styringsgruppa er ansvarlig for den overordnede fremdriften, måloppnåelse og økonomi. Gruppa skal samordne og sikre konsensus omkring det faglige arbeidet i vannområdene. Gruppa skal også sørge for at prosessen foregår på en hensiktsmessig måte, og i tråd med sentrale føringer fra vannregionmyndigheten.

Ansvar og oppgaver:

- Aktivt jobbe for å fremme saker av lokal betydning
- Godkjenne det faglige arbeidet i prosjektet, herunder vannområdenes tiltaksanalyser som innspill til vannregionens forvaltningsplan.
- Jobbe for politisk forankring av vannområdearbeidet i kommunene
- Sørge for nødvendige politiske avklaringer
- Ta avgjørelser i saker som fremmes av vannområdekoordinator på vegne av administrativ gruppe.
- Ta avgjørelser i prinsipielle spørsmål
- Tilrettelegge for god medvirkning fra frivillige organisasjoner, næringsorganisasjoner og grunneierorganisasjoner
- Vedta hvilke fellesprosjekter som vannområdene skal prioritere
- Vedta budsjett og regnskap
- Vedta framdriftsplan som konkretiserer hvilke oppgaver som skal gjennomføres hvert år med fastsatte frister/milepæler og angivelse av ansvarlige

Oppgaver til leder og nestleder av vannområdeutvalget (VOU):

- Leder av VOU leder alle møter i VOU
- Leder av VOU skal ha god dialog med vannområdekoordinator i den daglige driften av vannområdene. Leder godkjenner saksliste til møter i VOU før den sendes ut
- Nestleder av VOU er vara for leder i alle funksjoner
- Leder og nestleder er også vannområdetutvalgets representanter inn i vannregionutvalget (ca. 2-3 møter i året)

Det er mulighet for leder og nestleder å dele oppgavene mellom seg hvis det vurderes å være mer praktisk.

Administrativ prosjektgruppe

Administrativ prosjektgruppe består av én representant fra administrasjonen i hver kommune, inkludert ledere for de respektive faggruppene, samt vannområdekoordinator. Stort sett er det representanter fra etater som landbruk, kommunalteknikk, og miljø. I tillegg deltar aktuelle sektormyndigheter når dette er hensiktsmessig. Gruppen velger selv leder, nestleder. Vannområdekoordinator er sekretær for gruppen.

Mandat:

Kommunenes administrative representanter skal sikre framdrift og god faglig oppfølging av prosjektet. Gruppen skal bidra til samordning over kommunegrensene i tiltaksoppfølgingen.

Ansvar og oppgaver:

- Tar økonomiske avgjørelser innenfor den rammen som er gitt av styringsgruppa
- Utarbeider saker som skal fremmes for styringsgruppa
- Gjennomføre oppgaver i tråd med vedtak og retningslinjer fra styringsgruppa og overordnede myndigheter
- Hvert enkelt medlem av prosjektgruppa er ansvarlig for å informere og etablere eierskap til prosjektet i sin kommune
- Hvert enkelt medlem av prosjektgruppa skal arbeide for at tiltak blir iverksatt og fulgt opp i sin respektive kommune. Dette gjelder alle aktuelle fagområder
- Hvert enkelt medlem av gruppa skal holde seg oppdatert over aktiviteten til de respektive faggruppene
- Holde referansegruppa orientert om aktiviteter innenfor vannområdene
- Jobbe for administrativ forankring av vannområdearbeidet i kommunene

Faggruppene

Faggrupper etableres (og avvikles) ved behov. Vanligvis etableres det faggrupper på Landbruk, vann/avløp og økologi. Disse består av én representant fra hver eierkommune.

Representantene er fortrinnsvis fagpersoner. Relevante interessegrupper kan også delta på faggruppenivå. I tillegg deltar aktuelle sektormyndigheter når dette er hensiktsmessig. Gruppene velger selv en leder fra en av kommunene, som også deltar i administrativ prosjektgruppe. Vannområdekoordinator er sekretær for gruppene.

Mandat:

Faggruppene sikre gode faglige bidrag til prosjektet innen sitt fagområde.

Ansvar og oppgaver:

- Være fagansvarlige
- Gjennomføre bestillinger fra prosjektgruppa
- Definere miljøproblemer i forhold til sitt fagområde og utarbeide forslag til tiltak
- Foreslå og initiere delprosjekter overfor prosjektgruppa
- Hvert enkelt medlem av faggruppen skal jobbe for å skape eierskap i sin respektive etat/organisasjon

Vannområdekoordinator

Vannområdekoordinator er daglig leder av vannområdene, både administrativt og faglig. Det omfatter bl.a. daglig ledelse, koordinering, økonomistyring og sekretariatsfunksjon for prosjektet.

Ansvar og oppgaver:

- Innkalle til møter, forberedelse av saksdokumenter, føring av referat og oppfølging av vedtak
- Legge frem saker for styringsgruppa på vegne av prosjektgruppa
- Utarbeide forslag til budsjett og fremlegge dette for styringsgruppa
- Samordner arbeidet i de tre vannområdene på tvers av kommunegrensene
- Bidra til å utarbeide og videreutvikle tiltaksanalyser og overvåkningsprogrammer i de aktuelle vannområder
- Bistå kommunene med oppdatering av vann-nett
- Bidra til at kommunene får gjennomført og samordnet nødvendig problemkartlegging der dette trengs
- Være bindeledd mellom frivillige, kommuner, sektormyndigheter og vannregionmyndigheten
- Bidra til planlegging, organisering, koordinering og igangsetting av delprosjekter.
- Ha ansvar for prosjektets framdrift og informasjonsflyt.
- Innhente faglig bistand ved behov.
- Utarbeide nødvendige prosessdokumenter, inkludert handlingsplan og årsrapport.
- Ansvar for å søke tilgjengelige midler fra Fylkesmannen, Fylkeskommunen m.fl.

- Legge til rette for lokal medvirkning og engasjement.
- Være vannområdenes representant utad
- Sikre effektiv/god kommunikasjon mellom styringsgruppe og referansegruppe

Referansegruppe

Referansegruppen er åpen for alle med interesse for vannmiljøet og kan bestå av ulike organisasjoner, lag, foreninger, næringslivsaktører m.fl. lokalt og regionalt. Gruppen velger selv grad av engasjement.

Ansvar og oppgaver:

- Kan gi innspill til alle saker av betydning for måloppnåelse i vannområde, for eksempel karakteriseringsarbeidet, problemkartleggingen, brukermål, tiltaksanalysen, handlingsplaner m.m.
- Avgi høringsuttalelser ved høring av planer
- På selvstendig grunnlag bringe saker inn for prosjektgruppa eller styringsgruppa
- Bidra med forankring av prosjektet i egen organisasjon og i lokalmiljøet

56/18 Orienteringer, spørsmål m.m. - Kommunestyremøte
13.12.2018

Arkivsak-dok. 18/00033-10
Arkivkode.
Saksbehandler Sonja Johansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	13.12.2018	56/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Orienteringssaker:

1. Informasjon fra ordfører.
2. Orientering og presentasjon av Ungdomsrådet.

Vedlegg:

Ingen